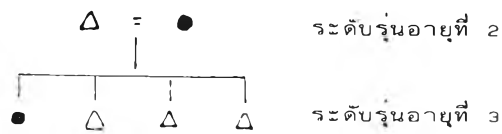




ผลการศึกษาระณีศึกษา 20 กรณี

การศึกษาระณีศึกษาทั้ง 20 กรณี ได้ผลการวิจัยดังนี้คือ

กรณีศึกษาที่ 1



ครอบครัวที่ตก เป็นกลุ่มกรณีศึกษาที่อยู่ใน เขตยานนาวา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 6 คน ได้แก่ สามีซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวอายุ 49 ปี ภรรยาอายุ 46 ปี บุตรสาวคนโตอายุ 25 ปี บุตรชายคนที่สองอายุ 22 ปี บุตรชายคนที่สามอายุ 20 ปี และบุตรสาวคนเล็กอายุ 17 ปี สามีเกิดที่ประเทศจีนและเข้ามาอยู่ในประเทศไทยเมื่ออายุได้ประมาณ 7 ขวบ ได้รับการศึกษาจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนทางด้านภาษาจีนนั้นไม่ได้ศึกษาในโรงเรียน บิดามารดาสอนให้ที่บ้าน ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย แต่บิดามารดาเกิดในประเทศจีน ปัจจุบันเสียชีวิตแล้วทั้งคู่ ได้รับการศึกษาชั้นสูงสุดคือประถมศึกษาปีที่ 4 เช่นเดียวกับภาษาจีนที่ศึกษาอยู่ 4 ปี (จบการศึกษาระดับชั้นขอเสี้ยว) ส่วนบุตร 4 คน บุตรสาวคนโตกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพภาคค่ำ ซึ่งจะสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่ (พ.ศ. 2531) บุตรชายคนที่สองกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 3 บุตรชายคนที่สามกำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนพาณิชย์การแห่งหนึ่งและบุตรสาวคนเล็กกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งหมายถึง ภรรยาของหัวหน้าครอบครัว สมรสเมื่ออายุ 20 ปี เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน อยู่บ้านช่วยมารดาทำงานบ้าน ผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่มีเพื่อนชายเลย ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักกับสามีโดยมีแม่สื่อแนะนำให้รู้จัก ซึ่งในตอนแรกผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ได้สนใจในตัวสามีนัก แต่เพราะบิดามารดา รวมทั้งญาติทุกคนสนับสนุน ดังนั้นเมื่อบิดามารดาต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานกับสามี ผู้ให้สัมภาษณ์จึงยินยอม ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้รักสามีเลย บิดามารดาบอกผู้ให้สัมภาษณ์ว่าไม่จำเป็นที่ทั้งคู่จะต้องรักกันจึง

จะแต่งงานกัน เพราะ เมื่อใช้ชีวิตร่วมกันไปจนมีบุตรด้วยกันก็จะเกิดความรักกันขึ้นเอง ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่า เป็นความจริงอย่างที่บิดามารดากล่าวไว้ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามี

ผู้ให้สัมภาษณ์ในชีวิตประจำวันใช้ภาษาจีนในการพูดมากกว่าภาษาไทย บุตรทุกคนพูดและฟังภาษาจีนได้ดีพอสมควร แต่อ่านและเขียนภาษาจีนไม่ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน โดยสามีให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเดือนละ 10,000 บาท ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกว่าน้อยเกินไปสำหรับครอบครัวที่มีสมาชิกรวมแล้ว 6 คน ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำงานบ้านเองทั้งหมด เพราะไม่มีลูกจ้าง แต่มีบุตรสาว 2 คน คอยช่วยทำงานด้วย สำหรับบุตรชายไม่ต้องทำงาน เพราะงานบ้านเป็นหน้าที่ของสตรีไม่ใช่บุรุษ หน้าที่หลักของบุตรชายก็คือตั้งใจเล่าเรียนให้ดีที่สุด เพื่อที่จะได้ใช้วิชาที่เรียนมาประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว บ้านที่ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่อาศัย เป็นบ้านตึกแถว 3 ชั้น ซึ่งผู้ที่เป็นเจ้าของบ้านคือสามี เช่นเดียวกับรถยนต์ที่มีอยู่ 1 คันก็เป็นของสามี สามีมีอำนาจเด็ดขาดในครอบครัว เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งกันขึ้นในครอบครัวสามีจะเป็นผู้ชี้ขาด ผู้ให้สัมภาษณ์เคยได้เสียงขัดแย้งกับสามีบ้างแต่ไม่บ่อยนัก ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความ เจ้าชู้ของสามี ซึ่งในการโต้เถียงกันแต่ละครั้งไม่รุนแรงนัก ถึงสามีจะเป็นคนเจ้าชู้แต่สามีก็รับผิดชอบครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ สามีออกเที่ยวนอกบ้านกลางคืนบ้างเป็นบางครั้ง ซึ่งสถานที่ส่วนใหญ่ที่ไปก็ได้แก่ คลับ อาบ อบ นวด โดยบางครั้งสามีอ้างว่าเป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจ คือการต้อนรับลูกค้าที่มาจากต่างประเทศ เพราะสามีมีอาชีพค้าขาย โดยส่งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาขายในประเทศไทย สามีไม่ค่อยได้บอกกล่าวในเรื่องอาชีพ การงานของเขาให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับทราบมากนัก นอกจากในเวลาที่มีปัญหา ซึ่งสามีอาจจะปรึกษาและขอความเห็นจากผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยเดินทางไปต่างประเทศ ในขณะที่สามีเดินทางไปบ่อย ๆ เพราะต้องติดต่อธุรกิจการค้า ทั้งนี้ เป็น เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ต้องอยู่ดูแลบ้านและบุตร เพื่อนของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะเป็นสตรี ถ้าเป็นเพื่อนชายก็คบกันอย่างผิวเผิน เมื่อเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีปัญหาผู้ให้สัมภาษณ์มักปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจาก เพื่อนสามี เสมอ

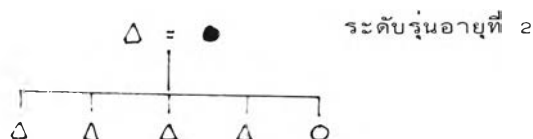
ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีต้องการที่จะมีบุตรชายให้ได้ หลังจากทีคลอดบุตรคนแรก

ออกมา เป็นบุตรสาว ซึ่งสร้างความผิดหวังให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีมาก เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์คลอดบุตรคนที่สองออกมา เป็นบุตรชาย ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีตั้งใจมากถึงการจัดงานเลี้ยงฉลอง ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าบุตรชายมีความสำคัญมากกว่าบุตรสาว เพราะบุตรชายจะเป็นผู้สืบสกุลต่อไป ในขณะที่บุตรสาว เมื่อแต่งงานก็ต้องเปลี่ยนไปใช้นามสกุลของสามี สามีรักบุตรมากและช่วยผู้ให้สัมภาษณ์เลี้ยงดูบุตร เสมอในขณะที่บุตรยัง เล็กอยู่ แม้แต่ในขณะนี้สามีก็ เป็นผู้อบรมสั่งสอนบุตร บุตร เคารพ เชื่อฟังและ เกรงกลัวสามีมากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ตามใจบุตรมากกว่า เวลาที่บุตรมีปัญหาส่วนตัวที่สำคัญซึ่งไม่อาจแก้ไขได้โดยลำพังตนเอง บุตรมักปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากสามี ทั้งนี้เพราะสามี เป็นคนที่มี เหตุผล มักจะมีข้อ เสนอแนะที่ดีสำหรับบุตร เสมอ เมื่อบุตรโตขึ้นการแต่งงาน เป็น เรื่องความพอใจของตัวเอง ขอ เพียงแต่ให้คนที่บุตรจะแต่งงานด้วย เป็นคนดีและมี เชื้อสายจีน เท่านั้น ทั้งนี้ เพราะผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้สึกที่คนไทยมีนิสัย เกียจคร้าน ไม่ขยัน ทำมาหากิน และขาดความรับผิดชอบ เป็นส่วนใหญ่

ปัจจุบันสามีของผู้ให้สัมภาษณ์ป่วย เป็นอัมพาต ไม่สามารถเดินได้ซึ่งเป็นมาได้ ประมาณ 3 ปี โดยในตอนแรกที่เป็นนั้นสามีไม่สามารถขยับเขยื้อนกายได้ทั้งตัว แต่พอได้รักษาด้วยการทำกายภาพบำบัดอาการก็ดีขึ้น เรื่อย ๆ เมื่อสามีป่วยผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องเป็นผู้จัดการในเรื่องต่าง ๆ แทนสามี ธุรกิจที่สามีทำอยู่ต้องเลิกกิจการ ทั้งนี้ เนื่องจากตลอดเวลาสามี เป็นผู้ดำเนินงานแต่ผู้ เดียว ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยทราบวิธีดำเนินงานด้านธุรกิจเลย เมื่อสามี เจ็บป่วยจึงไม่มีผู้ที่จะมาบริหารงานแทน ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้นำ เงินที่ เก็บสะสมไว้ ออกให้ผู้อื่นกู้ยืม และคิดดอกเบี้ย เพื่อที่ครอบครัวจะได้มีรายได้ นอกจากผู้ให้สัมภาษณ์แล้วยังมีบุตรสาวคนโตของผู้ให้สัมภาษณ์อีกหนึ่งคนที่ช่วยหารายได้ให้แก่ครอบครัว บุตรสาวคนโตของผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานอยู่บริษัทไป เออร์แห่ง ประเทศไทย ในขณะเดียวกันก็เป็น นักศึกษาภาคค่ำที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพด้วย บุตรสาวคนโตของผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ภายในครอบครัวบุตรชายและบุตรสาวถูก เลี้ยงดูอย่างแตกต่างกัน บิดามารดารักบุตรชายทั้งสอง คนมากกว่าบุตรสาวอย่าง เห็นได้ชัด บุตรสาวคนโตของผู้ให้สัมภาษณ์นี้ เมื่อศึกษาจบระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 7 บิดามารดาก็ไม่ส่งเสริมให้ศึกษาต่อ เพราะมองไม่เห็นประโยชน์ที่ สตรีจะศึกษาต่อในระดับสูง ต้องการให้บุตรสาวไปหัดตัด เย็บ เสื้อผ้าต่อ บุตรสาวคนโต

ต้องอ้อนวอนบิดามารดาอยู่นานกว่าจะยินยอมให้เธอศึกษาต่อ ปัจจุบันบุตรสาวคนโตก็ได้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้ศึกษาต่อในระดับสูง โดยการหาเงินมาช่วยเหลือครอบครัว ในยามที่ครอบครัวเดือดร้อน จากตัวอย่างของบุตรสาวคนโตทำให้บุตรสาวคนเล็กได้รับการสนับสนุนในเรื่องการศึกษาตามไปด้วย

กรณีศึกษาที่ 2



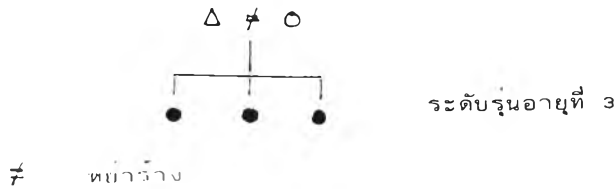
ครอบครัวนี้อาศัยอยู่ในเขตพระนคร มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด 7 คน ได้แก่ สามียของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 56 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 34 ปี และบุตรอีก 5 คน เป็นบุตรชาย 4 คน บุตรคนเล็กเป็นบุตรสาว บุตรชายคนโตอายุ 17 ปี บุตรชายคนที่สองอายุ 16 ปี บุตรชายคนที่สามอายุ 14 ปี บุตรชายคนที่สี่อายุ 12 ปี และบุตรสาวคนเล็กอายุ 9 ขวบ ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานตั้งแต่อายุได้เพียง 16 ปีเท่านั้น ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามี ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ไม่เห็นความสำคัญของการจดทะเบียนสมรส บิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ได้จดทะเบียนสมรสด้วยเช่นเดียวกัน ผู้ให้สัมภาษณ์มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรสาวคนโต มีน้องชายหนึ่งคนและน้องสาวอีกหนึ่งคน ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย แต่บิดามารดาเกิดที่ประเทศจีน ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถพูดและฟังภาษาจีนได้บ้าง แต่อ่านและเขียนภาษาจีนไม่ได้เลย เพราะไม่ได้ศึกษาทางด้านภาษาจีน ผู้ให้สัมภาษณ์มีชีวิตในวัยเด็กที่คับแคบมาก บิดามารดามีอาชีพเป็นพ่อค้าแม่ค้าขายผักที่ตลาด ตัวผู้ให้สัมภาษณ์เองเมื่อศึกษาจนจบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก็ต้องออกจากโรงเรียนมาช่วยบิดามารดาขายผักและเลี้ยงน้อง ถึงแม้ทุกคนในครอบครัวจะพยายามใช้จ่ายอย่างประหยัดที่สุดแล้วก็ตาม แต่รายจ่ายของครอบครัวก็ยังเกินรายรับอยู่ ในช่วงที่โรงเรียนเปิดเทอม เป็นช่วงที่มีรายจ่ายมากที่สุด ดังนั้นบิดาจึงจำเป็นต้องขอกู้ยืมเงินจากเพื่อนที่มีบ้านอยู่ใกล้กันมาใช้จ่าย ซึ่งเพื่อนของบิดาคอนี้ให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยที่สูงเป็นค่าตอบแทน บิดาต้องการให้บุตรชายได้รับการศึกษาที่สูง ทั้งนี้เพราะต่อไปบุตรชายจะต้องไปเป็นหัวหน้าครอบครัวมีภาระรับผิดชอบต้องเลี้ยงดูภรรยาและบุตร ส่วนบุตรสาวนั้นก่อนแต่งงานก็พึ่งบิดามารดา หลังจากแต่งงานแล้วก็สามารถพึ่งสามีได้ ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสูง โดยเฉพาะในครอบครัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีฐานะยากจน บุตรสาวจึงมีโอกาสแค่เรียนจนจบระดับการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น

จำนวนเงินที่บิดาไปกู้ยืมมาทั้งสิ้นประมาณ 20,000 บาท โดยในแต่ละเดือน บิดาจะต้องนำดอก เบี้ยเงินกู้ไปจ่ายให้ ซึ่งบิดามีเงิน เหลือเพียงจ่ายค่าดอก เบี้ยเท่านั้น สำหรับ เงินต้นนั้นไม่มี เงินพอที่จะจ่ายคืนได้ เมื่อไม่สามารถที่จะจ่ายเงินต้นคืนได้จึงเท่ากับว่าบิดาจะต้องจ่ายเงินค่าดอก เบี้ยตลอดไป ผู้ให้สัมภาษณ์หลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ ก็ออกมาช่วยบิดามารดาขายของที่ตลาด ผู้ให้สัมภาษณ์มีหน้าตาดี เป็นสตรีที่ค่อนข้างสวยคน หนึ่ง ดังนั้นจึงมีผู้ชายมาชอบและติดพันอยู่มาก ซึ่งในจำนวนนี้มีเพื่อนของบิดาที่ให้บิดากู้ยืม เงินมาขอผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย เพื่อนของบิดาเคยแต่งงานมาครั้งหนึ่ง แต่หลังจากที่แต่งงาน ได้ประมาณ 2 ปี ภรรยาของเพื่อนบิดาก็เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์ โดยยังไม่มี บุตรด้วยกัน ความจริงเพื่อนของบิดาไม่ใช่เศรษฐีที่มีฐานะร่ำรวย เพียงมีฐานะอยู่ในระดับ ปานกลางเท่านั้น แต่ฐานะของเพื่อนบิดานับว่าดีที่สุดในแถบที่ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ เพื่อน ของบิดามีอาชีพค้าขายโดยมีร้านค้าของตัวเอง เมื่อเพื่อนของบิดามาพูดกับบิดา เรื่องที่ ต้องการแต่งงานกับผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งบิดามารดา รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกตกใจมากและไม่ เคยคาดคิดมาก่อน ทั้งนี้เพราะเพื่อนของบิดามีอายุรุ่นราวคราว เดียวกับบิดาน่าจะชอบคนที่ อยู่ในวัยเดียวกันมากกว่า บิดารู้สึกเกรงใจเพื่อนมากทั้ง ๆ ที่ไม่เห็นด้วยกับความคิดของ เพื่อน แต่ก็ไม่กล้าที่จะปฏิเสธ จึงได้บอกบิดาไปว่าขึ้นอยู่กับตัวบุตรสาว เองว่าจะตัดสินใจ อย่างไร ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ได้ปฏิเสธเพื่อนของบิดาไป ทำให้เพื่อนของบิดาโกรธมาก ได้ เร่งรัดเงินที่บิดาเป็นหนี้ผู้คืน โดยให้กำหนดเวลา 7 วัน หากพ้นกำหนดนี้ยังไม่สามารถ หาเงินมาคืนได้ เพื่อนของบิดาจะจัดการตามกฎหมาย บิดามารดาได้ขอร้องผู้ให้สัมภาษณ์ ขอให้แต่งงานกับเพื่อนของบิดาเพื่อ เห็นแก่บิดามารดาและน้อง นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ แก่ตัวผู้ให้สัมภาษณ์เองด้วย คือ จะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่อย่างสุขสบายขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์ รู้สึกสมเพชตัวเองมากที่จะต้องแต่งงานเพื่อชดใช้หนี้ แต่ก็ไม่มีทางเลือกจึงได้ตัดสินใจที่จะ แต่งงานกับเพื่อนของบิดา โดยไม่ได้จัดพิธีเพียงมีการเลี้ยงฉลองระหว่างครอบครัวของผู้ ให้สัมภาษณ์และครอบครัวของเพื่อนบิดาเท่านั้น เพื่อนของบิดาได้ยกหนี้สินที่บิดาเป็นหนี้ผู้ คืนให้แก่บิดาไป ซึ่งเท่ากับว่าเป็นค่าสินสอดในการแต่งงานกับบุตรสาว

เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของสามี ซึ่งมีเพียงผู้ให้สัมภาษณ์ และสามีอยู่เท่านั้น สามีรักและเอาใจผู้ให้สัมภาษณ์มาก ไม่ว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องการอะไร สามีมักจะตามใจเสมอ แต่สิ่งที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกรำคาญใจมาก คือความหึงหวงอย่างไร

เหตุผลของสามี เนื่องจากสามีมีอายุมากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ถึง 22 ปี จึงทำให้สามีทวาด
 ระวังอยู่ตลอดเวลาว่าผู้ให้สัมภาษณ์อาจทิ้งสามีไปอยู่กับชายหนุ่มรุ่นราวคราวเดียวกัน แม้
 แต่ในเวลาผู้ให้สัมภาษณ์ช่วยสามีค้าขาย หากมีลูกค้า เป็นผู้ชายที่ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักมาซื้อสินค้า
 และทักทายกัน สามีก็จะไม่พอใจต่อว่าผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องยิน
 ยอมสามี เพราะถ้าหากผู้ให้สัมภาษณ์โต้เถียงก็จะยิ่งทำให้สามีโกรธมากขึ้น และจะสรุป
 ว่าผู้ให้สัมภาษณ์ชอบผู้ชายคนนั้น ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเสียใจมากที่สามีไม่เชื่อใจตน นอก
 จากเรื่องหึงหวงแล้วสามี เป็นผู้ชายที่ตีคนหนึ่งขยันทำงานและไม่ชอบเที่ยวเตร่ สามีไม่เคย
 ชัดใจผู้ให้สัมภาษณ์เลย จนทุกคนพูดกันว่าสามีกลัวผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งความจริงอาจจะ เป็น
 เพราะสามีทราบที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้รักสามี แต่ที่ยอมแต่งงานด้วยเพราะโดนบีบบังคับ
 จึงได้พยายาม เอาใจผู้ให้สัมภาษณ์ทุกอย่าง เพื่อต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์รัก สามีมอบให้
 ผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นผู้ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินในครอบครัว แต่สามีเป็นผู้เก็บรักษาเงินของ
 ครอบครั ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำงานบ้านเองทั้งหมด เพราะไม่มีลูกจ้าง สามีไม่เคยช่วย
 ทำงานบ้านเลย เพราะคิดว่าได้แบ่งหน้าที่กันทำ คือสามีมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัว ส่วน
 ภรรยาทำหน้าที่ดูแลบ้านเรือน บุตรทั้งห้าของผู้ให้สัมภาษณ์ยังศึกษาอยู่สามคน บุตรชายคน
 โตะและคนที่สอง หลังจากศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก็ต้องออกจากโรงเรียนมาช่วย
 บิดามารดาหารายได้เลี้ยงครอบครัว โดยทำงานในอู่ซ่อมรถยนต์ เพราะปัจจุบันฐานะ
 ทางเศรษฐกิจของสามีไม่ได้ดีเหมือนในอดีต ร้านขายของที่เคยทำกำไรให้มากก็มีรายได้
 ตกลง เนื่องจากคนนิยมไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้ามากขึ้น ประกอบกับคนที่สามีให้กู้ยืมเงิน
 บางคนก็หลบหนีไป ทำให้สามีต้องสูญเสียเงินไปเป็นจำนวนมาก ภรรยาและบุตรอีกห้าคน
 ก็ทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นในขณะที่รายรับยังคงมีเท่าเดิม ทำให้ฐานะทางครอบครัวแย่ง
 บุตรทุกคนกลัวและเชื่อฟังสามีมากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้เพราะสามี เป็นคนที่เข้มงวดและ
 หากบุตรทำผิดก็จะลงโทษบุตรทันที ซึ่งผิดกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่เคยลงโทษบุตรเลย บุตรจึง
 สนับสนุนกับผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่า และเมื่อเวลาที่บุตรมีปัญหา ก็จะปรึกษาขอความช่วยเหลือ
 เหลือจากผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่าบิดา ปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นผู้จัดการเรื่องทุกอย่างภายใน
 ครอบครั ทั้งนี้เนื่องจากสามีมีอายุมากขึ้นและสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรงนัก แต่อย่างไรก็ตาม
 เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในครอบครัว สามีก็ยังมึนหมกในการ เป็นผู้ตัดสินใจชี้ขาดในเรื่องที่เกิด
 ขึ้น

กรณีศึกษาที่ 3



เป็นกรณีศึกษาของครอบครัวอยู่ในเขตบางรัก ถนนสีลม มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัว คือบิดาของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 58 ปี และผู้ให้สัมภาษณ์อีกสามท่านซึ่งอยู่ในฐานะบุตรสาว บุตรสาวคนโตอายุ 27 ปี คนที่สองอายุ 26 ปี และบุตรสาวคนเล็กอายุ 23 ปี ครอบครัวนี้มีฐานะดีมาก บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบธุรกิจการขายและติดตั้งผ้า幔 นอกจากนี้ยังเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการต่าง ๆ อีกมาก บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย มารดาเกิดที่ประเทศไต้หวัน มีบุตรด้วยกัน 3 คนล้วนเป็นบุตรสาว ปัจจุบันทั้งคูหย่าร้างกัน โดยบุตรสาวทั้ง 3 คนอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดา เพราะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคงกว่า

บุตรสาว คนโตกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับปริญญาโททางด้านสัตวศาสตร์ โดยจบระดับปริญญาตรีจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ ในจำนวนบุตรสาวทั้ง 3 คน บุตรสาวคนโตเป็นบุตรที่เรียนหนังสือดีที่สุด จึงได้รับการศึกษาสูงกว่าบุตรคนอื่น ๆ ในขณะที่บุตรสาวคนที่สองเรียนหนังสืออ่อนที่สุด เคยเรียนตกซ้ำชั้น ดังนั้นเมื่อศึกษาจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงได้เลือกศึกษาต่อทางสายวิชาชีพแทน โดยเลือกศึกษาที่มหาวิทยาลัยเทคนิคพระนครใต้ แผนกอาหาร ส่วนบุตรสาวคนเล็กจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ เช่นเดียวกับบุตรสาวคนโต แต่ไม่ได้ศึกษาต่อ เพราะต้องการที่จะทำงานมากกว่า ปัจจุบันทำงานอยู่ที่ธนาคารเอเชีย สำนักงานใหญ่ บุตรสาวคนเล็ก เป็นบุตรที่บิดารักมากที่สุดในจำนวนบุตรสาวทั้ง 3 คน เพราะมีนิสัยประจบเก่ง ส่วนบุตรสาวคนโตมีนิสัยค่อนข้างคล้ายผู้ชาย สำหรับบุตรสาวคนกลางเป็นคนเจียมขริม ไม่ค่อยได้มายุ่งเกี่ยวกับพี่น้องมากนัก ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีความรู้สึกว่ามีบิดามารดาไม่ได้รักตน เหมือนกับบุตรคนอื่น และตัวเองก็มีความสามารถไม่เท่าเทียมกับพี่น้อง ทำให้เกิดปมด้อยขึ้นในจิตใจ

ครอบครัวนี้เป็นลักษณะของครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น เนื่องจากบิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์หย่าร้างกันตั้งแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ยังเป็นเด็ก โดยเฉพาะผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นบุตรสาวคนเล็กซึ่งในขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่เพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนจึงรู้สึกว่าเหวต้องหัดช่วยเหลือตัวเองตั้งแต่ยังเป็นเด็ก เมื่อมีปัญหา

เกิดขึ้นผู้ให้สัมภาษณ์มักจะต้องแก้ปัญหานั้นด้วยตัวของตัวเอง หรือถ้าหากต้องการคำปรึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์มักจะปรึกษากับเพื่อน เสมอ เนื่องจากบิดาของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยมีเวลาให้กับ ผู้ให้สัมภาษณ์มากนัก เพราะต้องยุ่งอยู่กับการทำธุรกิจ และผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนก็กลัว เกรง บิดามากจนไม่กล้าที่จะเข้าไปพูดคุยด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์สนิทสนมกับญาติทางฝ่ายบิดามากกว่า ญาติทางฝ่ายมารดา เพราะมีการไปมาหาสู่กันเป็นประจำ ในขณะที่ญาติทางฝ่ายมารดา เมื่อมารดาหย่าร้างกับบิดาก็ขาดการติดต่อกัน เพราะบิดาได้สั่งห้ามอย่างเด็ดขาดไม่ให้ ติดต่อกับมารดาและญาติ

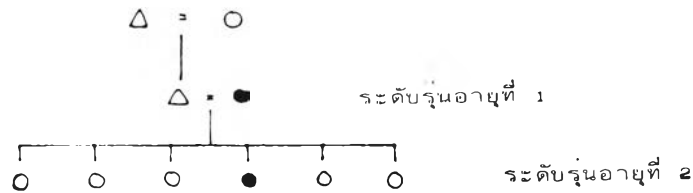
ก่อนหน้าที่บิดาจะแต่งงานกับมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ บิดามีภรรยามาก่อนแล้ว แต่ได้หย่าร้างกัน และมีบุตรด้วยกันกับภรรยาเก่า 1 คน เป็นบุตรชาย ซึ่งบิดารับเป็นผู้เลี้ยงดูบุตรชายด้วยเช่นเดียวกัน เมื่อบิดาแต่งงานกับมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้นำบุตรชายไปให้ย่าของเด็กเลี้ยง เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาแม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยง ในจำนวนบุตรทุกคน บิดารักบุตรชายมากที่สุด ถึงแม้จะไม่ได้อยู่ด้วยกันก็ตามแต่บิดาก็ไปเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอ พี่ชายของผู้ให้สัมภาษณ์ปัจจุบันอายุ 33 ปี แต่งงานและมีบุตรชาย 1 คน แยกบ้านออกไปอยู่ต่างหากกับภรรยา บิดาตั้งใจว่ากิจการค้าทั้งหมดต่อไปจะมอบให้กับบุตรชายเป็นผู้จัดการ รวมถึงทรัพย์สินสมบัติของบิดาด้วยที่จะแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน จะได้รับส่วนแบ่งกันคนละหนึ่งส่วน ที่เหลืออีกสามส่วนจะเป็นของบุตรชายคนเดียว ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกที่ไม่ยุติธรรมที่กระทำเช่นนั้น แต่ก็ไม่มีผู้ให้สัมภาษณ์คนใดกล้าคัดค้าน สาเหตุที่บิดาคิดเช่นนี้ ก็เพราะว่าเมื่อบุตรสาวแต่งงานแล้วจะต้องไปอยู่กับฝ่ายชาย ถือว่าเป็นคนในสกุลของฝ่ายชาย ดังนั้น เมื่อดอนที่บุตรสาวแต่งงานจะได้เงินจากบิดามารดาไป เป็นจำนวนหนึ่ง สำหรับไว้ใช้จ่ายส่วนตัวหลังแต่งงาน ตามปกติเงินจำนวนนี้จะขึ้นอยู่กับค่าสินสอดที่ทางฝ่ายชายนำมาให้ กล่าวคือถ้าหากฝ่ายชายนำเงินค่าสินสอดมาให้ฝ่ายหญิงก็จะมีเงินที่ติดตัวไปด้วยมาก เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจของฝ่ายหญิงด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้บุตรชายเท่านั้นจึงจะสามารถสืบสกุลและดำรงทรัพย์สินสมบัติของครอบครัวไว้ต่อไปได้ ในขณะที่ถ้ามอบให้บุตรสาวไปทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ ก็จะถูกเป็นของตระกูลฝ่ายชายที่มาแต่งงานกับบุตรสาวไป

ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องทำตามคำสั่งของบิดาทุกเรื่อง และถ้าหากขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม บิดาก็จะลงโทษอย่างรุนแรง ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีอายุ 20 กว่าปีทุกคนแล้วก็ตาม

แต่บิดาก็ยังใช้วิธีการลงโทษโดยการเขียนตีเป็นประจำ เรื่องที่บิดาบังคับให้กระทำตาม เช่น ในเรื่องการศึกษาที่จะต้องเลือกเรียนสาขาตามที่บิดาต้องการ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็น บุตรสาวคนเล็กหลังจากศึกษาจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องการเลือกศึกษาต่อทางด้าน สาขาศิลปศาสตร์ แต่บิดาต้องการให้ศึกษาทางสาขาวิทยาศาสตร์ ซึ่งถ้าหากผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ทำตามก็จะไม่ส่งเสียให้ศึกษาต่อ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องยอมทำตามความต้องการของ บิดาในที่สุด ดังนั้นเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่ต้อง การที่จะศึกษาต่อ เพราะเกิดความเบื่อหน่ายที่จะต้องศึกษาวิชาที่ตัวเองไม่ชอบ นอกจากนี้ ในเรื่องการศึกษาแล้วบิดายังบังคับในเรื่องการประกอบอาชีพ คืออาชีพที่ประกอบจะต้อง เป็นอาชีพที่บิดาเห็นชอบด้วย อย่างผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นบุตรคนที่สอง ต้องการทำงานเป็น นักเขียนคอลัมน์ตามนิตยสารต่าง ๆ ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ไปสมัครงานที่นิตยสารแห่ง หนึ่งและได้เข้าทำงานสมความตั้งใจ แต่เมื่อบิดาของผู้ให้สัมภาษณ์ทราบ เรื่องก็ไม่อนุญาต ให้ผู้ให้สัมภาษณ์เข้าทำงาน และได้บังคับผู้ให้สัมภาษณ์ไปช่วยงานในร้านของบิดาแทน นอกจากนี้ในเรื่องการคบเพื่อน บิดาไม่ยอมให้ผู้ให้สัมภาษณ์คบเพื่อนที่เป็นผู้ชายเลย หาก มีเพื่อนชายมาหาที่บ้านหรือโทรศัพท์มาพูดคุยด้วย บิดาจะไม่ยอมให้พบหรือรับสาย ซึ่งใน เรื่องนี้ส่งผลกระทบต่อทางเลือกคู่ครองของผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย กล่าวคือ ทำให้ผู้ให้ สัมภาษณ์ไม่มีสิทธิ์ที่จะเลือกคู่ครองด้วยตัวของตัวเอง การแต่งงานของผู้ให้สัมภาษณ์จะต้อง เป็นไปในลักษณะคลุมถุงชน อย่างเช่นผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นบุตรสาวคนโต ที่บิดาได้หมั้น หมายเอาไว้กับบุตรชายของเพื่อน โดยไม่สนใจต่อความสมัครใจของผู้ให้สัมภาษณ์เลย ผู้ ให้สัมภาษณ์มีโอกาสในการเที่ยวเตร่นอกบ้านน้อยมาก การออกนอกบ้านแต่ละครั้งจะต้อง กลับบ้านตรงเวลาที่บอกทุกครั้ง มิเช่นนั้นบิดาก็จะไม่พอใจ และลงโทษไม่ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ ออกนอกบ้านอีก การกระทำของบิดาทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์อึดอัดใจมาก ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มี สิทธิ์ที่จะตัดสินใจอะไรได้เลยทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องของผู้ให้สัมภาษณ์เอง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นแก่ตัวผู้ให้สัมภาษณ์ และต้องการที่จะหนีให้พ้นไปจากสภาพที่เป็นอยู่ เช่น ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นบุตรสาวคนโตที่สามารถสอบเข้าเรียนระดับปริญญาโทได้ถึงสองมหาวิทยาลัย ด้วยกันคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้บอก กับบิดาว่าสอบติดที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่แห่งเดียว เพื่อที่จะได้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย เชียงใหม่หนีไปจากสภาพที่โดนบังคับ กับบุตรชายบิดาไม่เคยบังคับในเรื่องอะไรเลย ถึง แม้บุตรชายจะขัดใจอย่างไรบิดาก็ไม่เคยโกรธ เพราะบิดาคิดอยู่เสมอว่ามีบุตรชายที่จะสืบ

สกุล เพียงคนเดียว

กรณีศึกษาที่ 4



ครอบครัวนี้อยู่ในเขตยานนาวา นอกจากผู้ให้สัมภาษณ์สามีและบุตรแล้ว ยังมี บิดามารดาของสามีอาศัยอยู่ด้วย บิดาของสามีอายุ 87 ปี มารดาอายุ 80 ปี ทั้งคู่ เกิดในประเทศจีน สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 56 ปี สามีมีธุรกิจทำโรงงานไม้อัด ตัว ผู้ให้สัมภาษณ์เองอายุ 51 ปี เป็นแม่บ้านทั้งสามีและผู้ให้สัมภาษณ์เกิดที่ประเทศจีน ผู้ให้ สัมภาษณ์ไม่เคยทำงานนอกบ้านเลยทั้งก่อนแต่งงานและหลังแต่งงาน ผู้ให้สัมภาษณ์และสามี มีบุตรด้วยกัน 6 คน ซึ่งเป็นบุตรสาวทั้งหมด บุตรสาวคนแรกอายุ 27 ปี จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี แต่งงานและมีบุตรสาวหนึ่งคน บุตรคนที่สองอายุ 26 ปี จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี แต่งงานมีครอบครัวแต่ยังไม่มีบุตร บุตรคนที่สามอายุ 24 ปี จบการ ศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ประเทศสหรัฐอเมริกา บุตรคนที่สี่อายุ 22 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และกำลังเตรียมตัวจะไปศึกษาต่อต่าง ประเทศบุตรคนที่ห้าอายุ 20 ปี กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และบุตรสาวคน เล็กอายุ 15 ปี กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้ให้สัมภาษณ์สนับสนุนให้บุตรทุกคนได้รับการศึกษาที่สูง ทั้งนี้เพราะได้เล็งเห็น ประโยชน์ของการศึกษา ที่จะทำให้นุตรสาวสามารถพึ่งตนเองได้ต่อไปในอนาคต แม้จะ แต่งงานมีครอบครัวไปแล้วก็ตาม ก็สามารถช่วยตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาสามีมากนัก เพราะการที่สตรีไม่สามารถทำงานมีรายได้เลี้ยงตนเองได้ จะทำให้สามีมีความรู้สึก ว่า ตนเองมีความสำคัญต่อครอบครัวมาก เพราะ เป็นผู้เลี้ยงดูทุกคนในครอบครัว ดังนั้นทุกคน จะต้องเคารพและให้ความเกรงใจแก่ตนเป็นพิเศษ รวมทั้งการปรนนิบัติรับใช้จากภรรยา ด้วย อย่างเช่นผู้ให้สัมภาษณ์ในขณะนี้ ที่ต้องพึ่งพารายได้จากสามีเพราะตนเองได้รับการ ศึกษาน้อย ผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษา บิดามารดาของผู้ให้ สัมภาษณ์ไม่ส่งเสริม เรื่องที่จะให้นุตรสาวได้รับการศึกษาที่สูง เพราะเห็นว่าหน้าที่ของสตรี ก็คือการเป็นแม่บ้าน ดังนั้นสตรีจึงควรจะมีเวลาที่จะอยู่บ้านมากกว่าที่โรงเรียน เพื่อที่จะได้ มีโอกาสได้ เรียนรู้งานบ้านจากมารดา จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ทุกวันนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้อง

อดทนอยู่กับสามีทั้ง ๆ ที่ไม่พอใจสามีที่มีภรรยาบ่อย เพราะอย่างไรก็ตามสามีก็ยังคงเป็นที่พึ่งของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่

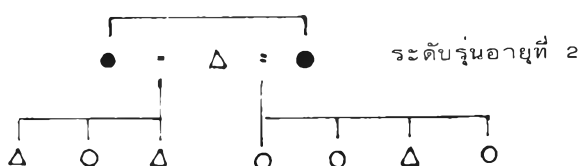
ตลอดระยะเวลาที่อยู่ด้วยกันมา 20 กว่าปี สามีตั้งใจทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัวมาโดยตลอด สามีเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง ถึงแม้บุตรสาวจะสนิทสนมกับผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่าสามี แต่เมื่อ เวลาที่บุตรมีปัญหาบุตรก็มักจะขอคำปรึกษาจากสามีด้วยเสมอ นอกจากนี้สามียัง เป็นบุคคลที่บุตร เคารพ เชื่อฟังและ เกรงกลัวมากที่สุดในบ้าน ทั้งนี้เพราะ เป็นคนที่เด็ดขาด ผู้ให้สัมภาษณ์กับสามีมี เรื่อง โต้เถียงขัดแย้งกันบ้างในบางครั้ง ซึ่งก็ไม่ใช่ เรื่องที่รุนแรงมากนัก เรื่องที่โต้เถียงขัดแย้งกันส่วนใหญ่จะเป็น เรื่องที่เกี่ยวกับบุตร สามี จะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการศึกษาของบุตร การควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินในครอบครัว และ เป็นผู้เก็บรักษาเงินของครอบครัว

ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีหลังจากที่แต่งงาน ก็ปรารถนาที่จะได้บุตรเร็ว ๆ โดยเฉพาะบุตรชาย เพื่อที่จะได้มีทายาทไว้สืบสกุล เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรถ์ทุกคนในครอบครัว ดีใจมาก ผู้สัมภาษณ์ได้ให้กำเนิดบุตรคนแรก เป็นบุตรสาว ถึงแม้จะเป็นบุตรสาวแต่ทุกคนก็ยัง คงดีใจ เพราะบิดามารดาของสามีอยากได้หลานมาก ในปีต่อมาผู้ให้สัมภาษณ์ก็ตั้งครรถ์ อีกและได้ให้กำเนิดบุตรสาวอีกครั้ง ด้วยความต้องการมีบุตรชายผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ตั้ง ครรถ์ไปเรื่อย ๆ และทุกครั้งที่คลอดบุตรออกมาเป็นบุตรสาว ผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะตั้งความ หวังไว้กับการมีครรถ์ในครั้งใหม่ จนกระทั่งผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สามารถมีบุตรต่อไปได้อีก ซึ่ง ทำให้ทุกคนในครอบครัว เสียใจมาก โดยเฉพาะผู้ให้สัมภาษณ์ บิดามารดาของสามีได้พยายาม พุดชักจูงให้สามีมีภรรยาใหม่ เพื่อที่จะได้มีบุตรชายไว้สืบสกุล ทั้งนี้เพราะบิดามารดาของ สามีมีบุตรชายเพียงคนเดียว ดังนั้นถ้าหากสามีของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีบุตรชายเลย ก็จะไม่ มีผู้สืบทอดสกุลต่อไป ในตอนแรกสามีก็ปฏิเสธ เพราะไม่ต้องการทำร้ายจิตใจผู้ให้สัมภาษณ์ และบุตร แต่เมื่อบิดามารดาของสามีพุดบ่อยครั้งเข้า สามีก็ เริ่ม เห็นคล้อยตามบิดามารดา จนกระทั่งได้รู้จักและอยู่กินกับผู้หญิงคนหนึ่งอย่างเจียบ ๆ ซึ่งเรื่องทั้งหมดนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ ทราบเรื่องเลย ในที่สุดบิดามารดา รวมทั้งสามีก็สมความปรารถนาเมื่อภรรยาใหม่ของสามี ได้ให้กำเนิดบุตรชาย ทุกคนดีใจมาก สามีได้พาภรรยาใหม่ไปเที่ยวต่างประเทศเป็นการ เอาใจ โดยบอกกับผู้ให้สัมภาษณ์ว่าไปทำธุรกิจที่ต่างประเทศ ต่อมาภรรยาใหม่ของสามี

ก็ได้ให้กำเนิดบุตรอีกคนแต่เป็นบุตรสาว สามมีบุตรกับภรรยาใหม่เพียง 2 คนเท่านั้น กว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะทราบเรื่องทั้งหมดบุตรชายคนโตของภรรยาใหม่ก็มีอายุถึง 4 ขวบ สามได้ขอโทษผู้ให้สัมภาษณ์และบอกว่าที่กระทำลงไปเช่นนี้เพราะความจำเป็น สามต้องการผู้สืบสกุลมาก และเพื่อความยุติธรรมสามก็จำเป็นที่จะต้องรับผิดชอบในตัวภรรยาคนใหม่ด้วย โดยที่สามไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับภรรยาทั้ง 2 คน ผู้ให้สัมภาษณ์เสียใจมาก แต่เมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ล่วงเลยมาจนถึงขั้นนี้ก็ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้อีก

บุตรสาวของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งขณะนี้เหลือเพียงบุตรคนที่สี่และบุตรคนเล็ก เท่านั้น ที่อยู่ที่บ้านสงสารมารดา การที่มารดาไม่สามารถที่จะให้กำเนิดบุตรชายได้ แล้วกล่าวโทษว่าเป็นความผิดของมารดานั้นรู้สึกว่าจะไม่ยุติธรรมนัก และการที่ตัวเธอเกิดมาเป็นบุตรสาวก็ไม่ใช่ว่าจะเป็นเครื่องตัดสินได้ว่าเธอจะทำอะไรได้ไม่เท่าเทียมกับบุตรชาย เพราะสิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับสังคมว่าจะเปิดโอกาสให้แกสตรีได้มากเพียงใด อย่างเช่นปัจจุบันสังคมเปิดโอกาสให้สตรีได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งทำให้สตรีสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น เพราะสามารถหางานทำมีรายได้เลี้ยงตัวเองได้ ในเรื่องการสืบทอดสกุลก็เช่นเดียวกัน เป็นสิ่งที่สังคมกำหนดขึ้นอย่างไม่ให้ความยุติธรรมแก่สตรี สังคมกำหนดว่าเมื่อสตรีแต่งงานกับบุรุษจะต้องเปลี่ยนมาใช้นามสกุลของสามีแทน บุตรที่เกิดออกมาจะต้องใช้นามสกุลของบิดา เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ทุกคนอยากได้บุตรชายมากกว่าบุตรสาว ถ้าหากสามารถเปลี่ยนกฎเกณฑ์ของสังคมได้ เช่น เมื่อสตรีแต่งงานก็ยังคงใช้นามสกุลเดิมได้ไม่ต้องเปลี่ยนไปใช้นามสกุลของสามี บุตรที่เกิดออกมาจะเลือกใช้นามสกุลของบิดาหรือมารดาก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะเป็นการลดปัญหาระหว่างเพศลง สตรีจะมีสถานภาพที่ดีขึ้น การเลือกเพศของบุตรก็จะลดน้อยลง ซึ่งถ้าหากทำได้เช่นนี้บุตรสาวของผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าจะเป็นการช่วยลดปัญหาในครอบครัวได้ทางหนึ่ง ซึ่งจะมีผลไปถึงส่วนใหญ่คือสังคมด้วย อย่างน้อยที่สุดครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์ก็คงจะไม่เกิดปัญหาขึ้นอย่างเช่นทุกวันนี้

กรณีศึกษาที่ 5



ครอบครัวที่ตก เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 11 คนคือ สามของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 48 ปี บิดาของสามมีอายุ 76 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์

อายุ 44 ปี น้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 38 ปี บุตรชายบุตรสาวของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 3 คน คนโตเป็นบุตรชายอายุ 22 ปี คนที่สองเป็นบุตรสาวอายุ 20 ปี และคนเล็กเป็นบุตรชายอายุ 17 ปี นอกจากนี้ยังมีบุตรชายบุตรสาวของน้องสาวผู้ให้สัมภาษณ์อีก 4 คน สองคนแรกเป็นพี่น้องฝาแฝดหญิงอายุ 15 ปี คนรองลงมาเป็นบุตรชายอายุ 10 ปี และคนเล็กเป็นบุตรสาวอายุเพียง 5 ขวบ สามียของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นหัวหน้าครอบครัว เนื่องจากบิดามีอายุมากและสามี เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว สามียของผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งความจริง เมื่อสามีศึกษาจบสามารถสอบเข้าเรียนต่อระดับปริญญาตรีได้ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่เนื่องจากสามีต้องทำงานเพื่อหารายได้ไปด้วย ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ ทำให้สามีศึกษาไม่จบ สำหรับภาษาจีนสามีศึกษาจบชั้นประถมศึกษา (ขอ เลี้ยว) ผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกับน้องสาวศึกษาภาษาจีนอยู่ 4 ปี บุตรทั้งสามคนของผู้ให้สัมภาษณ์ บุตรชายคนแรกจบการศึกษาระดับพาณิชย์การ ขณะนี้ยังหางานทำไม่ได้ บุตรสาวคนที่สองกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี 3 และบุตรชายคนเล็กกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนบุตรชายบุตรสาวของน้องสาว คู่ฝาแฝดหญิงกำลังอยู่ชั้นมัธยมปีที่ 4 บุตรชายศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และบุตรสาวคนเล็กกำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 บุตรของผู้ให้สัมภาษณ์และน้องสาวไม่ได้ศึกษาภาษาจีน และทุกคนก็ไม่ค่อยจะสนใจภาษาจีนมากนัก ส่วนใหญ่จะพูด เป็นแต่คำศัพท์ที่ง่าย ๆ หรือที่ใช้อยู่เสมอ ๆ ในชีวิตประจำวัน

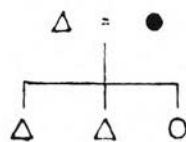
ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานตั้งแต่อายุ 21 ปี จัดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถอ่านและ เขียนหนังสือจีนได้บ้างแต่พูดและฟังภาษาจีนได้ เป็นอย่างดี ในชีวิตประจำวันผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาจีน ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย แต่บิดามารดาเกิดที่ประเทศจีนแล้วอพยพ เข้ามาอยู่ในประเทศไทย สามี เป็นผู้หารายได้เลี้ยงครอบครัว ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่แม่บ้าน สามีมีรายได้จากการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหุ้น รายได้ประมาณเดือนละ 20,000-30,000 บาท ซึ่งรายได้ไม่แน่นอนบางเดือนอาจมีกำไรหลายหมื่นบาทแต่บางเดือนก็ขาดทุน เนื่องจากสามี เป็นผู้หารายได้เลี้ยงครอบครัวเพียงคนเดียว ทำให้ทุกคนในครอบครัว เกรงใจสามีมาก รวมทั้งบุตรก็เคารพเชื่อฟังและ เกรงกลัวสามีมากที่สุด โดยทั่วไปแล้วสามีจะเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ของ

ครอบครัว เช่น การซื้อสิ่งของเครื่องใช้ที่มีราคาสูงในครอบครัว การพิจารณาให้การศึกษากับบุตร การควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินในครอบครัว และสามี เป็นผู้เก็บรักษาเงินของครอบครัว เมื่อเกิดความขัดแย้งกันขึ้นในการตัดสินใจ สามีจะเป็นผู้ชี้ขาด สามีไม่เคยช่วยผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานบ้าน เลย นอกเสียจากช่วยดูแลอบรมสั่งสอนบุตรเท่านั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ไม่เคยเรียกร้องให้สามีมาช่วยทำงานบ้านหลังจากเลิกงานแล้ว เพราะคิดว่าตัวเองก็ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน และงานบ้านก็เป็นหน้าที่ของสตรี ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดที่จะออกไปทำงานนอกบ้าน เพราะกลัวว่าอาจจะก่อให้เกิดข้อบกพร่องในงานบ้านได้

ครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์มีการติดต่อไปมาหาสู่กับญาติทางฝ่ายสามีมากกว่าทางฝ่ายผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักกับสามีโดยมีแม่สื่อ เป็นผู้แนะนำ หลังจากที่อยู่จักกันได้ประมาณ 1 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ได้ตัดสินใจที่จะแต่งงานกับสามี เมื่อแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์ได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของบิดามารดาสามี ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำงานบ้านทุกอย่าง นอกจากจะทำของตัวเองและสามีแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ยังต้องทำของบิดามารดาสามีอีกด้วย รวมทั้งปรนนิบัติรับใช้บิดามารดาของสามี ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ในบ้านนี้ประมาณ 5 ปี ก็แยกออกมาอยู่กับสามีตามลำพัง ซึ่งในตอนแรกที่ย้ายออกมานั้นผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึก เหงามาก จึงได้ชวนน้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์มาอยู่ด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์และน้องสาวสนิทสนมกันมาก ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดเลยว่า การที่ชวนน้องสาวมาอยู่ด้วย จะก่อให้เกิดปัญหาขึ้น ในภายหลังคือสามีของผู้ให้สัมภาษณ์ได้น้องสาวมาเป็นภรรยาอีกคน ซึ่งกว่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะทราบเรื่องน้องสาวก็ตั้งครครภ์ได้ประมาณ 2 เดือนและมีอาการแพ้ท้อง ผู้ให้สัมภาษณ์โกรธน้องสาวและสามีมาก คิดจะส่งน้องสาวกลับไปอยู่กับบิดามารดาไม่ให้มายุ่งเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์และสามีอีก แต่สามีไม่ยินยอมโดยขู่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่าถ้าหากกระทำ เช่นนั้นสามีก็จะออกจากบ้านไปด้วย ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องยอมให้น้องสาวอยู่ต่อไป เมื่อถึงกำหนดคลอด น้องสาวได้ให้กำเนิดบุตรฝาแฝด เป็นเพศหญิง ซึ่งสร้างความตื่น ตื่นให้กับทุก ๆ คนมารวมทั้งตัวผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกรัก เด็กตั้งแต่แรก เห็น และเพราะสาเหตุนี้ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์คลายความโกรธในตัวน้องสาวลงไป

น้องสาว เกรงใจผู้ให้สัมภาษณ์มาก เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้ทำสิ่งใดน้องสาว มักจะทำตามที่ต้องการเสมอ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้บุตรของน้องสาวทุกคนเรียกคนว่าแม่ ในขณะที่เรียกน้องสาวว่าอาอี้ซึ่งหมายถึงน้าสาวแทน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ให้เหตุผลว่า สามียังมีภรรยาหลายคนบุตรทุกคนจะต้องถือว่าภรรยาคนแรกของบิดาเป็นมารดาของตน นอกจากนี้ยังจะต้องให้ความเคารพยำเกรงเช่นเดียวกับที่ให้กับมารดาหรือมากกว่า ถึงแม้ว่าน้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์จะไม่เห็นด้วยแต่ก็ไม่กล้าที่จะโต้แย้ง เพราะแม่แต่สามียของผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ยินยอมให้เป็นเช่นนั้น เพราะความเกรงใจผู้ให้สัมภาษณ์ที่ยอมให้น้องสาวอยู่ในบ้านนี้ต่อไป ทุกวันนี้น้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดที่จะเรียกร้องสิทธิอะไรเพิ่มเติม ถึงแม้ว่าน้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์จะไม่มีโอกาสได้เป็นภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ตาม แต่น้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่รู้สึกเสียใจ เพราะคิดว่าตัวเองยังโชคดีกว่าคนอื่นอีก เป็นจำนวนมาก ผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้จัดการเรื่องทุกอย่างในบ้าน โดยมอบหมายให้น้องสาวเป็นผู้รับช่วงไปทำอีกทีหนึ่ง เช่นในเรื่องอาหารผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ออกความเห็นว่าจะทำอะไรบ้างและน้องสาวเป็นผู้ลงมือทำ เมื่อเวลาที่มีการออกงานสังคม ผู้ให้สัมภาษณ์จะไปกับสามีเพียงสองคน ส่วนน้องสาวต้องอยู่บ้านดูแลบ้านและบุตร นอกเสียจากจะเป็นงานเลี้ยงในระหว่างญาติพี่น้อง น้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์จึงจะได้ไป มีอยู่เพียงเรื่องเดียวที่ทำให้น้องสาวของผู้ให้สัมภาษณ์เสียใจมาก ได้แก่ การที่บุตรทุกคนไม่สามารถเรียกคนว่าแม่ได้ ทั้ง ๆ ที่ตนเองเป็นมารดาที่แท้จริงของบุตร

กรณีศึกษาที่ 6



ระดับรุ่นอายุที่ 1



กรณีศึกษาของครอบครัวที่ตั้งอยู่ในเขตพระนคร มีกิจการผลิตเสื้อยกทรงจำหน่ายทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัด เสื้อยกทรงที่ผลิตเป็นเสื้อยกทรงราคาตั้งแต่โหลละ 125-135 บาท ผู้รับจะนำไปจำหน่ายอีกทีในราคาขายปลีกประมาณตัวละ 15-20 บาท ซึ่งกิจการอยู่ในเกณฑ์ดีพอสมควร ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสตรีจีนอายุ 50 ปี เกิดที่ประเทศจีนและได้รับการศึกษาที่ประเทศจีนจนจบลำดับชั้นขอเสียว สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 54 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานเมื่ออายุ 20 ปี ในขณะที่สามีอายุ 24 ปี โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามี แต่มีการจัดพิธีการแต่งงานตามแบบประเพณีจีน ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรชาย 2 คน บุตรสาว 1 คน บุตรชายคนโตอายุ 29 ปี บุตรชายคนเล็กอายุ 27 ปี และบุตรสาว

อายุ 19 ปี บุตรชายคนโตและบุตรสาวแต่งงานมีครอบครัวแยกบ้านออกไปอยู่ต่างหาก ส่วนบุตรชายคนเล็กกำลังศึกษาต่ออยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ดั้งนั้นที่บ้านในตอนนีจึงเหลือเพียงผู้ให้สัมภาษณ์และสามี เท่านั้น กับคนงานที่ทำงาน เป็นพนักงานตัดเย็บ พนักงานบรรจุหีบห่อประมาณ 60 คน ตัวโรงงานมีลักษณะเป็นตึกแถวสี่ชั้นสามคูหา ชั้นล่างและชั้นที่สองเป็นสถานที่ทำงาน ส่วนชั้นที่สามและชั้นที่สี่ เป็นที่พักคนงาน

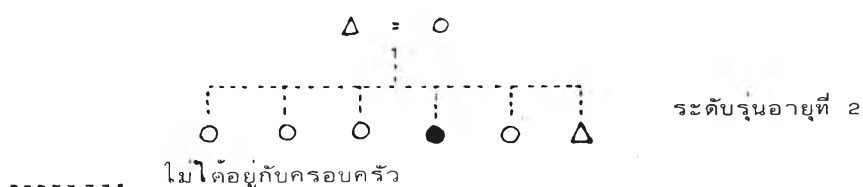
การดำเนินธุรกิจผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดการทั้งสิ้น ผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการรับงาน การสั่งอุปกรณ์ในการตัดเย็บ การควบคุมการตัดเย็บ การควบคุมพนักงาน แม้แต่การไปหาลูกค้าในต่างจังหวัดผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะ เป็นผู้ไปเอง ดั้งนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงเป็นผู้คุมอำนาจทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นอำนาจในด้านการงาน อำนาจในบ้าน และอำนาจทางการเงิน สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยได้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับธุรกิจและงานภายในบ้านมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากว่าทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์และสามีมักจะขัดแย้งกันอยู่เสมอ ซึ่งเป็นต้นเหตุที่นำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ ดั้งนั้นผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจึงไม่ค่อยได้พูดคุยกันมากนัก ตามปกติจะเป็นไปตามในลักษณะต่างคนต่างอยู่ นอกเสียจาก เวลาออกงานสังคมที่สำคัญ เท่านั้นที่ทั้งคู่ต้องแกล้งทำเป็นว่า เข้ากันได้ด้วยดี แต่ก็มีน้อยมาก เพราะส่วนใหญ่ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีมักจะไม่ค่อยได้ไปไหนด้วยกันเมื่อ เป็น เช่นนี้สามีของผู้ให้สัมภาษณ์จึงมี เวลาว่างมากในแต่ละวัน เพราะไม่ต้องทำงาน สามีของผู้ให้สัมภาษณ์มักใช้เวลาหมดไปกับการ เล่นกอล์ฟ โดยจะไป เล่นกอล์ฟตั้งแต่เช้าจนกระทั่งเย็นถึงได้กลับ ประมาณสัปดาห์ละ 4 ครั้ง ถ้าวันไหนไม่ได้ไปก็จะพักผ่อนอยู่ที่บ้าน หอดก เย็นก็ชวน เพื่อนไปทานข้าวนอกบ้าน ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่จะมีงานยุ่งตลอดวันจนกระทั่งแทบจะไม่มีเวลาทานข้าว บางวันผู้ให้สัมภาษณ์จะได้ทานแค่มื้อเดียว เท่านั้น และการทานก็ไม่ เป็น เวลาแล้วแต่ว่าจะว่างช่วงไหน นอกจากงานทางด้านธุรกิจแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ยังต้องรับผิดชอบทางด้านงานบ้านอีกด้วย โดยมีบุตรสาวคอยช่วย เหลือในช่วงที่ยังไม่ได้แต่งงาน ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องไปจ่ายตลาด เองรวมทั้งของคนงานด้วย แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้เป็นคนทำอาหารเอง เพราะมีแม่ครัว ถึงแม้งานบ้านอื่น ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์จะไม่ได้ เป็นผู้ทำเอง แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องคอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

พนักงานทุกคนในโรงงานกลัวผู้ให้สัมภาษณ์มาก เพราะผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคน เด็ดขาดค่อนข้างอารมณ์ร้อนหากใครทำผิดผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะให้ออกจากงานทันที ซึ่งอันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่า เป็นคุณสมบัติที่สำคัญมาก เพราะการควบคุมดูแลคนจำนวนมาก หาก ไม่มีความ เด็ดขาดก็จะไม่สามารถควบคุมดูแลได้ ไม่ใช่แต่พนักงาน เท่านั้นที่เกรงกลัวผู้ให้ สัมภาษณ์ บุตรทั้งสามคนก็เกรงกลัวผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่าบิดา ทั้งนี้เพราะสามีของผู้ให้ สัมภาษณ์ เป็นคนใจ เย็นมี เหตุผลมักจะรับฟัง เรื่องราวของผู้อื่น เสมอ ดังนั้น เมื่อบุตร มีปัญหา มักจะปรึกษาบิดามากกว่ามารดา เพราะบิดาจะมีข้อ เสนอแนะที่ดีสำหรับบุตร เสมอ แต่ สำหรับมารดาบุตรทุกคนจะต้อง เชื่อฟังคำสั่ง โดย เฉพาะกับบุตรสาวคน เล็กที่ผู้ให้สัมภาษณ์ จะ เข้มงวดกวดขัน เป็นพิ เศษกว่าบุตรคนอื่น ๆ หากบุตรขัดขืนไม่ เชื่อฟังผู้ให้สัมภาษณ์จะโกรธ มากถึงกับตัดความสัมพันธ์ความ เป็นมารดากับบุตรในบางครั้ง อย่าง เช่นบุตรสาวคน เล็กที่ ขัด ใจผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานกับบุคคลที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พอใจ ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้บุตร ทุกคนแต่งงานกับบุคคลที่มี เชื้อสายจีน แม้กระทั่งบุตรชายคน โดที่แต่งงานก็แต่งงานกับสตรีจีน ดังนั้น เมื่อบุตรสาวต้องการแต่งงานกับ เพื่อนชายที่เป็นคนไทยผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่ยินยอม และ สั่งห้ามบุตรสาวให้ เลิกติดต่อกับ เพื่อนชายคนนี้โดย เด็ดขาด เมื่อบุตรสาวไม่ เชื่อฟังผู้ให้สัมภาษณ์ ก็ใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรง นอกจากการ เขียนติแล้วผู้ให้สัมภาษณ์ยังจับบุตรสาวขังไว้ในห้อง จนกว่าบุตรสาวจะ เปลี่ยนใจ การกระทำดังกล่าวทำให้บุตรสาวหลบหนีออกจากบ้าน ซึ่งผู้ ให้สัมภาษณ์รู้สึก เสียใจมาก เพราะการที่ผู้ให้สัมภาษณ์กระทำลงไป เช่นนั้นก็ด้วยความหวังดีต่อ บุตรสาว ต้องการให้บุตรสาว ได้แต่งงานกับผู้ชายที่ดี ซึ่งการที่เพื่อนชายของบุตรสาวไม่ใช่ คนจีนแต่ถ้าหาก เป็นคนดี ผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะยินยอมให้แต่งงานทั้งที่ไม่เต็มใจนัก แต่ผู้ให้ สัมภาษณ์ทราบมาว่า เพื่อนชายของบุตรสาวยังไม่มั่งงานทำชอบ เที้ยว เตรงยังต้องขอ เงินจาก บิดามารดาใช้ ถ้าหากบุตรสาวแต่งงานด้วยอนาคตจะต้องลำบากแน่นอน ซึ่งใน เรื่องนี้ บุตรสาวไม่ เข้าใจในความห่วงใยของผู้ให้สัมภาษณ์ กลับหนีออกจากบ้านจนได้ เสียกับ เพื่อน ชายและตั้งครรภ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้พยายามติดตามค้นหาจนพบบุตรสาว เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ทราบ เรื่องผู้ให้สัมภาษณ์โกรธมาก และ เพื่อ เป็นการตัดปัญหาผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตัดสินใจยก บุตรสาวให้แก่เพื่อนชาย โดยไม่ต้องมีการมาสู่ขอหรือจัดพิธีอะไร เลย เรื่องที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับความอับอายขายหน้ามาก หลังจากวันที่ทางฝ่ายชายมารับตัวบุตรสาว ไป ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยสนใจในตัวบุตรสาวอีก แม้กระทั่งบุตรสาวคลอดบุตรผู้ให้สัมภาษณ์ ก็ไม่ได้ไป เยี่ยม เยียน หรือ เมื่อบุตรสาวมาขอ เงินผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ยอมให้ เพราะถือว่าไม่

ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดที่จะอยากได้บุตรสาว ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรรภ์ก็หวังอยากจะได้แต่บุตรชาย เสมอ ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีบุตรชายแล้วถึงสองคน เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรรภ์บุตรคนที่สามก็ยังต้องการที่จะได้บุตรชายอีก เพราะการเลี้ยงดูบุตรชายง่ายกว่าการเลี้ยงดูบุตรสาวมากซึ่งไม่ต้องเสียดเงินในเรื่องการเสียชื่อเสียง บุตรสาวเมื่อเลี้ยงดูจนโตสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้ก็ต้องแต่งงานมีครอบครัวไปอยู่กับสามีช่วยเหลือครอบครัวทางสามี ไม่เหมือนกับการเลี้ยงดูบุตรชายที่จะพาสะใภ้เข้าบ้าน ทำให้ครอบครัวมีแรงงานเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่ง ขณะนี้ภรรยาของบุตรชายคนโตกำลังตั้งครรรภ์ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเด็กที่คลอดออกมาจะต้องเป็นเด็กชาย ซึ่งถ้าหากว่าเด็กที่คลอดออกมาเป็นเด็กชาย ผู้ให้สัมภาษณ์จะซื้อทองคำหนักสิบบาทรับขวัญเด็ก แต่ถ้าหากว่าเด็กที่คลอดออกมาเป็นเด็กหญิง ผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะไม่ให้อะไรเลย ภายในครอบครัวอำนาจการตัดสินใจทุกอย่างขึ้นอยู่กับผู้ให้สัมภาษณ์หมด บ้านและโรงงานรวมทั้งรถยนต์อีก 3 คัน เป็นชื่อของบุตรชายทั้งสองคน อย่างไรก็ตาม เมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องสามีจะถูกยกย่องจากผู้ให้สัมภาษณ์และบุตรให้เป็นหัวหน้าครอบครัว ทั้ง ๆ ที่ถ้าดูจากบทบาทหน้าที่ในครอบครัวแล้วผู้ให้สัมภาษณ์น่าจะ เป็นหัวหน้าครอบครัวมากกว่า แต่เป็นเพราะสังคมยังไม่ยอมรับการที่สตรีจะเป็นผู้นำบุรุษ ดังนั้น เมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่นผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องยอมเป็นผู้ตามสามี ให้สามี เป็นผู้นำของครอบครัวแต่ชั่วคราว

กรณีศึกษาที่ 7



ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสตรีจีนอายุ 37 ปี อาศัยอยู่กับญาติต่าง ๆ ซึ่งมีศักดิ์เป็นน้องชาย ตัวบ้านที่ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่อาศัยเป็นลักษณะตึกแถวสองชั้น ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ทำสัญญาเช่าไว้ 13 ปี และสัญญาจะครบในปีนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ในเขตยานนาวา แขวงบางโพธิ์บาง ปัจจุบันมีอาชีพเป็นตัวแทนส่งสินค้าออกนอกประเทศ โดยได้ตั้งบริษัทของตัวเองขึ้นเป็นบริษัทเล็ก ๆ กั้มีรายได้พิเศษโดยการเป็นนายหน้าขายที่ดิน และรับจ้างสอนหนังสือจีนในตอนกลางวัน เพราะผู้ให้สัมภาษณ์สามารถพูดภาษาจีนแมนดารินได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถพูดภาษาจีนอื่น ๆ ได้อีก เช่น ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาจีนกวางตุ้ง และภาษาจีนไหหลำ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์นับถือศาสนาคริสต์ ดังนั้นที่บ้าน

จึงไม่มีศาลเจ้าประกอบพิธีไหว้เจ้าต่าง ๆ แต่จะมีรูปพระเยซูและการไปประกอบพิธีทางศาสนาที่โบสถ์แทน

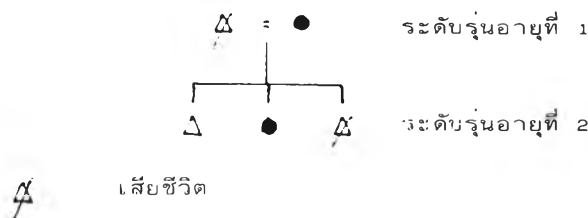
ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในครอบครัวระดับฐานะปานกลาง บิดาเป็นนายแพทย์แผนโบราณ มารดาเป็นแม่บ้านคอยดูแลงานบ้านและบุตร ทั้งบิดามารดาเกิดที่ประเทศจีนแล้วอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ทั้งคู่มีความคิดเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมจีนว่าเป็นสิ่งที่ดีงามและน่ายึดถือปฏิบัติตาม บุตรทุกคนเกิดในประเทศไทย ผู้ให้สัมภาษณ์มีพี่น้องทั้งหมด 6 คน เป็นผู้หญิง 5 คน ผู้ชาย 1 คน ผู้ชายเป็นบุตรคนสุดท้อง ตัวผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรคนที่สี่ ตอนเด็กผู้ให้สัมภาษณ์มีชีวิตที่ลำบากมากต้องหาเงินช่วยเหลือตัวเองและครอบครัวตั้งแต่อายุได้เพียง 12 ปี โดยการเก็บดอกจำปีในบ้านไปขายที่ตลาด เมื่อขายได้เงินมาผู้ให้สัมภาษณ์จะนำเงินมามอบให้มารดาทั้งหมด บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์มีความนิยมแบบจีนที่ต้องการมีบุตรชาย ดังนั้น เมื่อมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรภ์บุตรคนแรก ทั้งบิดาและมารดาจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบุตรที่คลอดออกมาจะเป็นบุตรชาย แต่เมื่อคลอดออกมาเป็นบุตรสาวจึงสร้างความผิดหวังให้กับบิดาและมารดาเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามทั้งคู่ยังมีความหวังว่าบุตรคนต่อไปจะเป็นบุตรชาย แต่เมื่อมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์คลอดบุตรคนที่สองคนที่สามและคนที่สี่ก็ล้วนแล้วแต่เป็นบุตรสาวทั้งสิ้น จึงสร้างความไม่พอใจแก่บิดาเป็นอย่างมาก บิดามารดาเริ่มมีเรื่องทะเลาะโต้เถียงกัน สำหรับบุตรสาวบิดาก็ให้ความสนใจไม่เท่าที่ควร นอกจากนี้บิดายังมีภรรยาใหม่อีกคน เพราะความที่ต้องการมีบุตรชายมาก และคิดว่ามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์สามารถมีให้แก่บิดาได้ ต่อมามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์และภรรยาใหม่ของบิดาก็ได้ตั้งครรภ์บุตรขึ้นพร้อมกัน เมื่อถึงกำหนดคลอดผลปรากฏว่ามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์คลอดบุตรเป็นสาว ในขณะที่ภรรยาใหม่ของบิดาให้กำเนิดบุตรชายซึ่งทำให้บิดาสมความปรารถนา เรื่องนี้สร้างความเศร้าเสียใจมาสู่มารดาของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างมาก เพราะนั่นหมายถึงการห่างเหินที่บิดาจะต้องมีต่อครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์มากขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่จะต้องลดลงโดยปริยายเพราะต้องแบ่งไปให้ภรรยาและบุตรคนใหม่ของบิดา ซึ่งในเรื่องนี้ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์และพี่สาวต้องหาเงินมาจุนเจือครอบครัวตั้งแต่ยังเด็ก ในที่สุดความปรารถนาของมารดาก็ประสบผลสำเร็จ เมื่อมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรภ์บุตรคนที่หกและให้กำเนิดบุตรชาย แต่เมื่อถึงเวลานี้บิดาของผู้ให้

สัมภาษณ์ก็ไม่ได้ตื่นเต้นหรือดีใจมากนัก เพราะภรรยาใหม่ของบิดาได้ให้กำเนิดบุตรชาย แก่บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้ามาก่อนแล้วถึง 2 คน

บุตรชายคนเล็ก เป็นที่รักของบิดามารดามากกว่าบุตรสาวทุกคน ความลำเอียงดังกล่าวเห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ในเรื่องอาหารการกิน ซึ่งบุตรชายจะได้ทานในส่วนที่ดีที่สุดหรือบางครั้งได้ทานอาหารที่บุตรสาวไม่มีโอกาสได้ทาน ในเรื่องการแต่งกายที่มักจะใส่เสื้อผ้าใหม่ ๆ เสมอ ตลอดจนถึงการได้รับการศึกษาที่สูงกว่าบุตรสาวทุกคน ตัวผู้ให้สัมภาษณ์ว่าจะได้เรียนหนังสือก็มีอายุถึง 8 ขวบ ซึ่งความจริงผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการเรียนหนังสือมาก แต่บิดามารดาไม่ต้องการให้ผู้สัมภาษณ์ไปโรงเรียน ต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่บ้านและหัดเรียนรู้ในเรื่องงานบ้านงานเรือนจากมารดามากกว่า โดยเฉพาะตัวผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีโรคประจำตัวตอนเด็ก คือโรคชักกระตุกทำให้เป็นเด็กที่เลี้ยงยาก ดังนั้นทั้งบิดามารดาจึงไม่ค่อยรักผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งในเรื่องนี้ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกน้อยใจและขาดความอบอุ่น เป็นอย่างยิ่ง เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์เรียนหนังสือจนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยการขวนขวายของตัวเอง ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องการหางานทำ ในครั้งแรกมารดาไม่เห็นด้วยโดยอ้างว่าสตรีควรจะมีตัวอยู่แต่ในบ้านมากกว่าจะออกไปทำงานนอกบ้านซึ่งเป็นหน้าที่ของบุรุษ แต่ในที่สุดมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ก็อนุญาตเพราะความจำเป็นในเรื่องรายได้ของครอบครัว ซึ่งในตอนนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีน้องสาวและน้องชายที่ยังศึกษาอยู่ ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานเป็นเสมียนอยู่ในบริษัทแห่งหนึ่ง การที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีโอกาสทำงานนอกบ้านทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีเพื่อนมาก มีผู้ชายมาสนใจผู้ให้สัมภาษณ์อยู่หลายคน ซึ่งในเรื่องนี้มารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจและต่อว่าผู้ให้สัมภาษณ์อยู่เสมอ มารดาตำหนิผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการทำงานนอกบ้านก็เพราะต้องการมีเพื่อนชายมาก ๆ เมื่อมีเพื่อนชายมาหาที่บ้านมารดา ก็จะขับไล่ให้กลับไป ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์อับอายขายหน้ามาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่เป็นโสดมาจนทุกวันนี้ เพราะมารดาไม่ให้โอกาสผู้ให้สัมภาษณ์คบเพื่อนชายเลย จนกระทั่งผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุมากขึ้น และตัวผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ไม่ได้สนใจในเรื่องคู่ครองมากนัก เพราะมีความรู้สึกที่เพศชายเป็นเพศที่เห็นแก่ตัว และไม่ต้องการประสบปัญหาหลังการแต่งงานอย่างที่คุณให้สัมภาษณ์ได้พบเห็นจากครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์เอง ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามปรับปรุงตัวโดยการเรียนรู้และฝึกฝนภาษา

จินจนคล่อง ผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาภาษาจีนระดับชั้น เกาเสี่ยว จนกระทั่งผู้ให้สัมภาษณ์ได้มีโอกาสรู้จักกับนักธุรกิจคนหนึ่ง ซึ่งชวนผู้ให้สัมภาษณ์มาลงทุนทำธุรกิจเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกนอกประเทศ โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นตัวแทนอยู่ในประเทศไทย จัดหาสินค้าที่มีอยู่ในประเทศส่งไปยังประเทศต่าง ๆ ที่ต้องการสินค้าเหล่านั้น บริษัทของผู้ให้สัมภาษณ์เปิดอยู่ชั้นล่างของตึกที่ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ มีน้องชายเป็นผู้ช่วยและผู้ให้สัมภาษณ์จ่ายค่าตอบแทนให้เป็นเงิน เดือน ถึงแม้บริษัทจะมีงานไม่มากนักแต่รายได้ที่ได้ออกทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ดำรงชีวิตอยู่ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ทำงานบ้านเองทั้งหมด ถึงแม้รายได้ที่ได้รับจะพอจางลูกจาง แต่ก็ตามแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องการที่จะทำงานบ้านเอง น้องชายที่อาศัยอยู่ด้วยจะช่วยแต่งงานของบริษัทเท่านั้น ไม่ต้องช่วยทำงานบ้าน แม้แต่เสื้อผ้าของน้องชายผู้ให้สัมภาษณ์ก็เป็นผู้ซักรีดให้ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ควบคุมการเงินและรับผิดชอบทั้งเรื่องภายในบ้านและบริษัท ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้เงินแก่บิดามารดาสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์แยกออกมาอยู่ต่างหาก ผู้ให้สัมภาษณ์จึงมีอิสระที่จะทำอะไรได้ตามความพอใจของตัวเอง เช่นการไปเที่ยวนอกบ้านกับเพื่อนและกลับบ้านตึก ผู้ให้สัมภาษณ์ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ดันร่ำได้เป็นอย่างดี ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เห็นว่าเป็น เรื่องที่น่าเสียหายแต่อย่างใด ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยสนใจต่อคำครหานินทาต่าง ๆ แม้การที่ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่กับญาติห่าง ๆ ที่มีศักดิ์ เป็นน้องชาย และมีการนินทากันว่าผู้ให้สัมภาษณ์และน้องชายมีความสัมพันธ์ต่อกัน ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่สนใจ เพราะเชื่อมั่นในตัวเองและไม่เคยกลัวในสิ่งที่ตัวเองไม่ได้กระทำ

กรณีศึกษาที่ 8



เป็นกรณีศึกษาของครอบครัวใน เขตสัมพันธ์วงศ์ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 3 คน ได้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 49 ปี บุตรชายคนโตของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 31 ปี และบุตรสาวอายุ 26 ปี สามียของผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิตมาได้ประมาณ 10 ปี ซึ่งขณะนั้นสามียังมีอายุเพียง 42 ปีเท่านั้น สามียเสียชีวิตพร้อมกับบุตรชายคนเล็กด้วยอุบัติเหตุทางรถยนต์ งานศพของสามียและบุตรชายจัดแบบประเพณีจีนมีการทำพิธีฝังเด็ก และนำศพไปฝังไว้ที่สุสานในจังหวัดชลบุรี ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้รับการศึกษาทั้งทางด้านภาษาจีนและ

และภาษาไทยมีบุตรทั้งหมด 4 คน คนโตเป็นบุตรชายจบการศึกษาจากโรงเรียนพาณิชยการแห่งหนึ่ง คนที่สองเป็นบุตรสาวอายุ 29 ปี จบการศึกษาระดับพาณิชย์ขณะนี้แต่งงานมีบุตรชาย 1 คนอายุ 2 ขวบ และได้ย้ายตามสามีไปอยู่ที่บ้านของสามีในจังหวัดราชบุรี จะมาเยี่ยมเยียนมารดาประมาณเดือนละครั้ง คนที่สาม เป็นบุตรสาวอายุ 26 ปี ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพภาคค่ำปี 3 และคนที่สี่ เป็นบุตรชายซึ่งเสียชีวิตตั้งแต่อายุได้เพียง 13 ปีเท่านั้น ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานกับสามีตามแบบประเพณีจีน แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามี

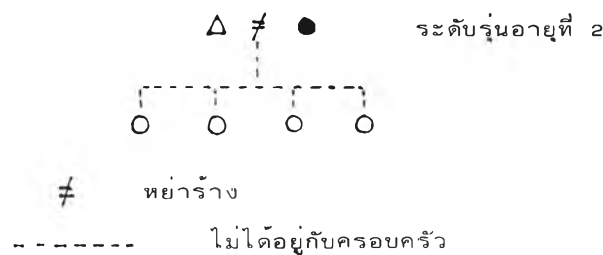
เนื่องจากสามีของผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิต ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องรับภาระหนักในการรับผิดชอบต่อครอบครัว สามีเปิดร้านขายของที่ชั้นล่างตึกแถวที่อาศัย ซึ่งเป็นแหล่งรายได้เพียงแห่งเดียวของครอบครัว ผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องดูแลร้านต่อจากสามี โดยมีบุตรชายคนโต เป็นกำลังที่สำคัญและมีญาติทางฝ่ายสามีมาคอยให้ความช่วยเหลือในระยะแรก แต่ในระยะต่อมาบุตรชายเป็นผู้จัดการและรับผิดชอบ เรื่องในร้านทุกอย่างแทนผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ช่วยเหลือแทน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ภูมิใจในตัวบุตรชายคนโตมากที่สุดที่ยันทำมาหากินสามารถเป็นหลักของครอบครัวได้ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุมากขึ้นทำให้ความคล่องตัวในการทำงานลดลง และผู้ให้สัมภาษณ์ยังมียานบ้านที่ต้องรับผิดชอบอีก โดยมีบุตรสาวช่วยในบางส่วน ดังนั้นกิจการการค้าจึงได้มอบให้กับบุตรชาย เป็นผู้ดำเนินงานแทนตน บุตรชายคนโตเป็นบุตรที่ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีรักมากที่สุด เนื่องจาก เป็นบุตรชายและเป็นบุตรที่เป็นความหวังของครอบครัวคือสามารถเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ เมื่อบุตรชายเป็นผู้ดำเนินการค้าบุตรชายจึงเป็นผู้ควบคุมการเงินในครอบครัวไปด้วยโดยปริยาย โดยดูแลการใช้จ่ายเงินในครอบครัว และเป็นผู้เก็บรักษาเงินของครอบครัว บุตรชายได้ให้เงินแก่ผู้สัมภาษณ์ไว้ใช้จ่ายในครอบครัวประมาณเดือนละ 8,000 บาท ทุกคนในครอบครัว เกรงใจบุตรชายมากแม้แต่ผู้ให้สัมภาษณ์เอง เพราะ เป็นผู้หารายได้เลี้ยงครอบครัว บุตรชายมีความหวังที่จะสร้างฐานะทางครอบครัวให้ดีขึ้น การที่บุตรชายยังไม่แต่งงานก็เพราะมั่งมันทำแต่งงาน ไม่สนใจในเรื่องคู่ครองซึ่งเป็นความคิดที่ดี แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องการที่จะให้บุตรแต่งงานและมีหลานชายเพื่อที่จะได้มีผู้สืบตระกูล ปัจจุบันผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวก็คือบุตรชายคนโต เพราะ เป็นผู้หารายได้เลี้ยงครอบครัว นอก

จากนี้ยังเป็นผู้อ่านอาจเดิซขาดในการตัดสินใจในครอบครัว แม้แต่ตัวผู้ให้สัมภาษณ์เมื่อเวลาที่มีปัญหาที่มักจะปรึกษาบุตรชายเสมอ และทำตามคำแนะนำของบุตรชายทุกครั้ง ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความรู้สึกที่ตัวเองมีสถานภาพและบทบาทที่ด้อยกว่าอย่างไร ในการที่กิจการและอำนาจในการตัดสินใจต่าง ๆ ตกอยู่กับบุตรชาย ในทางตรงกันข้ามผู้ให้สัมภาษณ์กลับรู้สึกดีใจและภูมิใจที่สามารถฟังบุตรชายได้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดว่าการที่ตนเป็นสตรียอมทำการค้าได้ไม่ดีเท่ากับบุรุษ และสตรีเป็นเพศที่อ่อนแอ การที่จะให้รับภาระเป็นหัวหน้าครอบครัวจึงเป็นงานที่หนักเกินไปสำหรับสตรี

ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่สองที่เป็นบุตรสาวคนที่ 3 เริ่มการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งภาษาไทยและภาษาจีน จากโรงเรียนจีนแห่งหนึ่งในเขตสัมพันธวงศ์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนวัดพลับพลาไชย หลังจากนั้นจึงเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนสายปัญญา สาขาศิลป์ฝรั่งเศสและต้องผิดหวังกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐ จึงต้องการไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพแทน แต่พี่ชายคนโตไม่เห็นด้วย เพราะเห็นว่า เป็นมหาวิทยาลัยของเอกชนที่ส่วนใหญ่ นักศึกษาจะเป็นผู้มีฐานะดี ดังนั้นนักศึกษาจึงมักใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย โดยมองไม่เห็นค่าของเงินและไม่ทราบว่าการทำงานเงินนั้น เป็นเรื่องที่น่าลำบาก ซึ่งพี่ชายกลัวว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะรับทัศนคติอันนี้มา ในตอนแรกมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ได้อนุญาตให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพได้ แต่เมื่อพี่ชายของผู้ให้สัมภาษณ์คัดค้านมารดาก็เห็นคล้อยตามพี่ชายไปด้วย ในที่สุดผู้ให้สัมภาษณ์ก็ตัดสินใจไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแทน ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ไปทำงานกับญาติในตำแหน่งเสมียนไปด้วย ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงในคณะเศรษฐศาสตร์ได้เพียงปีเดียว ผู้ให้สัมภาษณ์ก็เกิดความเบื่อหน่ายจึงไม่ได้ไปศึกษาต่อ อยู่ที่บ้านโดยใช้เวลาในแต่ละวันให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์เป็นเวลา 1 ปีเต็ม หลังจากนั้นจึงได้มาขออนุญาตมารดากับพี่ชายศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพอีกครั้ง ซึ่งในครั้งนี้นี้พี่ชายของผู้ให้สัมภาษณ์อนุญาตจึงได้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์บุตรชายถูกเลี้ยงดูให้มีสิทธิต่าง ๆ มากกว่าบุตรสาว บุตรสาวจะต้องช่วยทำงานบ้านในขณะที่บุตรชายไม่ต้องทำ เมื่อเวลาที่ครอบครัวมีการปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ บุตรสาวจะมีส่วนร่วมน้อยมากและไม่เคยถูกขอคำแนะนำเลย หลังจากที่บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิต เมื่อผู้

ให้สัมภาษณ์ต้องการทำอะไรได้นอกจากจะต้องขออนุญาตจากมารดาแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ยังขออนุญาตจากพี่ชาย และถ้าหากมารดาอนุญาตแต่พี่ชายไม่อนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่สามารถที่จะกระทำการนั้นได้ เพราะมารดามักเห็นคล้อยตามพี่ชายของผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องเชื่อฟังพี่ชาย เพราะพี่ชาย เป็นผู้ส่ง เสียผู้ให้สัมภาษณ์ เรียนหนังสือรวมทั้ง เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่าง ๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์

กรณีศึกษาที่ 9



เป็นกรณีศึกษาของครอบครัวใน เขตยานนาวา ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่กับบิดา อายุ 66 ปี เพียงสองคน ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 35 ปี จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจากวิทยาลัยครูแห่งหนึ่งไม่ได้ศึกษาทางด้านภาษาจีน เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาผู้ให้สัมภาษณ์ก็แต่งงานมีครอบครัว ซึ่งในขณะนั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุ 23 ปี แต่งงานกับชายจีนแต่จีวอายุแก่กว่าผู้ให้สัมภาษณ์ประมาณ 10 ปี เป็นพ่อค้าทำธุรกิจค้าขายผ้าอยู่ในสำเพ็ง ซึ่งจัดอยู่ในชั้นบุคคลที่มีฐานะดีผู้หนึ่ง พิธีแต่งงานระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจัดแบบประเพณีจีน สามีเป็นคนที่ค่อนข้างเคร่งครัดต่อระเบียบประเพณีจีนอยู่มาก ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ทะเบียนสมรสกับสามี ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรทั้งหมด 4 คน ซึ่งล้วนแต่เป็นบุตรสาวอยู่ในวัยไล่เสียกันห่างกันเพียงคนละปี บุตรสาวคนโตขณะนี้อายุได้ 11 ปี เมื่อแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอยู่บ้านดูแลบ้านและบุตร ซึ่งสามีแยกออกมาอยู่ต่างหาก ในบางครั้งจะมีลูกจ้างคอยช่วยทำงานบ้าน แต่ถ้าหากไม่มีผู้ให้สัมภาษณ์ก็ต้องเป็นผู้ทำงานบ้านเองทั้งหมด โดยที่ภายในบ้านไม่มีอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เป็น เครื่องผ่อนแรงช่วยเลย เช่น เครื่องซักผ้าหรือเครื่องดูดฝุ่น ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องทำงานบ้านพร้อมกับเลี้ยงดูบุตรอีก 4 คน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดว่าเป็นงานที่หนักเกินไป

ในช่วงปีแรก ๆ ของการสมรสยังไม่มีปัญหาในครอบครัวเกิดขึ้น สามีให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเดือนละ 8,000 บาท ถึงจะมีฐานะดีแต่สามีก็เป็นคนที่มีนิสัยมาก สามีไม่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่หรือเที่ยวนอกบ้านเลย ปัญหาเริ่มเกิดขึ้นเมื่อบุตรทุกคนเข้าโรงเรียนคือ เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานบ้านเสร็จผู้ให้สัมภาษณ์จะรู้สึก เหนงมาก เมื่อต้องอยู่บ้านคนเดียว ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ออกจากบ้านเพื่อไปหาเพื่อนหรือ เดินซื้อของ จนกระทั่งถึงเวลาเลิก เรียน

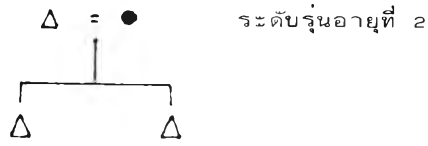
ก็ไปรับบุตรกลับบ้าน การที่ผู้ให้สัมภาษณ์ออกไปนอกบ้านไม่ได้ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์พร่อง
 ในงานหน้าที่แม่บ้านเลย เพราะผู้ให้สัมภาษณ์จะทำงานจน เสร็จก่อนจึงออกจากบ้าน และ
 ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ได้ออกจากบ้านทุกวัน แต่เมื่อสามีทราบสามีโกรธมากและสั่งห้ามอย่าง
 เด็ดขาดไม่ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ออกจากบ้าน สามีกล่าวหาว่าการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ออกจากบ้าน
 เพื่อไปพบผู้ชายคนอื่น ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าเป็น เรื่องที่ไม่มีเหตุผล ผู้ให้สัมภาษณ์พยายาม
 ให้สามี เข้าใจว่าผู้ให้สัมภาษณ์ เบื่อและ เหนงาที่จะต้องอยู่บ้านคนเดียวหลังจากที่สามีไปทำงาน
 และบุตรไป โรงเรียนแล้ว และเพื่อนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไปพบด้วยก็ล้วนแล้วแต่เป็น เพื่อนผู้หญิง
 ไม่มีเพื่อนผู้ชายเลย แต่สามีก็ไม่ยอมรับฟังอะไรทั้งสิ้น ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ยื่นข้อ เสนอกับ
 สามีที่จะไม่ออกนอกบ้าน แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ขอทำงานแทนโดยการไป เรียน เสริมสวยและ เปิด
 ร้าน เสริมสวย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าผู้ให้สัมภาษณ์สามารถทำได้ แต่สามีก็ไม่อนุญาต ดัง
 นั้นผู้ให้สัมภาษณ์กับสามีจึง เริ่มมี เรื่องทะเลาะโต้เถียงกัน ทุกครั้งที่ทะเลาะกันสามีมักจะทุบ
 ตีผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ มีอยู่ครั้งหนึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ไปรับบุตรกลับมาจากโรงเรียน เมื่อกลับ
 มาพบสามีรออยู่ที่บ้าน สามี เปิดประตูให้บุตร เข้าแต่สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์สามีไม่ยอมให้เข้า
 บ้าน แต่กลับขับไล่ผู้ให้สัมภาษณ์และ เอาน้ำมาสาดผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์อับอายเพื่อน
 ช้างบ้านมาก คินนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ต้องกลับไปนอนกับบิดามารดา ยี่งนานวัน เข้าผู้ให้สัมภาษณ์
 ก็พบว่าสามี เป็นคนอารมณ์ร้ายมาก ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องทำทุกอย่างที่สามีสั่งหรือสามีต้องการ
 ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะมี เหตุผลหรือไม่ก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์ เล่าว่าสามี เคยทุบตีผู้ให้สัมภาษณ์จนถึงขั้น
 แก้วหูแตก ทุกวันนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องใส่แก้วหูเทียมและหูข้างนั้นก็ได้ยินไม่ชัด เจน เหมือน เดิม
 ครั้งแรกผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าจะแฉ่งความกับตำรวจ แต่เมื่อสามีมาทำติดต่อยและสัญญาว่าต่อ
 ไปจะไม่ทุบตีผู้ให้สัมภาษณ์อีก ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ใจอ่อนและไม่แฉ่งความ เมื่อ เวลาผ่านไป
 เหตุการณ์ก็ เข้ารูป เดิมอีก สามีไม่ยอมให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัว เงินที่สามี เคยให้ก็พอ
 ใช้จ่ายในแต่ละ เดือนพอดี เมื่อสามีไม่ยอมให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวจึงทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์
 ไม่มี เงินที่จะซื้อสิ่งของต่าง ๆ รวมทั้งค่ากับข้าวของบุตรด้วย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ทนเห็นบุตร
 อดข้าวไม่ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ เอาทองที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีอยู่ไปจำน้าบ่างขายบ้าง รวมทั้ง
 การขอยืม เงินจาก เพื่อนบ้านและญาติพี่น้องมาใช้จ่ายชั่วคราวก่อน

ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่กับสามี ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องใช้ความอด

ทนอย่างสูงอยู่กับสามีก็เพื่อบุตร ซึ่งในที่สุดความอดทนของผู้ให้สัมภาษณ์ก็หมดลง ผู้ให้สัมภาษณ์ขอหย่ากับสามี ซึ่งไม่มีใครเห็นด้วยรวมทั้งญาติพี่น้องของผู้ให้สัมภาษณ์เอง ทุกคนต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์อดทนต่อไป โดยบอกว่าการหย่าร้างกันนั้นฝ่ายหญิง เป็นฝ่ายที่เสียเปรียบ คนภายนอกมักจะมองว่าเป็นความผิดของฝ่ายหญิง แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่สนใจและต้องการเลิกกับสามีให้ได้ โดยผู้ให้สัมภาษณ์รับจะเป็นผู้เลี้ยงดูบุตรทั้ง 4 คนเอง ทั้งนี้เป็นความต้องการของบุตรด้วย เพราะบุตรทุกคน เกรงกลัวบิดามาก แต่สามีไม่ยอมหย่าให้ผู้ให้สัมภาษณ์ สามีบอกว่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการหย่ากับสามีก็เพราะต้องการไปอยู่กับผู้ชายคนอื่น ซึ่งเป็นการให้ร้ายผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะทุกวันนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ยังไม่ได้แต่งงานใหม่ เมื่อสามีไม่ยอมหย่าให้ผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องอาศัยอำนาจศาลเป็นที่พึ่ง ซึ่งในที่สุดศาลก็ตัดสินใจให้ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีหย่าขาดจากกัน แต่บุตรทั้ง 4 คนให้สามีเป็นผู้อุปการะเลี้ยงดู เนื่องจากว่าสามีมีฐานะทาง เศรษฐกิจที่มั่นคงกว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่งสารบุตรมาก แต่ก็ต้องจ่ายอมเพื่อเห็นแก่อนาคตของบุตร หลังจากหย่าขาดกับสามี ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ได้ทำงานทำ ไม่เพียงแต่ญาติทางฝ่ายสามีที่ตำหนิผู้ให้สัมภาษณ์แม้แต่ญาติทางฝ่ายผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ตำหนิผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น เดียวกัน ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องพยายามข่มใจไม่สนใจต่อสภาพรอบข้างโดยมุ่งความสนใจทั้งหมดไปทำงาน งานที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ทำก็คืองานมัคคุเทศน์โดยทำกับบริษัททัวร์แห่งหนึ่ง โชคดีที่ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถพูดภาษาจีนแมนดารินได้ เพราะบิดาเคยสอนผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้เป็นมัคคุเทศน์พาลูกค้าไปยังประเทศฮ่องกง ได้วัน มาเก่าได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ติดต่อกับบุตรอยู่เสมอ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าสามีสั่งห้ามบุตรพบกับผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ยังพยายามโดยแอบไปพบบุตรที่โรงเรียนบ้าง หรือ เมื่ออยู่ต่างประเทศก็เขียนจดหมายถึงบุตร ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์มาทราบภายหลังว่าสามีแอบฉีกจดหมายทิ้งทั้งหมด โดยไม่ยอมให้บุตรได้อ่านจดหมายที่ผู้ให้สัมภาษณ์เขียนมา ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามทำงานและเก็บเงิน โดยหวังว่าสักวันหนึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะสามารถรับบุตรมาอยู่กับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ ทุกวันนี้ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องทำงานหนัก ต้องหาเลี้ยงตัวเอง แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็มีความสุข บุตรทุกคน เข้าใจผู้ให้สัมภาษณ์ดี ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะไม่ได้ เป็นผู้เลี้ยงดูบุตร แต่ความสัมพันธ์ของผู้ให้สัมภาษณ์กับบุตรก็แน่นแฟ้น และนี่เอง เป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีแรงต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ของชีวิตได้จนถึงทุกวันนี้



กรณีศึกษาที่ 10



เป็นครอบครัวที่ตั้งอยู่ในเขตบางรัก ใกล้กับที่ว่าการเขตบางรัก มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน คือผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 44 ปี จบการศึกษาระดับพหุศึกษาระดับปริญญาตรีจากกรุงเทพมหานคร กับการศึกษาระดับปริญญาโทอีก 2 คน คนโตอายุ 8 ขวบ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และบุตรคนเล็กอายุ 5 ขวบ กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 บุตรทั้งสองคนศึกษาอยู่ในโรงเรียนเดียวกันคือโรงเรียนนพพนาถกุล บ้านที่อยู่เป็นตึกแถว 3 ชั้น 1 คูหา ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเจ้าของบ้าน บิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศจีน แต่ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย บิดามารดาอาศัยอยู่กับพี่ชายของผู้ให้สัมภาษณ์ บิดามีอาชีพค้าขายผ้าและมีร้านค้าอยู่ในสำเพ็ง เพราะผู้ให้สัมภาษณ์เจริญเติบโตขึ้นมาในสภาวะแวดล้อมของชุมชนชาวจีนประกอบด้วยผู้ให้กำเนิดทั้งสองเกิดที่ประเทศจีน ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ถูกเลี้ยงดูตามแบบประเพณีจีน ถึงแม้จะไม่เคร่งครัดนักแต่ก็มีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์อยู่พอสมควร เช่น ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถพูด ฟัง อ่าน เขียน ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนจบระดับชั้นขอ เสี่ยว เมื่อตอนที่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานก็จัดพิธีตามแบบประเพณีจีนทั้งหมด ในบ้านที่อาศัยก็มีการตั้งศาลเจ้าที่ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้จัดการในเรื่องเช่นไหว้เอง นอกจากนี้ในการรับประทานอาหารส่วนใหญ่จะใช้ตะเกียบมากกว่าช้อนและส้อม

ผู้ให้สัมภาษณ์สมรสมาแล้วเป็นเวลา 9 ปี กับพ่อค้าชาวจีนวัย 49 ปี (อายุในขณะที่ทำกรสมรสปัจจุบันสามีอายุ 58 ปี) มีกิจการการค้าผ้าอยู่ในสำเพ็ง ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีแต่งงานจดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย สามีของผู้ให้สัมภาษณ์เคยแต่งงานมาก่อนแล้วครั้งหนึ่ง และได้หย่าร้างกับภรรยาเก่ามาแล้วเป็นเวลา 9 ปีก่อนการแต่งงานครั้งใหม่ มีบุตรด้วยกันกับภรรยาเก่า 2 คน ซึ่งบุตรทั้งสองคนปัจจุบันอยู่กับภรรยาเก่าของสามี ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักกับสามีเป็นเวลา 2 ปีจึงได้ตัดสินใจแต่งงานด้วย โดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับค่าสินสอดจากการแต่งงานมากพอสมควรได้แก่ บ้าน เงินสด และชุดเครื่องเพชรทอง หลังการแต่งงานทั้งคู่ได้ไปตักน้ำผึ้งพระจันทร์ที่ฮ่องกง และได้วัน ช่วงปีแรกของการแต่งงานชีวิตสมรสค่อนข้างจะราบรื่น ผู้ให้สัมภาษณ์พบว่าสามี เป็นคนค่อนข้างหัวโบราณ

และยึดติดอยู่กับประเพณีเงินอย่างเหนียวแน่น สามีมักย้ายอยู่เสมอว่าภรรยาที่ดีควรเชื่อฟังสามี เพราะสามีคือผู้นำภรรยาคือผู้ตาม หลังการแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์ต้องลาออกจากงานเลขานุการที่ทำอยู่ทั้ง ๆ ที่อยากทำต่อ เพราะสามีต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่แม่บ้านเท่านั้น ถึงแม้ที่บ้านจะมีลูกจ้างคอยทำงานบ้านแล้วก็ตาม สามีได้ให้เงินไว้ใช้จ่ายในครอบครัวเดือนละ 10,000 บาท เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์คลอดบุตรชายคนแรก ปัญหาต่าง ๆ ก็เริ่มเกิดขึ้น สามีบังคับให้ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่แต่ในบ้านเลี้ยงดูบุตร ผู้ให้สัมภาษณ์จะได้ออกนอกบ้านก็ต่อเมื่อสามีเป็นผู้พาไป หรือถ้าจำเป็นมีธุระต้องออกนอกบ้าน ก็ต้องขออนุญาตจากสามีล่วงหน้าก่อน โดยต้องชี้แจงเหตุผลที่จำเป็นต้องไป ถ้าหากสามีอนุญาตจึงจะได้ไป ซึ่งในเรื่องนี้ทำความลำบากใจให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์มาก ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามอดทนเชื่อฟังสามีทุกอย่าง แต่การที่ต้องอยู่กับบ้านทุกวันโดยที่ผู้ให้สัมภาษณ์เคยทำงานนอกบ้านมาก่อน จึงเป็นเรื่องที่ขัดต่อความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีเริ่มมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน และนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งซึ่งนับวันก็จะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นจนถึงกับมีการใช้กำลัง ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเสียใจมาก เพราะไม่เคยคิดมาก่อนว่าในชีวิตของตัวเองจะต้องประสบปัญหาเช่นนี้

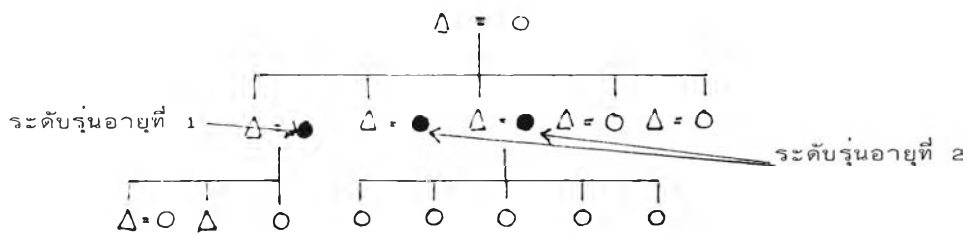
ก่อนที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะคลอดบุตรคนที่สอง สามีก็ไม่มาหาผู้ให้สัมภาษณ์อีกเลย แต่ก็ยังคงส่งเงินค่าเลี้ยงดูมาให้ใช้อย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งใกล้ถึงวันกำหนดคลอด ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ย้ายไปอยู่กับบิดามารดา เพราะกลัวว่าเมื่อถึงกำหนดคลอดจะไม่มีใครช่วย เมื่อสามีทราบสามีโกรธมาก โดยบอกว่าไม่ปรึกษาสามีก่อนการทำเช่นนี้ทำให้สามีต้องเสียเกียรติมากและทำให้คนภายนอกดูถูกสามีได้ว่าไม่สามารถเป็นที่พึ่งของภรรยาได้ ภรรยาจึงต้องกลับไปอยู่กับบิดามารดาของตน ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ย้ำว่าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้คิดมากถึงขนาดนี้ เมื่อถึงกำหนดคลอดผู้ให้สัมภาษณ์ได้โทรศัพท์ไปบอกสามี แต่สามีกลับบอกให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไปโรงพยาบาลเอง เพราะไม่วางติดธุระ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้คลอดบุตรเป็นบุตรชายอีกคน ตลอดระยะเวลาที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลสามีไม่เคยมาเยี่ยมผู้ให้สัมภาษณ์เลย จนถึงวันออกจากโรงพยาบาลสามีก็ไม่มารับ เพียงแต่ให้คนนำเงินมาชำระให้กับทางโรงพยาบาลเท่านั้น เมื่อบุตรชายคนที่สองอายุครบหนึ่งขวบ ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีก็

ได้ทะเลาะกันอย่างรุนแรง เป็นเหตุให้สามีเลิกติดต่อกับผู้ให้สัมภาษณ์ พร้อมทั้งเงินที่เคยส่งให้ใช้ประจำทุกเดือนก็ไม่ยอมส่งมาให้อีก ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงคิดที่จะหางานทำเพื่อที่จะได้มีรายได้เลี้ยงตัวเองและบุตร โดยได้ไปทำงานกับน้องเขยที่เปิดร้านขายยาช่วยงานในร้าน เช่น คมสติกสินค้า ทำบัญชี ในช่วงนี้บุตรชายคนโตเรียนหนังสือแล้ว ดังนั้นทุกเช้าผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องส่งบุตรไปที่โรงเรียนก่อน แล้วจึงพาบุตรชายคนเล็กพร้อมด้วยพี่เลี้ยงมาที่ร้าน พี่เลี้ยงจะเป็นผู้เลี้ยงดูบุตรชายคนเล็กระหว่างที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงาน เมื่อโรงเรียนเลิกก็ให้พี่เลี้ยงไปรับบุตรชายคนโตพาลับมาที่ร้าน คอยเฝ้าผู้ให้สัมภาษณ์และบุตรชายจะทานข้าว เย็นที่ร้าน เสร็จแล้วจึงกลับบ้านหรือไม่ก็ไปทานข้าว เย็นที่บ้านบิดามารดา ผู้ให้สัมภาษณ์จึงมักกลับบ้านดึกเสมอ ดังนั้นเมื่อสามีโทรศัพท์มาจึงมักพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ยังไม่กลับบ้าน สามีได้ต่อว่าผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้พยายามอธิบายให้สามีฟังทุกครั้งว่าอยู่ทานข้าว เย็นที่บ้านน้องชายหรือที่บ้านบิดามารดา แต่สามีก็ไม่ยอมเข้าใจ ส่งผลให้ผู้ให้สัมภาษณ์กลับมาหุงหาอาหารเองที่บ้าน แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้เหตุผลไปว่าการทำเช่นนั้นทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เหนื่อยมาก เพราะหลังจากที่ต้องยุ่งอยู่กับการทำงานทั้งวัน ยังต้องรีบกลับบ้านเพื่อ เตรียมทำอาหารอีก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ยอมรับว่าผู้ให้สัมภาษณ์ทำไม่ได้

การที่ต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงตัวเอง ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรมากนัก ฉะนั้นส่วนใหญ่บุตรจึงมักอยู่กับพี่เลี้ยง เมื่อบุตรชายคนเล็กโตพอที่จะเข้าโรงเรียนและเรียนหนังสือไปได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงได้พบความผิดปกติในตัวบุตร คือบุตรชายเรียนรู้ได้ช้ามาก เมื่อเทียบกับเด็กในวัยเดียวกัน ผู้ให้สัมภาษณ์ได้พาบุตรไปตรวจสมองและร่างกาย ผลจากการตรวจสมองพบว่าบุตรชายมีสมองข้างหนึ่งผิดปกติคือสลิบไม่เจริญเติบโต ซึ่งเกิดจากการติดเชื้อ โดยเชื้อโรคอาจผ่านมาจากอาหารที่ให้กับเด็ก ด้วยเหตุนี้บุตรจึงมีพัฒนาการที่ช้ากว่าเด็กปกติคล้ายกับเด็กปัญญาอ่อน เมื่อสามีทราบสามีกล่าวโทษว่าเป็นความผิดของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ไม่ดูแลบุตรให้ดี ปล่อยบุตรไว้กับพี่เลี้ยงตลอดเวลา ทำให้บุตรต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์กลัวใจมากจนบางครั้งคิดที่จะฆ่าตัวตายแต่ก็เป็นห่วงบุตรทั้งสองคน ทุกวันนี้บุตรทั้งสองคนโตพอที่จะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ จากวัยเด็กที่เคยถามหาบิดา เด็กเริ่มคุ้นกับการอยู่โดยที่ไม่มีบิดา สามีของผู้ให้สัมภาษณ์

จะมาเยี่ยมบุตรเดือนละสองถึงสามครั้ง สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์และสามี เมื่อพบหน้ากันก็เพียงแต่ทักทายกัน ความรู้สึกเหมือนพบคนแปลกหน้า ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการหย่าขาดจากสามี เพราะเหตุการณ์ที่ดำเนินอยู่ทุกวันนี้ทรมาณจิตใจของผู้ให้สัมภาษณ์มาก แต่บิตามารดาไม่สนับสนุนโดยบอกให้ผู้ให้สัมภาษณ์ควรจะมีอารมณ์ต่อไป เพราะการหย่าร้างกันนั้นฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบ ซึ่งอาจจะส่งผลไปถึงวงศ์ตระกูลได้ นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ควรจะอดทนเพื่อบุตรชายทั้งสองคนด้วย

กรณีศึกษาที่ 11



เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตสัมพันธวงศ์ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 12 คน เป็นลักษณะของครอบครัวใหญ่ที่รวมเอาครอบครัวย่อยไว้ถึง 3 ครอบครัว ซึ่งทั้งสามครอบครัว เป็นพี่น้องกันและต่างก็มีภรรยาและบุตรของตนเองแต่ก็ยังอยู่รวมกัน เปิดร้านขายข้าวต้มปลาซึ่งเป็นอาชีพที่ทำมาตั้งแต่สมัยบิตามารดา บ้านที่อยู่อาศัยและร้านขายข้าวต้ม เป็นลักษณะตึกแถว 3 ชั้น 2 คูหา ซึ่งเป็นที่ของทรัพย์สินต้องจ่ายค่าเช่าให้ทุกเดือน โดยหลังแรก เสียแต่เฉพาะค่าเช่าที่ดินสำหรับตัวตึกแถวต้องมาก่อสร้างเอง เสียค่าเช่าเดือนละ 300 บาท อีกหลังหนึ่งรวมทั้งที่ดินและตัวอาคารที่ก่อสร้างให้เสร็จ เสียค่าเช่าเดือนละ 1,400 บาท แต่เดิมครอบครัวนี้มีเพียงคู่สามีภรรยาที่เดินทางมาจากประเทศจีนอาศัยอยู่เท่านั้น ซึ่งนับเป็นบุคคลในรุ่นที่หนึ่ง ต่อมาจำนวนสมาชิกในครอบครัวก็ขยายเพิ่มขึ้นโดยภรรยาได้ให้กำเนิดบุตรขึ้นมาอีก 5 คน เฉพาะบุตรชายคนโตเท่านั้นที่เกิดที่ประเทศจีน นอกจากนั้นบุตรทุกคนเกิดในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันบุตรชายคนโต คนที่สองและคนที่สามยังอาศัยอยู่รวมกัน ส่วนบุตรสาวคนที่สี่และคนที่ห้าแต่งงานมีครอบครัวย้ายออกไปอยู่กับสามี คนในรุ่นนี้นับเป็นบุคคลในรุ่นที่สอง ขณะนี้บุคคลในรุ่นที่หนึ่งได้เสียชีวิตไปหมดแล้วและในขณะเดียวกันก็ได้เกิดบุคคลในรุ่นที่สามขึ้นมา ซึ่งมาจากครอบครัวของบุตรชายทั้งสามคน ครอบครัวแรกสามีอายุ 52 ปี ภรรยาอายุ 48 ปี เกิดในประเทศจีนทั้งคู่ สามีได้รับการศึกษาจนจบภาษาจีนชั้นสูง (เกาตง) ส่วนภรรยาไม่ได้รับการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาจีน มีบุตรด้วยกันทั้งหมด 3 คน คนโตเป็นบุตรชายแต่งงานและได้แยกครอบครัวออกไปอยู่ต่างหาก ประกอบธุรกิจส่วนตัว คนที่สอง เป็นบุตรชายจบการศึกษาจากอัสสัมชัญ

คอม เมอส์ ปัจจุบันทำงานอยู่ในร้านขายผ้าแห่งหนึ่งในสำเพ็ง คนที่สาม เป็นบุตรสาว กำลังศึกษาคณะระดับปริญญาตรีที่ประเทศออสเตรเลีย ครอบครัวที่สองสามีอายุ 50 ปี แต่งงานกับสตรีจีนที่เกิดในประเทศไทยอายุ 46 ปี ทั้งคู่แต่งงานมาได้ประมาณ 15 ปี ไม่สามารถมีบุตรได้ สามีจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เช่นเดียวกับภรรยา ส่วนในด้านภาษาจีนสามีจบการศึกษาระดับชั้นสูงสุด (เกาตง) ครอบครัวที่สาม เป็นครอบครัวของน้องชายคนเล็กอายุ 47 ปี แต่งงานกับสตรีจีนอายุ 42 ปี ทั้งคู่เกิดในประเทศไทย มีบุตรด้วยกัน 5 คนซึ่งเป็นบุตรสาวทั้งหมด คนโตอายุ 18 ปีและคนเล็กอายุ 8 ขวบ สามีได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทยจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำหรับภรรยาไม่ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทยแต่ศึกษาภาษาจีนอยู่ 4 ปี (ขอเสีย) เช่นเดียวกับสามี คู่สมรสทั้ง 3 รายไม่ได้จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย

การค้าขายในร้านจะเป็นหน้าที่ของบุรุษโดยตรง สตรีจะไม่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ยกเว้นแต่ภรรยาของน้องชายคนที่สองที่มีหน้าที่ไปจ่ายตลาดซื้อของ นอกจากนั้นงานในร้านบุรุษจะเป็นผู้ทำทั้งหมด ตั้งแต่การเตรียมอาหาร เช่น การหั่นเนื้อปลาเป็นชิ้นจะเป็นหน้าที่ของน้องชายคนที่สาม การปรุงอาหารจะเป็นหน้าที่ของพี่ชายคนโต ส่วนน้องชายคนกลางจะมีหน้าที่ต้อนรับแขกและคิดราคาค่าอาหาร ซึ่งหน้าที่ต่าง ๆ ได้กำหนดแน่นอนและปฏิบัติกันมาตั้งแต่สมัยที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยทั้งสามคนจะได้รับส่วนแบ่งจากผลกำไรเท่ากัน ซึ่งจะทำการแบ่งผลกำไรกันทุกสิ้นเดือน สำหรับภรรยาของน้องชายคนที่สองที่มีหน้าที่ซื้อของจะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินเดือน โดยทางร้านจะจ่ายให้เป็นเงินเดือนละ 500 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้จ่ายเป็นเพียงพิธีเท่านั้น เพื่อให้เห็นว่าการช่วยงานในร้านมีค่าตอบแทนให้ สำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของภรรยาจะเป็นหน้าที่ของสามีที่จะมอบให้กับภรรยา สตรีมีหน้าที่ดูแลบ้านและบุตร โดยจะช่วยกันรับผิดชอบเรื่องภายในบ้าน เช่น การจัดเตรียมอาหารในแต่ละมื้อ การดูแลทำความสะอาดบ้าน นอกจากงานซึ่งเป็นงานเฉพาะในแต่ละครอบครัวที่สตรีจะแบ่งหน้าที่กันทำแต่ในครอบครัวของตน เช่น การซักผ้าเสื้อผ้าของคนในครอบครัว การทำความสะอาดห้องพักผ่อนส่วนตัว ซึ่งภรรยาจะเป็นผู้ทำทั้งหมด เพราะไม่ได้จ้างลูกจ้างไว้สำหรับทำงานบ้าน ลูกจ้างที่จ้างไว้ 2 คนจะมีหน้าที่ช่วยงานในร้านอาหารเท่านั้น เช่น ล้างจาน หรือยกอาหารให้ลูกค้า ทั้งนี้เนื่องจากว่าภรรยาไม่

ต้องช่วยทำงานทางด้านค้าขายเลย จึงมีเวลาว่างเหลือมากพอที่จะทำงานบ้านได้เองทั้งหมด ซึ่งเป็นการช่วยประหยัดรายจ่ายของสามีทางหนึ่ง พี่ชายคนโตเป็นบุคคลที่ทุกคนในครอบครัวให้ความ เกรงใจมากที่สุด นอกจากนี้ยังถูกยกย่องให้เป็นผู้นำของครอบครัว เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องสำคัญต่าง ๆ

รายได้ที่ได้จากการค้าขาย ก่อนที่จะนำไปแบ่งผลกำไรกันนั้นจะมีการแบ่งเงินออกเป็นส่วนหนึ่งเป็นเงินกองกลาง (เงินกงสิ) ซึ่งค่าใช้จ่ายในครอบครัวอันได้แก่ ค่า น้ำ ค่าไฟ ค่าอาหาร รวมทั้งค่าเล่าเรียนของบุตร ค่าเบี้ยเลี้ยงของบุตร จะใช้เงินจากกองกลางนี้ ซึ่งบุตรแต่ละคนจะมีสิทธิใช้เงินกองกลางนี้จนกว่าจะจบการศึกษาและสามารถหางานทำได้ ขณะนี้ในครอบครัวมีเพียงบุตรของพี่ชายคนโต เท่านั้นที่เป็นบุตรชาย และยังคงอาศัยอยู่ในบ้าน เนื่องจากบุตรชายเท่านั้นที่สามารถเป็นผู้สืบทอดวงศ์ตระกูลต่อไปได้ จึงทำให้บุตรชายได้รับความเอาใจใส่เป็นพิเศษจากบุคคลในครอบครัวมากกว่าบุตรสาว รวมทั้งสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่ได้รับ เช่น การเที่ยวเตร่นอกบ้าน การกลับบ้านดึก สตรีเมื่อทำงานบ้านเสร็จจะพักผ่อนโดยดูโทรทัศน์หรือวิดีโอ เทปในบ้านส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้ออกนอกบ้าน ไม่มีการคบค้าสมาคมระหว่างเพื่อนฝูง จนดูเหมือนกับว่าตัดขาดจากโลกภายนอก สิ่งสำคัญที่สุดที่ครอบครัวยึดถือก็คือความสามัคคีปรองดองกัน ในระหว่างหมู่พี่น้อง เพราะนั่น เป็นสาเหตุที่สำคัญที่จะนำวงศ์ตระกูลไปสู่ความสำเร็จ

กรณีศึกษาที่ 12



เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตพระนคร มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 8 คนด้วยกัน คือผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 50 ปี สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 52 ปี และบุตรอีก 6 คน คนโตเป็นบุตรชายอายุ 25 ปี จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรประกอบวิชาชีพช่างกล บุตรคนที่สองอายุ 23 ปี เป็นบุตรสาว กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง คนที่สามเป็นบุตรชายอายุ 20 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คนที่สี่เป็นบุตรชายอายุ 18 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เช่นเดียวกัน บุตรคนที่ห้าอายุ 14 ปี เป็นบุตรชายกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และคนสุดท้ายเป็นบุตรสาวอายุ 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย สมรสแล้วเป็นเวลา

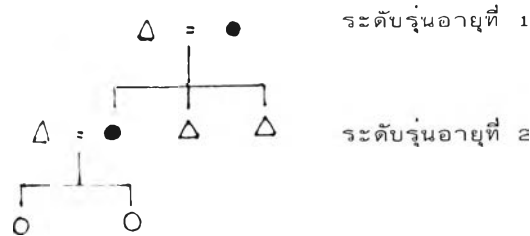
23 ปี ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามี เนื่องจากบิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เห็นความสำคัญของการให้การศึกษาแก่บุตรสาว และประกอบกับทางบ้านฐานะไม่ดี ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้รับการศึกษาน้อยมาก คือ เมื่อศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บิดามารดาก็ให้ออกจากโรงเรียน และไม่เคยมั้ได้รักการศึกษาทางด้านภาษาจีน ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงสามารถพูดและฟังภาษาจีนได้เท่านั้น บิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิตไปแล้วทั้งคู่

ลักษณะบ้านที่ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่อาศัยเป็นบ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ 2 ชั้น ตัวบ้านด้านล่างเป็นตึก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เป็นสถานที่ประกอบการค้าคือขายกล้วยเดี่ยวหนู ครอบครวนี้มีฐานะค่อนข้างยากจน มีผู้หารายได้ได้อยู่ 4 คน คือ ตัวผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งมีรายได้จากการขายกล้วยเดี่ยวประมาณเดือนละ 3,000 บาท (ยกค่าไรสุทธิ) สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งทำงาน เป็นภารโรงอยู่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง รายได้ประมาณเดือนละ 3,000 บาท บุตรชายคนโต ซึ่งทำงาน เป็นพนักงานส่งของอยู่ที่ร้าน เย็บ เสื้อโหลมีรายได้เดือนละ 1,500 บาท และบุตรคนที่สาม ซึ่งทำงาน เป็นพนักงานขายของในร้านขายอุปกรณ์การจับปลา มีรายได้เดือนละ 1,500 บาท เช่นเดียวกัน เนื่องจากบุตรชายทั้งสองมีรายได้จากการทำงานน้อย ดังนั้นรายได้ที่ได้จึงพอ เพียงที่จะเลี้ยงตัวเองเท่านั้น ไม่มีเหลือที่จะมาให้ครอบครัว สำหรับสามีไม่เคยนำเงินมาช่วยเหลือครอบครัวเลย เงินเดือนที่ได้รับจะเก็บไว้ใช้จ่ายส่วนตัวหมด ซึ่งบางครั้งก็ไม่พอใช้จ่ายต้องมาเอาเงิน เพิ่มจากผู้ให้สัมภาษณ์อีก สามีดื่มเหล้าและสูบบุหรี่มาก งานภายในบ้านทั้งหมดผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ทำเอง โดยมีบุตรสาวช่วยด้วย บุตรชายคนที่ 4 เมื่อศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วก็ไม่ยอมศึกษาต่อ และก็ไม่ยอมหางานทำ ผู้สัมภาษณ์ได้กล่าวตักเตือนแต่บุตรชายก็ไม่เชื่อฟัง สำหรับสามีไม่ค่อยได้ เข้ามายุ่งเกี่ยวกับบุตรมากนัก ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องตื่นตั้งแต่ 5.00 นาฬิกาทุกวัน เพื่อไปตลาดซื้อของ แล้วกลับมาจัดเตรียมของที่จะขาย ผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นคนขายกล้วยเดี่ยวเองตลอดทั้งวัน นอกจากงานบ้านที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบแล้ว ค่าใช้จ่ายในครอบครัวทั้งหมดผู้ให้สัมภาษณ์ก็ เป็นผู้รับภาระ ไม่ว่าจะเป็นค่าน้ำค่าไฟหรือค่าเล่าเรียนของบุตร เมื่อ เป็นเช่นนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จึงเป็นผู้เก็บรักษาเงินของครอบครัว เป็นคนตัดสินใจว่าจะใช้จ่ายเงินไปในทางใดบ้าง และเป็นคนแก้ปัญหาเมื่อเงินขาดมือไม่พอใช้ ซึ่งบางครั้งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกว่าเป็นภาระหน้าที่ที่หนัก เกินความสามารถ

แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่มีทางเสี่ยง เพราะถ้าหากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ทำก็จะมีผู้รับภาระอันนี้
 อย่างไม่รู้ก็ตามถึงแม้ภาระหน้าที่ทุกอย่างจะตกอยู่กับผู้ให้สัมภาษณ์ แต่สามีก็ยังเป็นผู้ที่มี
 อำนาจเด็ดขาดในครอบครัว เมื่อสามีพูดหรือต้องการให้ทำอะไรทุกคนในครอบครัวจะ
 ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม บุตรทุกคน เคารพและเกรงกลัวสามีมากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์
 บุตรจึงสนิทสนมกับผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่าสามี ผู้ให้สัมภาษณ์เปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยวทุกวัน
 แม้กระทั่งวันอาทิตย์ ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่มีโอกาสที่จะได้ออกไปเที่ยวเตร่พักผ่อนนอก
 บ้านเลย ผู้ให้สัมภาษณ์ขายก๋วยเตี๋ยวมาเป็นเวลา 16 ปี ชีวิตก่อนแต่งงานและชีวิตหลัง
 การแต่งงานของผู้ให้สัมภาษณ์แตกต่างกันมาก ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะมาจากรอบครัวที่มี
 ฐานะยากจน แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่มีภาระที่จะต้องรับผิดชอบมาก เหมือนทุกวันนี้

บุตรสาวคนที่หกซึ่ง เป็นบุตรคน เล็ก ไม่ใช่บุตรที่แท้จริงของผู้ให้สัมภาษณ์ มีผู้นำ
 มาให้ซึ่ง เมื่อผู้สัมภาษณ์เห็น เด็กก็รู้สึกสงสารเด็กมาก ประกอบกับผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรสาว
 เพียงคนเดียว ผู้ให้สัมภาษณ์จึงตัดสินใจที่จะรับ เด็กคนนี้ไว้ทั้ง ๆ ที่ฐานะทางบ้านไม่ดี
 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้สึกที่บุตรสาวมีความห่วงใยและรักมารดา มากกว่า
 บุตรชาย ผู้ให้สัมภาษณ์จึงอยากได้บุตรสาวอีกคนมาเป็นเพื่อน เมื่อยามชรา เพราะบุตร
 สาวของผู้ให้สัมภาษณ์ เองก็โตมากและอีกไม่นานก็คงต้องแต่งงานออกเรือนไป บุตรสาว
 คนโตของผู้ให้สัมภาษณ์ หลังจากจบการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็ได้ตัดสินใจ
 ที่จะหางานทำเพื่อช่วยเหลือครอบครัวและมารดา ในระหว่างที่รองานอยู่ บุตรสาว
 ได้ไปสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อที่จะได้ไม่เป็นการปล่อยเวลาไปโดยเปล่า
 ประโยชน์ โดยสมัครเรียนในคณะมนุษยศาสตร์ เงินที่ใช้ในการศึกษาบุตรสาวใช้จาก
 เงินที่เก็บสะสมไว้และจาก เงินของญาติทางฝ่ายสามี ซึ่งได้แก่ พี่ชายของสามีที่รักและ
 คอยช่วยเหลือบุตรสาวอยู่เสมอ บุตรสาว เป็นคนมัธยัสถ์ รู้จักอดออม และรักความ
 ก้าวหน้า ซึ่งแตกต่างจากพี่น้องคนอื่น ๆ ดังนั้นบุตรสาวจึงเป็นบุตรที่ผู้ให้สัมภาษณ์และ
 สามีรักมากที่สุด บุตรสาว เป็นบุคคลคนเดียวในครอบครัวที่เห็นประโยชน์ของการศึกษา
 เป็นคนทะเยอทะยานและคิดไว้เสมอว่าต่อไปในอนาคตจะต้องมีความ เป็นอยู่ที่ดีกว่าใน
 ปัจจุบัน

กรณีศึกษาที่ 13



เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 8 คน ได้แก่ บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 60 ปี เกิดที่ประเทศจีน ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนจนจบระดับชั้นเกาสีว มีกิจการค้าเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ทำจากพลาสติก ซึ่งเป็นกิจการของตนเอง มารดาอายุ 54 ปี เกิดที่ประเทศจีน ไม่ได้ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทย ในด้านภาษาจีนศึกษาอยู่เพียง 2 ปี บิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่อายุได้เพียง 15-16 ปี เท่านั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรสาวคนโตอายุ 32 ปี จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่ได้ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีน ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถพูดและฟังภาษาจีนได้ดีพอสมควร แต่อ่านและเขียนภาษาจีนไม่ได้เลย ภายในครอบครัวจะใช้ภาษาจีนในการพูดมากกว่าภาษาไทย ผู้ให้สัมภาษณ์มีน้องชาย 2 คน คนแรกอายุ 31 ปี ทำงานอยู่บริษัทประกันภัย คนที่ 2 อายุ 28 ปี ช่วยงานในบริษัทของบิดา สำหรับสามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุเท่ากับผู้ให้สัมภาษณ์คือ 32 ปี สามีได้รับการศึกษาจบชั้นอุดมศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์สมรสกับสามีเมื่ออายุ 27 ปี โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้เลือกคู่ครองเองและได้จดทะเบียนสมรสกับสามีถูกต้องตามกฎหมาย สามีทำงานในบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ในตำแหน่งพนักงานฝ่ายการตลาด เงินเดือนเดือนละ 6,000 บาท ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์ลงทุนกับเพื่อน เปิดโรงงานพิมพ์กระดาษซึ่งกิจการอยู่ในขั้นดีมาก และทุกคนในครอบครัวก็ให้การสนับสนุนต่อการประกอบอาชีพของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรสาว 2 คน คนโตอายุ 3 ขวบ กำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอนุบาล คนที่สองอายุ 2 ขวบ บุตรสาวทั้งสองคนสามารถพูดและฟังภาษาจีนได้ เนื่องจากทุกคนในครอบครัวพยายามที่จะพูดภาษาจีนกับเด็กทั้งสองคน เพื่อต่อไปบุตรจะได้พูดภาษาจีนได้ มีสัญลักษณ์ของความ เป็นจีนอยู่ในตัวบ้าง

เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานสามีได้ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านของผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้เนื่องจากบ้านที่สามีอยู่คับแคบมาก และทั้งสามีผู้ให้สัมภาษณ์ก็ยังไม่พร้อมที่จะแยกออกไปอยู่ต่างหาก สามีมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่งหน้าที่ทางการทำงานของสามีทำให้สามี ต้องออกเดินทางไปต่างจังหวัดเสมอ ๆ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนบุตรจึงเป็นผู้ให้สัมภาษณ์มากกว่าสามี เพราะผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ใกล้ชิดกับบุตรตลอดเวลา เมื่อเวลาที่บุตรมีปัญหา มักจะปรึกษาขอความช่วยเหลือจากผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ เนื่องจากสามี เป็นคนที่เจียบขริมและจริงจังกับชีวิต ดังนั้นบุตรจึงเกรงกลัวสามีมากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามหาเวลาที่จะอยู่กับบุตรให้มากที่สุด เพราะไม่ต้องการให้บุตรเกิดความรู้สึกว่าขาดความอบอุ่น เมื่อทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีต้องทำงานนอกบ้าน ระหว่างที่ผู้ให้สัมภาษณ์ออกไปทำงานนอกบ้าน มารดาของผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ดูแลบุตรทั้งสองคนให้ ดังนั้นบุตรจึงติดมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์มาก เพราะเป็นผู้เลี้ยงดูบุตรมาตั้งแต่เล็ก ผู้ให้สัมภาษณ์ได้จ้างลูกจ้าง 2 คน โดยคนหนึ่งจะมีหน้าที่ช่วยเลี้ยงดูเด็กโดยเฉพาะ ส่วนอีกคนหนึ่งทำงานบ้าน มารดาของผู้ให้สัมภาษณ์มีหน้าที่รับผิดชอบดูแล เรื่องภายในครอบครัวบิดาเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยรวมทั้งรถยนต์ ซึ่งซื้อจากเงินกองกลางที่ทุกคนช่วยกันออกค่าใช้จ่ายให้ ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอาหาร จะใช้เงินจากเงินกองกลางทั้งสิ้น ซึ่งเงินจำนวนนี้ได้มาจากการที่ทุกคนแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งออกมาให้แก่มารดาทุกเดือน เป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ลักษณะการเก็บรักษาเงินจะเป็นไปในลักษณะที่ต่างคนต่างรับผิดชอบตนเอง ไม่เข้ามาก้าวร้าวกันทุกคนมีสิทธิที่จะตัดสินใจเองได้ว่าจะใช้จ่ายเงินไปในทางใดบ้างกับเงินที่ตนเองหามาได้

เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มีรายได้มากกว่าสามี ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงมัก เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตร ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าต้องการบุตร 2 คน คือ บุตรชาย 1 คน บุตรสาว 1 คน ทั้งนี้เพราะบุตรชายจะเป็นผู้สืบทอดวงศ์ตระกูล ในขณะที่บุตรสาวจะเป็นผู้คอยดูแลบิดามารดาเมื่อมีอายุมาก ดังนั้นเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์มี

บุตรสาวทั้ง 2 คน ผู้ให้สัมภาษณ์จึงรู้สึกเสียใจมากแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ต้องการจะมีบุตรอีก เพราะได้ตั้งใจไว้แล้วว่าจะมีบุตรไม่เกิน 2 คน ประกอบกับผู้ให้สัมภาษณ์คลอดบุตรด้วยการผ่าตัด จึงทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถมีบุตรได้มากที่สุดเพียง 3 คนเท่านั้น

สาเหตุที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องการมีบุตรอีกเพราะว่า เกิดความวิตกกังวลกลัวว่าบุตรที่คลอดออกมาจะเป็นบุตรสาวอีกแต่สามีไม่เห็นด้วย สามีต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรภ์อีกครั้ง เพราะบุตรที่คลอดออกมาอาจจะมีโอกาส เป็นบุตรชายได้ สามีเป็นคนคิดมากและมักมีความรู้สึกที่ว่าตัวเองมีปมด้อยในเรื่องฐานะ อย่าง เรื่องที่ต้องเข้ามาอยู่อาศัยในบ้านของผู้ให้สัมภาษณ์ ดังนั้นทุกครั้งที่มีการทะเลาะขัดแย้งกันสามีมักจะพูดพาดพิงถึงจุดนี้ ซึ่งทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเป็นฝ่ายยอมในที่สุด เพราะไม่ต้องการให้สามีคิดมาก เมื่อมีเรื่องขัดใจกันสามีมักดื่มเหล้าและกลับบ้านดึกเสมอ โดยอ้างว่าเหล้าสามารถทำให้สามีลืมเรื่องต่าง ๆ ได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบถึงปมด้อยของสามีจึงพยายามให้เกียรติและยกย่องสามีเสมอมา เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการที่จะทำอะไรสักอย่างก็จะขอคำปรึกษาจากสามีด้วยเสมอ

ภายในครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์ สตรีและบุรุษมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน ทุกคนต่างมีหน้าที่ของตัวเองที่ต้องปฏิบัติ เช่น บิดามีหน้าที่เลี้ยงดูครอบครัว เป็นผู้หารายได้ให้แก่ครอบครัว ในขณะที่มารดาทำหน้าที่แม่บ้าน ถึงแม้บิดาจะเป็นหัวหน้าครอบครัว แต่ผู้ที่เป็นผู้เก็บรักษาเงินของครอบครัว(เงินกองกลาง)กลับเป็นมารดา บุตรชายบุตรสาวมีสิทธิ์ในการศึกษาเท่ากัน และการที่บุตรสาวประกอบอาชีพนอกบ้านก็เป็นสิ่งที่ทุกคนในครอบครัวสนับสนุน เพราะเท่ากับเป็นการพัฒนาความสามารถให้เพิ่มขึ้น สิ่งใดก็ตามที่บุตรชายสามารถทำได้บุตรสาวก็สามารถกระทำได้เช่นเดียวกัน อย่างเช่น ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ขอออกงานสังคม ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงมีเพื่อนมากทั้งเพื่อนผู้ชายและเพื่อนผู้หญิง นอกจากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ยังเป็นสมาชิกของสมาคมภูมิปัญญารุ่งโรจน์แห่งประเทศไทยอีกด้วย มีเพียงงานบ้านเท่านั้นที่สตรีต้องทำแต่บุรุษไม่ต้องทำ เพราะการที่จะให้ผู้ชายมาทำงานบ้าน เป็นการขัดต่อความรู้สึกของคนในบ้านที่เคยมีมาแต่ในอดีต



กรณีศึกษาที่ 14



ครอบครัวนี้อยู่ในเขตพระนคร มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 3 คน ได้แก่ ผู้ให้สัมภาษณ์ สามี และบุตรชาย 1 คน ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 34 ปี เกิดในประเทศไทย บิดาเกิดในประเทศจีนแต่มารดาเกิดที่ประเทศไทย ผู้ให้สัมภาษณ์สมรสมาแล้วเป็นเวลา 5 ปี ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามี ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดที่ได้รับคือ มัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ได้ศึกษาทางด้านภาษาจีน แต่พอจะพูดและฟังได้บ้าง ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานเป็นพนักงานขาย เครื่องสำอางชนิดหนึ่งในห้างสรรพสินค้า เงินเดือนรวมทั้งค่าคอมมิชชั่นที่ได้รับประมาณ เดือนละ 4,500 บาท ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานมานานประมาณ 15 ปี สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 34 ปี เช่นเดียวกัน เกิดในประเทศไทย จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนอยู่ 2 ปีแล้วก็ไม่ได้ศึกษาต่อ ปัจจุบันรับราชการอยู่ที่กระทรวงอุตสาหกรรม เงินเดือนรวมทั้งเบี้ยเลี้ยง เบี้ยประชุมประมาณ เดือนละ 7,000 บาท บุตรชายของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 4 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 บ้านที่อยู่อาศัยเป็นบ้านของสามี ลักษณะบ้านเป็นตึกแถว 3 ชั้น 1 คูหา

ในแต่ละวันผู้ให้สัมภาษณ์จะถึงที่ทำงานประมาณ 9.30 นาฬิกา และจะเลิกงาน เวลา 21.00 นาฬิกา ผู้ให้สัมภาษณ์มีวันหยุดเดือนละ 2 ครั้ง ซึ่งจะต้องตกลงกับเพื่อนร่วมงานเองว่าใครจะหยุดวันใดบ้าง เพราะจะต้องผลัดกันหยุด วันที่หยุดจะเป็นวันใดในสัปดาห์ก็ได้ นอกเสียจากวันเสาร์และวันอาทิตย์ เพราะเป็นวันที่ลูกค้าจะมาซื้อของมากเป็นพิเศษกว่าวันอื่น ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เลือกหยุดวันหยุดซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะได้หยุดอาทิตย์เว้นอาทิตย์ ในช่วงแรกที่เริ่มทำงานใหม่ ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเหนื่อยกับการทำงานมากจนคิดที่จะลาออกจากงานหลายครั้ง แต่เพราะไม่สามารถหางานทำใหม่ได้ ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทนกับการทำงานนี้ จนเกิดความเคยชินในที่สุด ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับการศึกษาน้อย ทั้งนี้เนื่องจากในขณะที่กำลังศึกษาอยู่นั้นผู้ให้สัมภาษณ์มีสุขภาพที่ไม่ค่อยแข็งแรงนัก ประกอบกับผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยจะให้ความสนใจกับการศึกษามากนัก ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการที่จะหางานทำมากกว่า เพื่อที่จะได้มีรายได้ไว้ใช้จ่าย ซึ่งมารดาและพี่ชายของผู้ให้สัมภาษณ์ก็ตามใจ เพราะเห็นว่าเป็นบุตรสาว ต่อไปเมื่อแต่งงานก็สามารถที่จะพึ่งพาสามีได้ ซึ่งมาในปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์ทราบว่าตัวเองคิดผิดมากที่ไม่ยอมศึกษาต่อในระดับสูง เพราะความรู้ทำให้บุคคลมีโอกาสนในการเลือกงานได้กว้าง

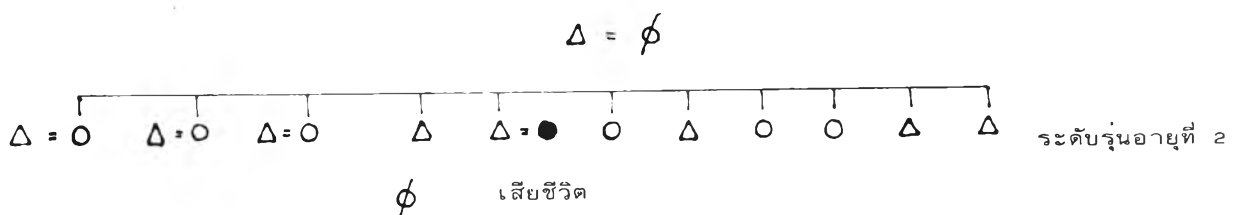
ขวางขึ้น ทำให้เลือกงานที่ชอบและถนัดได้ เนื่องจากบิดาของผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิตตั้งแต่ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังเป็น เด็ก ดังนั้นพี่ชายคนโตของผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำงานอย่างหนัก เพื่อที่จะได้ มีรายได้มาเลี้ยงดูครอบครัวได้อย่างเพียงพอ และยังคงส่งเสียน้องเรียนหนังสืออีก ผู้ให้ สัมภาษณ์มีพี่น้องทั้งหมด 4 คน ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรคนที่ 3 และเป็นบุตรสาวคนเดียวของ ครอบครัว ผู้ให้สัมภาษณ์ถูกเลี้ยงดูมาอย่างเข้มงวด ซึ่งผิดกับพี่ชายและน้องชาย ทั้งนี้เพราะ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรสาวมีโอกาสที่จะเสียได้ง่ายกว่าบุตรชาย ทุกครั้งที่จะออกไปเที่ยวนอก บ้านในตอนกลางคืนผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องขออนุญาตจากมารดาหรือพี่ชายเสมอ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ค่อยได้มีโอกาสไปเที่ยวบ่อยนัก

ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักกับสามีโดยที่สามีไปซื้อสินค้าที่ผู้ให้สัมภาษณ์ขายอยู่ และจากการที่ สามีซื้อสินค้าเป็นประจำทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีสนิทสนมกัน ถึงแม้ในตอนนั้นผู้ให้สัมภาษณ์ จะอายุได้ 29 ปีแล้วก็ตามแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่เคยมีเพื่อนชายมาก่อนเลย ผู้ให้สัมภาษณ์และ สามีรู้จักกันได้ไม่ถึงปีก็แต่งงาน โดยที่ญาติทางฝ่ายผู้ให้สัมภาษณ์ยินดีและให้การสนับสนุน เต็มที่ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุมากแล้วสมควรที่จะแต่งงานมีครอบครัว และสามีก็เป็นคนที่ มีอนาคตดี แต่บิดาของฝ่ายสามีไม่เห็นด้วย ทั้งนี้เพราะบิดาต้องการให้สามีแต่งงานกับบุตร สาวของเพื่อนสนิทบิดา บิดาของสามีคิดว่าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เหมาะสมกับบุตรชายเพราะผู้ให้ สัมภาษณ์ได้รับการศึกษาน้อย ฐานะทางเศรษฐกิจก็แตกต่างกันมาก นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยัง ทำงานเป็นเพียงพนักงานขายเครื่องสำอางในห้างสรรพสินค้า สำหรับมารดาของสามีนั้นเห็นใจ บุตรชายมาก แต่ก็ไม่สามารถที่จะช่วยบุตรได้ เนื่องจากอำนาจในการตัดสินใจเป็นของบิดา แต่เพียงผู้เดียว เมื่อบิดาตัดสินใจอย่างไรทุกคนในครอบครัวก็ต้องปฏิบัติตาม ไม่มีใครกล้าขัด คำสั่งของบิดา แม้แต่มารดาซึ่งเกรงกลัวบิดามาก ดังนั้นถ้าหากสามียืนยันที่จะแต่งงานกับ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ได้ บิดาก็จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับการแต่งงานครั้งนี้ แต่หลังจากที่พวกเขาติช่วยกัน เกลี่ยกล่อมบิดาโดยให้เหตุผลว่าสามีเป็นบุตรคนเดียวของครอบครัว การตัดขาดความสัมพันธ์ กับบุตรชายจะทำให้ไม่มีผู้สืบสกุล ทำให้บิดายินยอมให้สามีแต่งงานกับผู้ให้สัมภาษณ์ โดยมีการ จัดการตามประเพณีแต่ไม่มีการจัดเลี้ยง

หลังจากแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์ย้ายออกมาอยู่กับสามีตามลำพัง ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ จ้างลูกจ้างไว้ทำงานบ้านเพราะไม่ไว้ใจลูกจ้าง เมื่อลูกจ้างอยู่ตามลำพังในตอนกลางวัน ดังนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องทำงานบ้านเอง ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานได้เพียงปีเดียวก็ได้ให้กำเนิดบุตรชาย

สาเหตุที่ผู้ให้สัมภาษณ์รับมีบุตรก็เพราะกลัวว่าเมื่ออายุมากจะไม่สามารถมีบุตรได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้นำบุตรชายไปฝากให้มารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ช่วยเลี้ยงดูในช่วงเวลากลางวันที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไปทำงาน และจะไปรับกลับในตอนกลางคืน ซึ่งมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ช่วยเลี้ยงดูให้ประมาณ 1 ปี ก็ไม่สามารถช่วยเลี้ยงต่อไปได้ เพราะมารดามีอายุมากประกอบกับเด็กมีสุขภาพที่ไม่ค่อยแข็งแรงนัก ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจึงตกลงใจที่จะนำเด็กไปฝากเลี้ยงที่โรงพยาบาล โดยในตอนเช้าผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้นำไปส่งที่โรงพยาบาล และในตอนเย็นสามีเป็นผู้รับกลับ จนกระทั่งบุตรชายเข้าโรงเรียนจึงให้รถโรงเรียนมารับที่บ้านในตอนเช้าและไปส่งที่บ้านมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ในตอนเย็น สามีจะเป็นผู้ไปรับบุตรกลับบ้าน ตลอดระยะเวลา 5 ปีของการมีครอบครัว ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกว่าคุณเองมีภาระที่ต้องรับผิดชอบมากมาย การที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานเป็นพนักงานขายของในห้างสรรพสินค้า ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องกลับบ้านดึกเป็นประจำทุกคืน เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์กับสามีได้เถียงกันเป็นประจำ สามีมักตำหนิผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่ค่อยอยู่บ้านและไม่มีเวลาให้กับบุตร ซึ่งความจริงไม่ใช่ว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะละทิ้งงานบ้านและบุตร แต่เป็นเพราะงานที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทำอยู่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีเวลาว่างเลย จึงทำให้สามีรู้สึกว่าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สนใจครอบครัวเท่าที่ควร การที่มีเรื่องได้เถียงกันบ่อยครั้ง ทำให้ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีเกิดความเบื่อหน่ายซึ่งกันและกัน และทุกวันนี้ที่ทั้งคู่อยู่ด้วยกันก็เพราะบุตรชายคนเดียว ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดที่จะมีบุตรอีกเลย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าตัวเองโชคดีที่ได้ให้กำเนิดบุตรคนแรก เป็นบุตรชาย ทำให้ไม่ต้องกังวลในเรื่องผู้สืบสกุล บิดาของสามีไม่เคยสนใจผู้ให้สัมภาษณ์แต่รักหลานมาก สามีไม่เคยให้เงินผู้ให้สัมภาษณ์ใช้เลย เพราะคิดว่าผู้ให้สัมภาษณ์ก็มีรายได้ของตนเอง แม้แต่เงินเลี้ยงดูบุตรส่วนใหญ่ก็เป็นเงินของผู้ให้สัมภาษณ์ สามีเป็นคนใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายดังนั้นในแต่ละเดือนจึงไม่มีเงินเหลือเก็บเลย เพราะเหตุนี้ไม่ว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะรู้สึกเหนื่อยกับการทำงานแค่ไหน ผู้ให้สัมภาษณ์ก็จำเป็นที่จะต้องอดทนเพื่อตัวเองและบุตร เพราะผู้ให้สัมภาษณ์ทราบดีว่าไม่สามารถที่จะพึ่งพาสามีได้

กรณีศึกษาที่ 15



เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตสัมพันธวงศ์ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 10 คน ได้แก่ ผู้ให้สัมภาษณ์ สามี บิดาของสามีและพี่น้องของสามีอีก 7 คน สามีมีพี่น้องทั้งหมด 11 คน เป็นผู้ชาย 5 คน ผู้หญิง 6 คน สามีเป็นบุตรคนที่ 5 พี่สาวทั้ง 3 คนแต่งงานและได้ย้ายออกไปอยู่กับสามี สามีมีพี่ชายเพียงคนเดียวอายุ 27 ปี ยังไม่ได้แต่งงานและอาศัยอยู่ที่บ้าน

บิดาของสามีอายุ 67 ปี สามีอายุ 25 ปี จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์มีพี่น้องทั้งหมด 8 คน เป็นผู้ชาย 4 คน ผู้หญิง 4 คน ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรคนที่ 7 อายุ 24 ปี จบการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาล บิดาเกิดที่ประเทศจีนและอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ปัจจุบันอายุ 60 ปี สำหรับมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิตตั้งแต่อายุได้เพียง 46 ปี ด้วยโรคหัวใจ

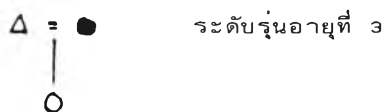
ผู้ให้สัมภาษณ์พูดและฟังภาษาจีนได้บ้างแต่อ่านและเขียนภาษาจีนไม่ได้เลย ทั้งนี้เพราะไม่ได้ศึกษาทางด้านภาษาจีน และเนื่องจากภายในครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทยในการพูดติดต่อกันมากกว่าภาษาจีน ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ค่อยมีโอกาสได้ใช้ภาษาจีน ปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานรับราชการในตำแหน่งนางพยาบาลที่โรงพยาบาลประจำตัว มีรายได้ประมาณเดือนละ 3,967 บาท ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าอาชีพที่ทำอยู่ดีพอสมควรเพราะเป็นงานที่มีความมั่นคงและทุกคนในครอบครัวก็สนับสนุน ผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบอาชีพนี้มานาน 2 ปี และตั้งใจไว้ว่าจะประกอบอาชีพนี้ตลอดไป ผู้ให้สัมภาษณ์สมรสมาแล้วเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งความจริงทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามียังไม่พร้อมที่จะแต่งงาน แต่เพราะเหตุการณ์บังคับ คือการที่มารดาของสามีเสียชีวิตลงกระทันหันด้วยโรคมะเร็ง ซึ่งความจริงมารดาของสามีสามารถมีชีวิตอยู่ต่อไปได้อีกสองปี แต่เพราะมีอาการของโรคแทรกซ้อนทำให้มารดาของสามีเสียชีวิตเร็วกว่าที่แพทย์กำหนด บิดาของสามีได้นำดวงชะตาของมารดาไปให้ซินแส (หมอดู) ผู้หนึ่งดู ซึ่งซินแสท่านนั้นได้ทำนายไว้ว่ามารดาของสามีจะมีความสุขหรือได้ขึ้นไปอยู่บนสวรรค์ก็ต่อเมื่อมีลูกสะใภ้มารับใช้ ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีบุตรชายคนใดแต่งงาน และตามประเพณีจีนบุตรชายคนโตจะต้องเป็นผู้แต่งงานคนแรก แต่เนื่องจากบุตรชายคนโตยังไม่มีคู่รัก หน้าที่อันนี้จึงต้องตกอยู่กับบุตรชายคนที่สองคือสามีของผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อญาติทางฝ่ายสามีมาพูดเรื่องนี้กับบิดาของผู้ให้สัมภาษณ์ บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่อนุญาตให้ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานกับสามี เพราะการแต่งงานลักษณะนี้ต้องแต่งงานหน้าศพและการแต่งงานหน้าศพจะไม่มีการจัดพิธีแต่งงานเลย ฝ่ายชายเพียงแต่ไปรับตัวฝ่ายหญิงมาอยู่ด้วยก็เป็นอันเสร็จพิธี ญาติพี่น้องของผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนต่างคัดค้านการแต่งงานครั้งนี้ เพราะนอกจากจะเป็นการแต่งงานหน้าศพแล้ว ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีต่างก็มีอายุน้อยเกินไปสำหรับการมีครอบครัว และทั้งคู่ก็เพิ่งจบการศึกษา ควรจะมีเวลาทำงานเพื่อสร้างฐานะให้มั่นคงก่อน แต่เมื่อทางฝ่ายชายขอร้องและสัญญาว่าหลังจากที่มารดาของสามีผู้ให้สัมภาษณ์เสียชีวิตครบ 1 ปีจะจัดพิธีแต่งงานให้ บิดาและญาติพี่น้องของผู้ให้สัมภาษณ์

ก็ใจอ่อนและยินยอมให้ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานหน้าศพ ในงานศพของมารดาสามีผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องสวมชุดกระสอบ และทำหน้าที่ของลูกสะใภ้ทุกอย่าง เช่น เปลี่ยนน้ำล้างหน้าศพ แต่งตัวให้ศพ รวมทั้งดูแลทำความสะอาดสถานที่ที่ไว้ศพ

ครอบครัวของสามีมีธุรกิจค้าขายของชำราย มีโรงงานผลิตของตนเองตั้งอยู่บริเวณสวนสามพราน บุตรทุกคนเมื่อจบการศึกษาจะมาช่วยงานในครอบครัว ซึ่งขณะนี้ยังเหลือบุตรที่กำลังศึกษาอยู่อีก 4 คน แม้แต่พี่สาวของสามีที่แต่งงานแล้วก็ยังกลับมาทำงานที่บ้านซึ่งทุกคนจะมีหน้าที่รับผิดชอบในงานแต่ละส่วน และมีเงินเดือนเป็นค่าตอบแทน บุตรแต่ละคนจะได้รับเงินเดือนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับว่ามีหน้าที่ช่วยงานในร้านในด้านใด และระยะเวลาในการทำงานอย่างเช่น สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่ควบคุมดูแลหน้าร้านและเพิ่งเริ่มทำงาน ได้รับเงินเดือนเดือนละ 4,000 บาท บิดาของสามีเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการในร้าน เป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ การปฏิบัติงานของทุกฝ่ายจะต้องผ่านความเห็นชอบของบิดา เป็นบุคคลคนเดียวที่มีอำนาจในการสั่งจ่ายเช็ค บิดาของสามีตั้งความหวังไว้ว่าต่อไปกิจการจะมอบให้แก่บุตรเป็นผู้นำดำเนินงาน โดยจะไม่มอบให้แก่บุตรคนใดโดยเฉพาะ เพราะต้องการให้บุตรทุกคนร่วมมือกันช่วยทำให้กิจการขยายใหญ่ขึ้น เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานได้ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านของสามี ทุกคนให้การต้อนรับผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยดีเสมือนเป็นญาติคนหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องทำงานบ้านเพราะมีลูกจ้าง เ้านเสียแต่ในบางครั้งที่ไม่มีแม่ครัว ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีหน้าที่ทำอาหารตอนเย็น บิดาของสามีตามใจผู้ให้สัมภาษณ์หากต้องการที่จะทำงานเป็นนางพยาบาลต่อไป โดยไม่ออกมาช่วยงานของครอบครัว ในบางครั้งเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์เลิกจากการเข้าเวรรอบดึก จะไปค้างที่บ้านบิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์เนื่องจากอยู่ใกล้โรงพยาบาลซึ่งบิดาของสามีก็ไม่ได้ว่ากล่าวผู้ให้สัมภาษณ์เพราะเข้าใจดี ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานเมื่อเดือนกันยายน จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย แต่ได้จัดงานเลี้ยงเมื่อเดือนธันวาคม ในงานเลี้ยงผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้แต่งชุดเจ้าสาวและแขกที่เชิญก็เป็นญาติและเพื่อนที่สนิทเท่านั้น เพราะมารดาของสามีเพิ่งเสียชีวิตยังไม่ครบปี แต่ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการจัดงานเลี้ยงก็เพื่อป้องกันคำครหาขึ้นมา และทำให้บิดาและญาติของผู้ให้สัมภาษณ์สบายใจ ทุกวันนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้วิธีคุมกำเนิดอยู่โดยที่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้ทานยาคุมเอง เพราะยังไม่ต้องการมีบุตร บิดาและญาติพี่น้องของสามีไม่ค่อยได้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์มากนัก ผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระที่จะทำอะไรได้ตามใจชอบ วันหยุดผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจะไปเที่ยวพักผ่อนกันตามลำพัง หรือบาง

ครั้งอาจจะมีเพื่อนไปด้วย ซึ่งเพื่อนส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนสนิทของสามีมาก่อน

กรณีศึกษาที่ 16



เป็นครอบครัวของคู่สามีภรรยาแต่งงานกันได้ประมาณ 2 ปี เป็นกรณีศึกษาของครอบครัวที่อาศัยอยู่ในเขตบางรัก ลักษณะบ้านที่อยู่เป็นบ้านทาวน์เฮ้าส์ 3 ชั้น มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คนคือ สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ อายุ 29 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์ อายุ 27 ปี บุตรสาวของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งอายุได้เพียง 3 เดือน นอกจากนี้ยังมีคนรับใช้อีกหนึ่งคน เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์และสามีแต่งงาน ได้จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานในบริษัทที่ปุ่นแห่งหนึ่งในตำแหน่งรองผู้จัดการ มีรายได้ประมาณเดือนละสองหมื่นกว่าบาท หรืออาจจะมากกว่านั้น ทั้งนี้ผู้ให้สัมภาษณ์เองก็ไม่แน่ใจนักเพราะสามีไม่เคยบอกรายได้ที่แท้จริงของตัวเองให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับทราบเลย ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะเคยพยายามถามแต่สามีก็บ่ายเบี่ยงทุกครั้ง รวมทั้งยอดเงินเก็บสะสมในธนาคารของสามี ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ทราบจำนวนที่แท้จริง ได้แต่ประมาณดูจากรายได้ของสามี ซึ่งตรงข้ามกับผู้ให้สัมภาษณ์ที่สามีทราบรายได้และจำนวนเงินที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีทั้งหมด สามีได้ให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เดือนละ 7,000 บาท ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในบ้านทุกอย่างรวมทั้งค่าเลี้ยงดูบุตรด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานช่วยธุรกิจของบิดามารดาของสามีที่มีร้านขาย เครื่องหนัง โดยบิดามารดาของสามีได้ให้ค่าตอบแทนแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เดือนละ 5,000 บาท ก่อนหน้าที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะแต่งงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานเป็นพนักงานต้อนรับบน เครื่องบิน (แอร์โฮสเตส) ที่บริษัทการบินไทย จำกัด หลังจากแต่งงานแล้วจึงได้ลาออกมาช่วยงานบิดามารดาของสามีเพราะบิดามารดาของสามีต้องการให้ลูกสะใภ้มาช่วยงานในบ้านแทนการทำงานนอกบ้าน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเสียดายงานที่เคยทำอยู่มาก แต่ก็ไม่อยากจะขัดใจบิดามารดาของสามีรวมทั้งสามีด้วย สามีไม่ยอมลาออกจากงานที่ทำอยู่มากช่วยธุรกิจของครอบครัวเพราะเสียดายเงิน เดือนที่ได้รับในแต่ละเดือนที่จะสูญเปล่าไป

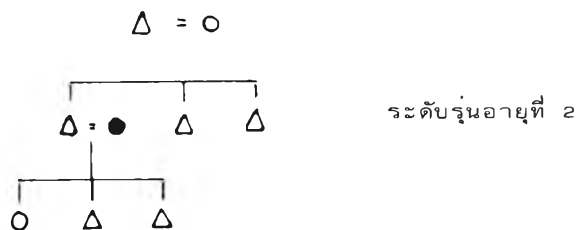
ในแต่ละวันผู้ให้สัมภาษณ์จะมาถึงที่บ้านของบิดามารดาของสามีประมาณ 9.00 นาฬิกา ซึ่งตามปกติผู้ให้สัมภาษณ์จะทานข้าวที่บ้านบิดามารดาของสามีทั้ง 3 มื้อ ยกเว้นวันเสาร์ วันอาทิตย์ เท่านั้นที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ทำงานจึงจะทำอาหารทานเองที่บ้าน ในตอนเย็นเมื่อทานข้าวเสร็จแล้วจึงจะกลับบ้าน ซึ่งจะเป็นเวลาประมาณ 19.00 นาฬิกา แต่ถ้าหากวันไหนมี

งานมาก ผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะต้องอยู่ช่วยงานจนดึก อาจจะถึงเวลา 22.00 นาฬิกาในบางครั้ง ร้านขายเครื่องหนังของบิดามารดาของสามีเป็นร้านขายส่ง และมีส่งออกไปต่างประเทศด้วย แต่ไม่ได้เป็นผู้ผลิตเอง ผู้ให้สัมภาษณ์มีหน้าที่รับผิดชอบงานทางด้านบัญชี และคุมสต็อกสินค้า นอกจากนี้เมื่อมีเวลาว่าง ผู้ให้สัมภาษณ์ยังต้องช่วยคุมพนักงานทำงาน หรือถ้าหากงานมากก็ต้องทำเองด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้มาช่วยงานของบิดามารดาของสามีหลังจากแต่งงานได้ประมาณ 1 เดือน มารดาของสามีเป็นสตรีจีนที่ค่อนข้างเคร่งครัดในขนบธรรมเนียมประเพณีจีน และยังติดอยู่ในความเชื่อที่ยึดถือกันมา เช่น ความคิดที่ว่าบุตรชายดีกว่าบุตรสาว เมื่อครั้งที่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานกับสามีพิธีการแต่งงานเป็นแบบประเพณีจีนทั้งสิ้น โดยมารดาสามีเป็นผู้จัดการให้ทั้งหมด ในตอนแรกมารดาของสามีไม่เห็นด้วยที่บุตรชายจะแยกบ้านออกไปอยู่ต่างหาก โดยต้องการให้มาอยู่รวมกัน แต่เมื่อมีการจัดสถานที่พบว่าสถานที่คับแคบเกินไป เนื่องจากว่าสามีของผู้ให้สัมภาษณ์มีพี่น้องหลายคน มารดาของสามีจึงยินยอมให้บุตรชายแยกบ้านออกมาอยู่ต่างหาก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ก็พอใจเช่นนั้นด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าการอยู่รวมกันอาจจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ภายหลัง ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องการให้เกิดเรื่องเช่นนั้นขึ้น บ้านที่ชื่อสามีและมารดาช่วยกันออกค่าใช้จ่ายคนละครึ่ง ถึงแม้บ้านจะเป็นชื่อของสามีแต่ทุกคนในบ้านของสามีก็คิดว่าเป็นบ้านของส่วนรวม ซึ่งมารดาของสามีคิดเอาไว้ว่า เมื่อน้องชายของสามีแต่งงานก็จะให้มาอยู่ที่บ้านนี้ด้วย เพื่อจะได้อยู่รวมกัน มารดาของสามีมีความคิดว่าการอยู่รวมกันดีกว่าการแยกกันอยู่ เนื่องจากการอยู่รวมกันช่วย เหลือกันได้ง่ายและช่วยสร้างความสามัคคีให้เกิดในหมู่พี่น้อง ซึ่งในเรื่องนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีสิทธิ์ที่จะออกความเห็นหรือคัดค้านได้เลย เนื่องจากประเพณีจีนถือว่าสะกั่มศักดิ์เท่ากับบุตรของตัวเอง ดังนั้นมารดาของสามีจึงให้ผู้ให้สัมภาษณ์เรียกตนว่า อาม่า เรียกบิดาของสามีว่า อากง ซึ่งมีความหมายว่าปู่และย่า ตามที่บุตรของผู้ให้สัมภาษณ์เรียก รวมทั้งพวุกุญาติ ๆ ของสามีด้วย เช่น ถ้าสามีเรียกหน้าชายว่า อากู ผู้ให้สัมภาษณ์และบุตรต้องเรียกว่า เหล่ากู ซึ่งมีศักดิ์สูงขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์เคยสองเรียกญาติตามศัพท์ที่สามีเรียก เพราะคิดว่าสามีและผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนในชั้นเดียวกัน ควรใช้ศัพท์คำเดียวกันได้ ผลปรากฏว่ามารดาของสามีไม่พอใจมากและได้ตำหนิผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามที่จะเปลี่ยนแนวความคิดอันนี้เสีย แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำได้ เพราะมารดาสามียึดติดอยู่กับความนิยมแบบเก่า ๆ อย่างเหนียวแน่น เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องยอมทำตามที่มารดาสามีต้องการ เพื่อไม่ให้ผู้ให้สัมภาษณ์และมารดาสามี

ขัดใจกัน อันอาจจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้

เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงาน ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้คุมกำเนิด เพราะบิดามารดาของสามี รวมทั้งสามีต้องการที่จะมีบุตรมาก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ก็พร้อมจะมีบุตรได้ ดังนั้นหลังจากแต่งงาน ได้ประมาณ 6 เดือน ผู้ให้สัมภาษณ์ก็เริ่มตั้งครรภ์ ตอนที่ผู้ให้สัมภาษณ์เริ่มตั้งครรภ์นั้นทุกคนในครอบครัวดีใจมาก โดยเฉพาะบิดามารดาของสามีที่คิดว่าจะมีหลานคนแรกสมความปรารถนา ผู้ให้สัมภาษณ์เริ่มมีความสำคัญขึ้นในครอบครัวอย่างเห็นได้ชัด ทุกคนพยายามเอาใจผู้ให้สัมภาษณ์ และไม่ยอมให้ทำงานหนัก มารดาของสามีได้ซื้ออาหารรวมทั้งยาจีนมาบำรุงสุขภาพของผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งบุตรที่อยู่ในครรภ์ ในช่วงนี้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกมีความสุขมาก สามีเอาใจผู้ให้สัมภาษณ์ทุกอย่าง แต่ก็มียุ่เรื่องหนึ่งที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกกังวลใจมากคือ ทุกคนในครอบครัวหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ให้สัมภาษณ์จะให้กำเนิดบุตรชาย ซึ่งทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์กลัวว่าหากบุตรที่คลอดออกมาเป็นบุตรสาว จะทำให้ทุกคนต้องผิดหวัง โดยเฉพาะมารดาของสามีที่ไม่ชอบเด็กผู้หญิง เมื่อถึงกำหนดคลอด ผู้ให้สัมภาษณ์ได้คลอดบุตรเป็นบุตรสาว สร้างความผิดหวังให้แก่ทุกคนรวมทั้งตัวผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยเป็นอย่างมาก ซึ่งความจริงผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้เจาะจงที่จะต้องการแต่บุตรชายเหมือนผู้อื่น แต่เพราะกลัวว่าจะสร้างความผิดหวังให้แก่ทุกคน ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์อยากได้บุตรชาย สามีไม่สนใจบุตรเท่าที่ควร สามีเสียใจและไม่พอใจมากที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้กำเนิดบุตรสาว ทุกวันหลังจากเลิกงานสามีมักไปเที่ยวกับเพื่อนต่อ จนกระทั่งเวลาประมาณ 02.00 นาฬิกา จึงจะกลับบ้าน และมักจะเมากลับมาด้วยทุกครั้ง ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยคิดเลยว่าการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้กำเนิดบุตรสาว ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สามารถกำหนดเองได้นั้น จะทำให้สามีเปลี่ยนแปลงไปได้มากถึงขนาดนี้ ทั้งที่สามีเคยเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง หลังจากเลิกงานก็จะรีบกลับบ้านทันที ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเลี้ยงดูบุตรตามลำพัง บิดามารดาของสามีและสามีต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรมาก ๆ ทุกคนต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตั้งครรภ์อีกครั้งหนึ่ง เพื่อที่จะได้ให้กำเนิดบุตรชาย แต่ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกหวาดกลัวมาก จนกระทั่งไม่อยากตั้งครรภ์อีก เพราะกลัวบุตรที่คลอดออกมาจะเป็นบุตรสาวอีกครั้ง ทุกวันนี้ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้คุมกำเนิดไว้ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ทราบดีว่ามารดาของสามีไม่ค่อยพอใจนัก แต่วิธีนี้ก็เป็นที่ดีที่สุด เพราะถ้าหากว่าผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้กำเนิดบุตรสาวอีก จะยิ่งสร้างความไม่พอใจให้แก่ทุกคนมากกว่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยอมมีบุตรอีก

กรณีศึกษาที่ 17



เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 9 คน ได้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 29 ปี สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 35 ปี บิดาของสามีอายุ 70 ปี มารดาของสามีอายุ 62 ปี และน้องชายของสามีอีก 2 คน อายุ 33 ปี และ 30 ปี ตามลำดับ ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีแต่งงานกันมาได้ประมาณ 7 ปี จัดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายมีบุตรด้วยกัน 3 คน คนโตเป็นบุตรสาวอายุ 5 ขวบกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 คนที่สองเป็นบุตรชายอายุ 4 ขวบ กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และคนเล็กอายุ 2 ขวบ เป็นบุตรชาย ผู้ให้สัมภาษณ์จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เช่นเดียวกับสามี ทั้งคู่พูดและฟังภาษาจีนได้เป็นอย่างดี บิดามารดาของบุคคลทั้งสองอพยพมาจากประเทศจีน พูดและเข้าใจภาษาไทยได้น้อยมาก ดังนั้นทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจึงต้องพูดภาษาจีนกับบิดามารดาภายในครอบครัวจะใช้ภาษาจีน เป็นภาษาพูดในการติดต่อกันมากกว่าภาษาไทย แต่ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาจีนได้เลย เนื่องจากไม่ได้ศึกษาภาษาจีน สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานในบริษัทรถยนต์แห่งหนึ่ง มีรายได้ประมาณเดือนละหมื่นกว่าบาท สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์ทำหน้าที่แม่บ้านและเลี้ยงดูบุตร

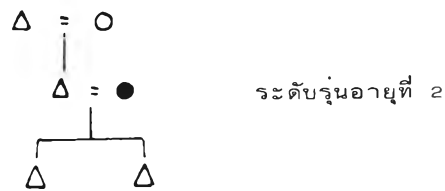
ภายในครอบครัวผู้ที่ เป็นหัวหน้าครอบครัวได้แก่บิดาของสามี ถึงแม้ว่าบิดาจะมีอายุมากและไม่ได้ทำงานแล้วก็ตาม แต่บุตรทุกคนก็ยังให้ความเคารพยำเกรงและเชื่อฟังเสมอมา บ้านตึกแถว 3 ชั้น 1 คูหาที่อาศัยอยู่บิดาเป็นเจ้าของบ้าน มารดาของสามีเป็นผู้จัดการดูแลเรื่องภายในครอบครัว ซึ่งบุตรทุกคนจะต้องให้เงินมารดาสำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวและเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว เดือนละ 1,500 บาท และสำหรับบิดาเดือนละ 1,000 บาท ก่อนที่ผู้ให้สัมภาษณ์จะแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานในบริษัทแห่งหนึ่งในตำแหน่งเลขานุการณี หลังจากผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานแล้วได้ย้ายเข้ามาอยู่ในบ้านของสามี ซึ่งความจริงผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการแยกออกมาอยู่ตามลำพังมากกว่าแต่เนื่องจากไม่พร้อมในเรื่องทุนทรัพย์ ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้เข้าไปอยู่ในบ้านของสามีก่อน โดยมีความหวังว่าจะย้ายออกมาในภายหลัง ในช่วงปีแรกที่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานและยังไม่มีบุตร ผู้ให้สัมภาษณ์ยังคงทำงานนอกบ้านอยู่ โดยที่หลังจากเลิกงานจะกลับมาช่วยทำงานในบ้านด้วย เนื่องจากไม่มีลูกจ้างช่วยทำงานบ้าน ดังนั้นงานบ้านทุกอย่างจึงเป็นหน้าที่ของมารดาสามีและผู้ให้สัมภาษณ์ ทุกคนในครอบครัวจะต้องช่วยเหลือตัวเอง เช่น ซักридเสื้อผ้าที่ใส่เอง ยกเว้นแต่ของบิดาสามีที่มารดาของสามีจะเป็นผู้ทำให้

และสามีของผู้ให้สัมภาษณ์ที่หลังจากแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้จัดการให้ นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังต้องช่วยดูแลในเรื่องอาหารและการทำความสะอาดบ้าน บิดามารดาของสามีปรารถนาที่จะได้หลานมาก ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่ได้คุมกำเนิด ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานได้ประมาณ 1 ปีก็ได้ให้กำเนิดบุตรคนแรกเป็นบุตรสาว มารดาของสามีเป็นผู้ดูแลบุตรให้ในระหว่างที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไปทำงาน มารดาของสามีช่วยดูแลบุตรให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ประมาณ 2-3 เดือนก็ไม่สามารถดูแลได้ต่อ เพราะเหนื่อยมากกับการเลี้ยงดูเด็กและทำงานบ้านไปพร้อมกัน มารดาของสามีต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์ลาออกจากงานที่ทำอยู่ เพื่อมาเลี้ยงดูบุตรเองโดยไม่ยอมให้ผู้ให้สัมภาษณ์จ้างลูกจ้าง ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเสียดายงานและรายได้ที่ได้รับในแต่ละเดือนมาก แต่ด้วยความรักที่รักและเป็นห่วงบุตร จึงได้ตัดสินใจลาออกจากงานที่ทำอยู่ เมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ทำงานผู้ให้สัมภาษณ์มีภาระรับผิดชอบทางด้านงานบ้านเพิ่มขึ้น เนื่องจากมารดาของสามีมีอายุมากขึ้นและทำงานบ้านมานาน ดังนั้นสามีของผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องการให้มารดาพักผ่อน โดยให้ผู้ให้สัมภาษณ์รับภาระหน้าที่นี้ไป ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องไปจ่ายตลาดเอง เตรียมอาหารทั้ง 3 มื้อ ทำความสะอาดบ้าน และซักรีดเสื้อผ้าของบิดามารดาสามีเพิ่มขึ้นจากที่เคยซักรีดแต่ของผู้ให้สัมภาษณ์และสามี สำหรับเสื้อผ้าของน้องชายสามีทั้ง 2 คนผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องทำ นอกจากนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ยังต้องเลี้ยงดูบุตรอีก 3 คนด้วย ไม่ใช่แต่งงานบ้านเท่านั้นที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องรับผิดชอบ เมื่อถึงเทศกาลต่าง ๆ ตามประเพณีจีนที่มีการจัดเตรียมของ เช่น ไหว้ ผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะต้องเป็นผู้จัดการในเรื่องเหล่านี้ด้วย

สามีได้ให้เงินแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เดือนละ 3,500 บาท ซึ่งเท่ากับเงินเดือนที่ผู้ให้สัมภาษณ์เคยได้รับในช่วงที่ทำงานอยู่ ค่าใช้จ่ายในครอบครัว เช่น ค่าอาหาร จะเป็นหน้าที่ของมารดาสามีเป็นผู้จ่าย แต่สำหรับค่าน้ำ ค่าไฟ และค่าโทรศัพท์ สามีและน้องชายอีก 2 คนจะผลัดกันจ่ายคนละเดือน เงินที่สามีให้ผู้ให้สัมภาษณ์ในแต่ละเดือน ผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้เป็นเงินในการเลี้ยงดูบุตร แต่ไม่รวมถึงค่าเล่าเรียนของบุตรที่สามีจะเป็นผู้จ่ายเอง เป็นเงินค่าใช้จ่ายส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนที่เหลือจะเป็นเงินเก็บสะสมของผู้ให้สัมภาษณ์ มารดาของสามีเป็นผู้ที่เคร่งครัดต่อระเบียบแบบแผน ทุกเช้าเมื่อพบหน้ามารดาสามีจะต้องกล่าวคำทักทายเพื่อแสดงความเคารพ หากผู้ให้สัมภาษณ์มีธุระต้องออกนอกบ้านเมื่อทำธุระเสร็จผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องรีบกลับบ้านเพราะถ้ากลับบ้านดึกผู้ให้สัมภาษณ์มักโดนตำหนิเสมอ มารดาของสามีมีมากกว่าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นประจำ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ต้องอดทนและจะได้แย้งด้วยไม่ได้

เป็นอันขาด สามี้เป็นผู้ที่รักมารดามาก หากมีเรื่องขัดแย้งกันระหว่างมารดาและผู้ให้สัมภาษณ์ สามี้มักเข้าข้างมารดาเสมอ ทุกวันนี้บิดามารดาของสามี้มักเจ็บป่วยบ่อยครั้ง เนื่องจากมีอายุ มาก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ต้องคอยปรนนิบัติรับใช้อย่างใกล้ชิด แม้ว่าจะมีงานบ้านที่ต้องทำมากก็ตาม บางครั้งผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเหนื่อยต่อการ เป็นแม่บ้าน และอยากกลับไปทำงานนอกบ้านตาม เดิม แต่ก็ไม่สามารถที่จะกระทำเช่นนั้นได้ เพราะผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานมีสามีและบุตรถึง 3 คนแล้ว ในปัจจุบัน

กรณีศึกษาที่ 18



ครอบครัวที่ตก เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ใน เขตสัมพันธวงศ์ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสตรีจีนอายุ 34 ปี สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 39 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์มีบุตรชาย 2 คน บุตรชายคนโต อายุ 9 ปี บุตรชายคนเล็กอายุ 7 ปี ผู้ให้สัมภาษณ์มีพี่น้องทั้งหมด 8 คน เป็นผู้ชาย 5 คน ผู้หญิง 3 คน ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรสาวคนโต ซึ่งน้องคนที่ 8 มีอายุเท่ากับบุตรชายคนเล็ก ของผู้ให้สัมภาษณ์ ปัจจุบันบิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ยังมีชีวิตอยู่ทั้งคู่ บิดามารดาเกิดใน ประเทศจีนแต่ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดในประเทศไทย บิดาอายุ 62 ปี มารดาอายุ 52 ปี อาศัย อยู่กับบุตรคนที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรชายคนโต บุตรชายคนเล็กเป็นบุตรที่บิดามารดารักมากที่สุด บิดาของผู้ให้สัมภาษณ์เคยเปิดร้านขายของจำพวก เมล็ดถั่ว โดยเป็นร้านขายส่ง ในตอนแรก กิจการดำเนินไปด้วยดี แต่ต่อมากิจการก็ทรุดลง การค้าเริ่มขาดทุนจนกระทั่งในที่สุดก็ต้อง หยุดดำเนินกิจการ ในตอนที่หยุดกิจการนั้นครอบครัวเหลือเงินสำรองเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดที่สุด ทางครอบครัวได้พยายามตัดรายจ่าย ที่ไม่จำเป็นออก ตัวผู้ให้สัมภาษณ์ในตอนนั้นอายุได้เพียง 16 ปี ได้รับการศึกษาจนจบระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 7 และเหลืออีกเพียงปีเดียวผู้ให้สัมภาษณ์ก็จะจบหลักสูตรการศึกษาทางด้าน ภาษาจีน (ผู้ให้สัมภาษณ์กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นชอคง) แต่เมื่อมาเกิดปัญหาในครอบครัว เช่นนี้ บิดาจึงต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์หยุดเรียน เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์เป็นบุตรสาวคนโต ควรเสียสละให้พี่น้อง ๆ และผู้ให้สัมภาษณ์ก็เป็นบุตรสาวไม่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาสูง นัก ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเสียใจมาก แต่ในที่สุดก็ตัดสินใจที่จะเลิกเรียน เพราะเห็นใจบิดา มารดาที่จะต้องลำบากมากขึ้น และน้องทุกคนก็ยังศึกษาอยู่ ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการทำงานหา รายได้ จึงได้สอนภาษาจีนกลางแมนดารินอยู่แก่ผู้ที่สนใจที่อยู่แถวบ้าน ผู้ให้สัมภาษณ์เก็บค่า เรียนถูกจึงมีผู้มาเรียนกับผู้ให้สัมภาษณ์มาก ผู้ให้สัมภาษณ์ได้เก็บรวบรวมเงินที่ได้ไป เรียนตัด

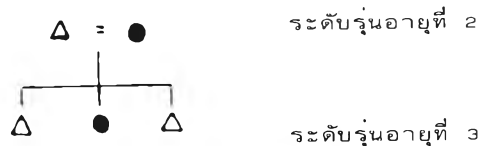
เย็บเสื้อผ้า ตั้งแต่ผู้ให้สัมภาษณ์เลิกเรียนหนังสือ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยขอ เงินจากทางบ้าน ใช้อีกเลย เพราะทราบฐานะทางครอบครัวดี ผู้ให้สัมภาษณ์หาเลี้ยงตัวเองมาตลอด และยังได้แบ่งเงินส่วนหนึ่งให้แก่ทางครอบครัวด้วย

เนื่องจากบ้านที่ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีอยู่อาศัยใกล้กัน ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจึงรู้จักสนิทสนมกันตั้งแต่เด็ก สามีมีฐานะค่อนข้างยากจน ดังนั้นเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์รักชอบกับสามี บิดามารดาจึงไม่เห็นด้วย และพยายามขัดขวางอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะมารดาจะเขียนตีผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ ถ้าจับได้ว่าแอบพบกับสามี แต่ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และสามีก็ยังคบกันต่อไป จนกระทั่งสามีส่งผู้ใหญ่มาเจรจาขอร้องผู้ให้สัมภาษณ์ บิดามารดาจึงได้แก้มงายสามีโดยการเรียกร้องค่าสินสอดที่สูง เพราะคิดว่าสามีไม่มีทางมาได้ ค่าสินสอดที่เรียกรวมทั้งสิ้น 40,000 บาท สามีได้แก้ปัญหาโดยการไปขอกู้ยืมเงินจากเพื่อนมาก่อน บิดามารดาจึงจำใจต้องยกผู้ให้สัมภาษณ์ให้แก่สามี โดยได้พยายามจัดพิธีแต่งงานอย่างประหยัดที่สุด เพราะคิดว่าไม่จำเป็น แต่ทั้งคู่ได้ไปจดทะเบียนสมรสด้วยกัน เมื่อแต่งงานผู้ให้สัมภาษณ์ได้ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของสามี ซึ่งสามีอยู่กับมารดาเพียง 2 คน บิดาของสามีเสียชีวิตนานแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์กับสามีต้องทำงานอย่างหนักเพื่อที่จะได้ใช้หนี้ที่ยืมมาตอนแต่งงาน สามีทำงานรับจ้างอยู่ในร้านขายผ้าที่สำเพ็ง ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รับจ้างเย็บกางเกงยีนส์ สามีและผู้ให้สัมภาษณ์พยายามทำงานเก็บเงินจนกระทั่งสามารถใช้หนี้ที่ยืมมาได้จนหมด ถึงกระนั้นผู้ให้สัมภาษณ์และสามีก็ยังคงทำงานหนักอยู่เช่นเดิม เพื่อที่จะได้มีเงินเก็บสะสมไว้ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ต้องใช้เวลาทั้งวันในการเย็บกางเกง ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงไม่มีเวลาที่จะมาทำงานบ้าน งานบ้านทั้งหมดจึงเป็นหน้าที่ของมารดาสามี บุตรชายทั้งสองคนของผู้ให้สัมภาษณ์ มารดาของสามีก็เป็นผู้เลี้ยงดูและจัดการในเรื่องต่าง ๆ ให้ตั้งแต่เกิดโดยที่มารดาของสามีได้ตกลงกับผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่าค่าเย็บกางเกงที่ได้ในแต่ละวันจะต้องแบ่งให้มารดาของสามีครึ่งหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องทำงานหนักเป็นเวลาอยู่เกือบ 5 ปี กว่าที่จะเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งสำหรับไว้ลงทุนทำการค้า เงินที่สะสมได้ส่วนใหญ่เป็นเงินของผู้ให้สัมภาษณ์ สำหรับสามีของผู้ให้สัมภาษณ์นั้น เมื่อได้เงินจากการทำงานก็มักจะนำเงินที่ได้ไปเที่ยวเตร่ แม้แต่เงินที่เป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวและค่าเลี้ยงดูบุตรก็เป็นเงินของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ปรึกษากับสามีและตกลงกันว่าจะนำเงินที่สะสมไว้ไปร่วมลงทุนกับเพื่อนเปิดร้านขายผ้าที่สำเพ็ง ซึ่งเมื่อเปิดกิจการธุรกิจได้ดำเนินไปด้วยดี สามีเริ่มคบเพื่อนมากขึ้นและมีการสมาคมสังสรรค์กันเกือบทุกวัน เพื่อนของสามีบางคนที่ทราบ



ว่าผู้ให้สัมภาษณ์รับจ้างเย็บกางเกงยีนส์อยู่ที่บ้าน ใต้น้ำเรื่องนี้มาแล้วรู้สึกกังวลมาก จึงสั่งห้ามไม่ให้ผู้ให้สัมภาษณ์รับจ้างเย็บกางเกงต่อไป ให้อยู่บ้านดูแลบ้านและเลี้ยงดูบุตรเท่านั้น ยิ่งกิจการค้าของร้านตีมากขึ้นเท่าใด สามีก็ยิ่งเที่ยวเตร่มากขึ้นเท่านั้น จนถึงขนาดไม่กลับบ้านในบางครั้ง มารดาของสามีไม่เคยว่ากล่าวตักเตือนสามีเนื่องจากมารดาของสามีมีบุตรเพียงคนเดียว จึงรักและตามใจบุตรมาก ถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะขอร้องให้มารดาของสามีช่วยพูดเตือนสามีบ้างก็ตาม แต่มารดาของสามีก็ยังเข้าข้างสามีอยู่เสมอ ในที่สุดผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตัดสินใจพูดกับสามี ซึ่งถ้าหากสามียังปฏิบัติตัวเช่นนี้ต่อไปอีก ในไม่ช้า การค้าจะต้องขาดทุน เพราะขาดผู้บริหาร สามีโกรธมากที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวกล่าวตักเตือนสามี ทุกครั้งที่มีการทะเลาะได้เถียงกัน สามีมักจะตบตีผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ มารดาของสามีไม่เคยห้ามสามีเลย แต่กลับช่วยสามีตบตีผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย สามีต่อว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไม่ยอมช่วยหารายได้ให้แก่ครอบครัว และมักจะคอยหาเรื่องทะเลาะกับสามีอยู่เสมอ ซึ่งในเรื่องนี้เป็น เพราะสามี เป็นผู้สั่งห้ามผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ให้เย็บกางเกงเอง ในที่สุดการค้าของสามีก็เริ่มประสบกับการขาดทุนตามความคาดหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ แต่สามีก็ยังเที่ยวเตร่เหมือนเดิม ไม่สนใจต่อธุรกิจ สามีได้เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศเป็นประจำ ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยได้ไป เพราะต้องอยู่บ้านดูแลบ้านและบุตร ในที่สุดกิจการร้านขายผ้าของสามีก็ต้องปิดกิจการลง เพราะทนต่อสภาวะขาดทุนไม่ไหว สามีและผู้ให้สัมภาษณ์ต้องไปกู้ยืมเงินจากเพื่อน เพื่อนำมาลงทุนการค้าใหม่ ซึ่งครั้งนี้สามีไม่ยอมกลับไปทำธุรกิจในสำเพ็งต่อ เพราะอับอายจากเรื่องที่ทำการค้าล้มเหลวในครั้งก่อน สามีจึงลงทุนเปิดร้านขายของที่บ้าน ในตอนแรกสามีก็ตั้งใจและขยันขันแข็งในการทำงานมาก แต่เมื่อการค้าเริ่มดีขึ้นสามีก็กลับเข้ารูปเดิม คือเริ่มเที่ยวเตร่อีก ไม่สนใจต่อกิจการการค้า จนกระทั่งผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเข้ามาควบคุมดูแลร้านเอง เพราะไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์อย่างครั้งก่อนขึ้นมาอีก

กรณีศึกษาที่ 19



เป็นกรณีที่อยู่ในเขตบางรัก แขวงสุริยวงศ์ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 5 คน ได้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 52 ปี เกิดในประเทศไทย จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนอยู่ 4 ปี สามีของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 55 ปี เกิดที่ประเทศไทยแต่ได้เดินทางไปอยู่ที่ประเทศไต้หวัน ได้รับการศึกษาจากที่ประเทศไต้หวัน เมื่อจบการ

ศึกษาจึงได้เดินทางกลับประเทศไทยจนได้พบกับผู้ให้สัมภาษณ์และแต่งงานกันที่สุดในที่สุด ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีแต่งงานไม่ได้จดทะเบียนสมรสมีบุตรด้วยกัน 3 คน คนโตเป็นบุตรชายอายุ 24 ปีเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ หัวหมาก คนที่สองเป็นบุตรสาวอายุ 23 ปีกำลังศึกษาอยู่ที่คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคนเล็กเป็นบุตรชายอายุ 18 ปี กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน ครอบครัวนี้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาก ทำธุรกิจเกี่ยวกับเพชรพลอย โดยซื้อเพชรและพลอยจากในประเทศไทยส่งไปขายที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไต้หวัน ซึ่งสามารถทำกำไรได้มาก เพราะเพชรแต่ละเม็ดเมื่อนำไปขายต่อต่างประเทศจะได้ราคาดีกว่าที่ขายในประเทศถึงหนึ่งเท่าตัว สามีจะเป็นผู้นำเพชรไปขายเอง ระยะเวลาในการไปขายแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 2 อาทิตย์ถึง 1 เดือน ขึ้นอยู่กับตลาดในต่างประเทศ หลังจากนั้นก็จะกลับมาเพื่อหาซื้อเพชรและพลอยเตรียมที่จะกลับไปขายในต่างประเทศอีกครั้ง ซึ่งในช่วงนี้สามีจะมีโอกาสได้อยู่กับครอบครัวประมาณ 1 เดือน เมื่อสามีต้องเดินทางอยู่เป็นประจำ ภาระหน้าที่ในการดูแลบ้านและบุตรจึงตกอยู่กับผู้ให้สัมภาษณ์เป็นส่วนใหญ่ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เคยเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับธุรกิจของสามีเลย และสามีก็ไม่เคยปรึกษาหรือบอกกล่าวปัญหาในเรื่องอาชีพการงานของเขาให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับทราบ ธุรกิจการค้าของสามีเป็นไปในลักษณะซื้อเพชรจากภายในประเทศแล้วนำออกไปขายยังต่างประเทศเท่านั้น ไม่มีการเปิดเป็นร้านขายเพชร

การดำเนินชีวิตในแต่ละวันของผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นไปในลักษณะเช้าชาก ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องตื่นแต่เช้าเพื่อมาเตรียมอาหารให้บุตรได้ทานก่อนไปโรงเรียน รวมทั้งของสามีด้วยถ้าสามีไม่ได้เดินทางไปต่างประเทศ หลังจากนั้นก็จะซักรีดเสื้อผ้า ไปตลาด ทำความสะอาดบ้าน ผู้ให้สัมภาษณ์จะเสียเวลากับการทำงานบ้านทั้งวัน จนกระทั่งเย็นก็จะเตรียมอาหารรอบุตรกลับมาจากโรงเรียน ถึงแม้จะมีฐานะดีแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่เคยจ้างคนรับใช้เลย เนื่องจากเกรงว่าคนรับใช้จะทำงานไม่ได้อย่างที่ต้องการ ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนจู้จี้ค่อนข้างพิถีพิถันและชอบความสะอาด ดังนั้นการที่ไม่จ้างคนรับใช้จึงไม่ใช่เพราะต้องการประหยัดรายจ่าย แต่เพราะกลัวว่าคนรับใช้จะทำงานไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ ซึ่งจะต้องทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่พอใจ และการต่อว่าคนรับใช้เสมอ ๆ ก็จะทำให้ทั้งคนรับใช้และผู้ให้สัมภาษณ์ต้องอึดอัดใจทั้งคู่ ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์จึงตัดปัญหาด้วยการทำงานบ้านเองทั้งหมด ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกเหนื่อยมากในแต่ละวันแต่ก็สบายใจ ผู้ให้สัมภาษณ์จะมีเวลาว่างบ้างในช่วงบ่าย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะใช้เป็น เวลาพักผ่อน

ชื่อของ หรือไปทำหมัดเสื้อผ้า ผู้ให้สัมภาษณ์ชอบอยู่บ้านเงียบ ๆ ไม่ชอบเที่ยวเตร่ ดังนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์จึงมีเพื่อนสนิทไม่มากนัก เพราะไม่ชอบคบค้าสมาคมกับผู้อื่น เพื่อนส่วนใหญ่ของผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นเพื่อนที่ไปโบสถ์ด้วยกัน เนื่องจากครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์นับถือศาสนาคริสต์ และงานสังสรรค์ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไปส่วนใหญ่ก็เป็นงานที่ทางโบสถ์จัดขึ้น จึงดูเหมือนว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนค่อนข้างเก็บตัว และพอใจกับการใช้ชีวิตแม่บ้านแบบทุกวันนี้

บุตรสาวของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอีกท่านหนึ่งที่ได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สัมภาษณ์ ซึ่งขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ปีสุดท้ายของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถพูดและฟังภาษาจีนได้เป็นอย่างดี เพราะบิดาฝึกให้ตั้งแต่เด็กแต่ไม่ได้ศึกษาภาษาจีนเพราะศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษแทน ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคนที่ชอบความสนุกสนานและมีเพื่อนมากรวมทั้งเพื่อนผู้ชาย ซึ่งมารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ชอบและได้ว่ากล่าวตักเตือนผู้ให้สัมภาษณ์เสมอ มารดามักจะไม่เต็มใจที่จะให้ผู้ให้สัมภาษณ์ออกไปเที่ยวกับเพื่อน โดยอ้างเหตุผลว่าเป็นห่วงในตัวผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะสตรีมักเกิดอันตรายได้ง่ายกว่าบุรุษ ผู้ให้สัมภาษณ์มีเพื่อนชายคนหนึ่งสนิทสนมกันมาก เป็นเพื่อนที่ศึกษาอยู่ในคณะเดียวกัน เป็นคนไทยไม่มีเชื้อสายจีนและนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งทั้งบิดามารดาไม่เห็นด้วยหากผู้ให้สัมภาษณ์จะคบเพื่อนชายคนนี้แบบคู่รัก จึงได้ตั้งเงื่อนไขที่คิดว่าเพื่อนชายของผู้ให้สัมภาษณ์คงจะไม่ยอมรับนั่นคือ หากเพื่อนชายของผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการแต่งงานกับผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องเปลี่ยนมานับถือศาสนาคริสต์ตามผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเพื่อนชายก็ยินยอมทำตาม แต่บิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ก็ยังไม่พอใจ จึงคิดที่จะส่งผู้ให้สัมภาษณ์ไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหลังจากที่จบการศึกษาในปีนี้ ซึ่งในเรื่องส่งผู้ให้สัมภาษณ์ไปศึกษาต่อนี้บิดามารดาไม่เคยคิดมาก่อน จนกระทั่งผู้ให้สัมภาษณ์มีเพื่อนชายและต้องการแยกผู้ให้สัมภาษณ์ออกจากเพื่อนชายด้วยวิธีที่นุ่มนวล โดยคิดที่จะให้ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นเวลา 4-6 ปี เพื่อนชายของผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้สัญญาว่าจะคอยผู้ให้สัมภาษณ์กลับมา แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่มั่นใจนักว่าจะได้แต่งงานกับเพื่อนชาย เพราะเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์กลับมาบิดามารดาอาจจะไม่อนุญาตให้ผู้ให้สัมภาษณ์แต่งงานกับเพื่อนชาย ผู้ให้สัมภาษณ์กลัวใจมากและไม่ทราบว่าจะตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไรดี ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยอมทำให้บิดามารดาต้องเสียใจในตัวผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็อยากแต่งงานกับบุคคลที่ผู้ให้สัมภาษณ์รัก

กรณีศึกษาที่ 20



ระดับรุ่นอายุที่ 2

เป็นกรณีศึกษาที่อยู่ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 6 คน ได้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 40 ปี ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทยจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ส่วนในด้านภาษาจีนได้รับการศึกษาจนจบระดับชั้นขอเสี้ยว สามียของผู้ให้สัมภาษณ์อายุ 42 ปีได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีมีบุตรธิดาทั้งหมด 4 คน คนโตเป็นบุตรชายอายุ 15 ปี คนที่สองเป็นบุตรชายอายุ 13 ปี คนที่สามเป็นบุตรชายอายุ 11 ปี และคนเล็กเป็นบุตรสาวอายุ 9 ปี บุตรทุกคนกำลังศึกษาอยู่

ครอบครัวของผู้ให้สัมภาษณ์เคยลำบากมาก ตอนที่สามีแต่งงานกับผู้ให้สัมภาษณ์ สามียังไม่มีทรัพย์สินสักอะไรมากมาย แต่ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และบิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์ก็รักสามีมาก เนื่องจากสามีเป็นคนขยันขันแข็งในการทำงาน ไม่เคยเกียจงานและมักมาช่วยงานที่บ้านเสมอ ดังนั้นบิดามารดาของผู้ให้สัมภาษณ์จึงเต็มใจที่จะยกผู้ให้สัมภาษณ์ให้แก่สามี โดยที่ไม่ได้เรียกร้องค่าสินสอดเลย พิธีแต่งงานระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์และสามีจัดแบบง่าย ๆ เพื่อจะได้ไม่สิ้นเปลือง แต่มีการจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หลังจากแต่งงาน ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีได้ไปเช่าบ้านหลังเล็ก ๆ อยู่กันสองคน เนื่องจากสามีตัวคนเดียวไม่มีญาติพี่น้อง สามีทำงานเป็นลูกจ้างอยู่ในร้านขายไม้ ซึ่งรายได้ที่ได้รับพอดีกับรายจ่าย ผู้ให้สัมภาษณ์พยายามใช้จ่ายอย่างประหยัดที่สุด และพยายามหารายได้เพิ่มด้วยการซื้อกระดาษหนังสือพิมพ์มาพับถุงขาย ผู้ให้สัมภาษณ์อยู่กับสามีได้ 1 ปี ก็ได้ให้กำเนิดบุตรชายคนโต ซึ่งหลังจากที่บุตรชายคนโตคลอดมาได้เพียงไม่กี่เดือน ร้านไม้ที่สามีทำอยู่ก็เลิกกิจการ ทำให้สามีตกงาน ในช่วงนี้รายได้ของครอบครัวจึงได้จากการพับถุงขายเพียงอย่างเดียว ในบางวันผู้ให้สัมภาษณ์และสามีมีเงินติดตัวเพียง 3 บาทเท่านั้น ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีเงินพอที่จะซื้อนมให้บุตรทานได้ บุตรจึงได้ทานแต่น้ำข้าวต้ม ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกสงสารบุตรมากแต่ก็ไม่สามารถที่จะทำอะไรได้ เพราะผู้ให้สัมภาษณ์และสามีในบางมื้อก็ได้ทานเพียงข้าวต้มเปล่า ๆ เท่านั้น ในช่วงนี้สามีพยายามหางานทำ สามีรับจ้างทำงานทุกอย่างที่มีให้ทำ และไม่ยอมให้ผู้ให้สัมภาษณ์ไปขอความช่วยเหลือจากญาติ เพราะกลัวว่าญาติของผู้ให้สัมภาษณ์อาจจะดูถูกสามีได้ เหตุการณ์เป็นอยู่เช่นนี้ได้ไม่กี่เดือน สามีก็ได้เงินมาจำนวนหนึ่งโดยที่สามีบอกกับผู้ให้สัมภาษณ์ว่ายืมมาจากเพื่อน สามีได้นำเงินจำนวนนั้นมาลงทุนทำการค้า โดยผลิตแชมพูสระผมส่งตาม

ร้านทำผม ผลปรากฏว่ากิจกรรมดำเนินไปได้ด้วยดี ทำให้ฐานะทางครอบครัวดีขึ้นจนกระทั่งสามารถเก็บเงินซื้อบ้านหลังที่อยู่ในปัจจุบันนี้ได้ซึ่งเป็นบ้านตึกแถว 4 ชั้น 1 คูหา

สามีพยายามปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์ยอมรับว่าความเป็นอยู่ในครอบครัวเปลี่ยนแปลง ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ต้องทำงานบ้านเองในขณะนี้ เพราะมีลูกจ้างถึงสองคน สามีได้ให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เดือนละ 15,000 บาท พร้อมกับความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนไปนี้ สามีของผู้ให้สัมภาษณ์ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ยินข่าวลือว่าสามีได้ไปติดพันผู้หญิงคนหนึ่งที่เป็นแม่มีฐานะดี ซึ่งในตอนแรกผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เชื่อ เพราะสามีไม่ใช่บุคคลประเภทนั้น สามีเป็นคนที่รักครอบครัวมากและการปฏิบัติตัวของสามีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ก็ยังคงเหมือนเดิม เมื่อเพื่อนของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้นำข่าวนี้มาบอกแก่ผู้ให้สัมภาษณ์เอง ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้เริ่มระแวงสามีและคาดคั้นขอคำตอบจากสามีถึงความจริงในเรื่องที่เกิดขึ้น ในที่สุดสามีก็ยอมรับ ผู้ให้สัมภาษณ์เสียใจมากเพราะไม่เคยนึกมาก่อนเลยว่าสามีจะกล้ากระทำเรื่องเช่นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ยินคำขาดขอให้สามีเลิกยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงคนนั้นโดยเด็ดขาด แต่สามีปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่าเพราะผู้หญิงคนนี้ ทำให้สามีสามารถสร้างฐานะตั้งตัวขึ้นมาได้ โดยเงินที่ใช้ในการลงทุนทำการค้าครั้งแรกนั้น เป็นเงินที่ผู้หญิงคนนี้ให้มา และตั้งแต่สามีได้ผู้หญิงคนนี้มา เป็นภรรยากิจการการค้าขายของสามีก็เจริญรุ่งเรืองมาโดยตลอด สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์นั้นสามีก็ไม่สามารถที่จะทอดทิ้งได้เช่นกัน เพราะผู้ให้สัมภาษณ์และสามีมีบุตรด้วยกันถึง 4 คน นอกจากนั้นผู้ให้สัมภาษณ์และสามียังเคยใช้ชีวิตร่วมกันช่วยเหลือกัน ในยามที่ลำบาก ผู้ให้สัมภาษณ์คิดถึงอดีตเมื่อครั้งที่ผู้ให้สัมภาษณ์และสามียังลำบากด้วยกันอยู่ในตอนนั้นถึงแม้ผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องอดมื้อกินมื้อ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ ก็มีความสุขมากกว่าทุกวันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้สึกที่สามีพยายามทำทุกอย่างเพื่อครอบครัว สามีเป็นคนที่หยิ่งในศักดิ์ศรีมาก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจเลยว่าทำไมสามีจึงกลายเป็นคนเช่นนี้ได้ ตั้งแต่ที่ผู้ให้สัมภาษณ์รู้เรื่องของสามีผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้สึกไม่ไว้วางใจในตัวสามี ผู้ให้สัมภาษณ์และสามีไม่ค่อยได้พูดคุยกันนอกจากเมื่อมีธุระจำเป็น ซึ่งในเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่อบุตรด้วย บุตรมีความรู้สึกว่ามีบิดาไม่ได้รักพวกเขาจริง บุตรแต่ละคนไม่สนิทสนมกับบิดาเหมือนเดิม ผู้ให้สัมภาษณ์เองตลอดเวลาที่ผ่านมาก็พยายามทำหน้าที่แม่บ้านที่ดีโดยตลอด เมื่อมาเกิดเรื่องเช่นนี้ขึ้น ผู้ให้สัมภาษณ์จึงคิดว่าผู้ให้สัมภาษณ์ควรจะอดทนต่อไป เพื่อบุตรและครอบครัว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นผลของการศึกษาระดับศึกษาทั้ง 20 กรณี ซึ่งจะนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในบทต่อไป

สรุปข้อมูลของ 20 กรณีศึกษา

จากการศึกษาจากกรณีศึกษาทั้งหมด 20 ครั้วเรือนใน 5 เขต ซึ่งได้แก่ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก เขตยานนาวา เขตพระนคร และเขตสัมพันธวงศ์ พบว่าสตรีจีนที่อยู่ในขอบเขตที่จะทำการสัมภาษณ์ได้ทั้งหมด 31 ราย จาก 20 ครั้วเรือน สตรีจีนที่ทำการสัมภาษณ์นั้นมีอายุตั้งแต่ 22 ปีถึง 54 ปี สามารถจัดแบ่งออกเป็นกลุ่มอายุต่าง ๆ ได้ดังนี้

สตรีจีนกลุ่มอายุ 20 ปี-29 ปี	มีจำนวน 11 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 35
สตรีจีนกลุ่มอายุ 30 ปี-39 ปี	มีจำนวน 7 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 23
สตรีจีนกลุ่มอายุ 40 ปี-49 ปี	มีจำนวน 8 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 26
สตรีจีนกลุ่มอายุ 50 ปี-59 ปี	มีจำนวน 5 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 16

ในจำนวนสตรีจีนทั้ง 31 รายนั้น มีระดับรุ่นอายุ (generation) ต่างๆ กัน เช่น สตรีจีนที่มาจากประเทศจีนเป็นคนจีนต่างด้าว ถือเป็นสตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 1 นอกจากนี้ยังมีสตรีจีนที่เกิดในประเทศไทย แต่มีบิดามารดาเกิดที่ประเทศจีนแล้วอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย สตรีจีนเหล่านี้มีเชื้อชาติจีนแต่สัญชาติไทย ถือเป็นสตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 2 สตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 3 ได้แก่สตรีจีนที่เกิดในประเทศไทยมีบิดามารดาเกิดในประเทศไทยเช่นเดียวกัน (บิดามารดาเป็นคนจีนในระดับรุ่นอายุที่ 2) แต่มีแนวทางการดำรงชีวิตตามแบบชาวจีนทั่วไป สามารถแบ่งแยกสตรีจีนทั้ง 31 ราย ออกเป็นระดับรุ่นอายุต่าง ๆ ได้ดังนี้

สตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 1	มีจำนวน 5 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 16
สตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 2	มีจำนวน 19 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 61
สตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 3	มีจำนวน 7 ราย	หรือคิดเป็นร้อยละ 23
สตรีจีนที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษา	ส่วนใหญ่จะเป็นสตรีจีนในระดับรุ่นอายุที่ 2	

ในเรื่องการศึกษา สตรีจีนที่ตกเป็นกลุ่มกรณีศึกษานั้นมีบางรายที่ได้รับการศึกษาเฉพาะแต่ภาษาจีน บางรายก็ได้รับการศึกษาแต่เฉพาะภาษาไทย และบางรายก็ได้รับการศึกษาทั้งภาษาจีนและภาษาไทยควบคู่กันไป ซึ่งผู้ที่ได้รับการศึกษาทั้งสองอย่างมีเป็นจำนวนมาก ระบบการศึกษาของจีนในประเทศไทยนั้น ตามโรงเรียนจีนต่าง ๆ ได้แบ่ง

ระดับการศึกษาออกเป็น 4 ชั้นดังนี้คือ ชั้นแรกเรียกว่า ซอเสี้ยว ใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี ชั้นที่สองเรียก เกาเสี้ยว ใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี ชั้นที่สามเรียก ขอดง ใช้เวลาในการศึกษา 2 ปี และชั้นสุดท้ายเรียก เกาดง ซึ่งใช้เวลาในการศึกษา 1 ปี ในชั้นนี้ถ้าหาก เปรียบเทียบกับระบบการศึกษาของไทยก็คือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งหลังจากจบชั้นนี้แล้วก็จะ เข้าศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย (ไต้ฮัก) ในประเทศไทยนั้น ระบบการศึกษาของจีนมีถึงขั้นสูงสุดคือ ชั้น เกาดง เท่านั้น รวมเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 9 ปี ไม่มีการตั้งมหาวิทยาลัยจีนในประเทศไทย สามารถแบ่งกลุ่มสตรีจีนที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษาตามรูปแบบที่ได้รับการศึกษาดังนี้

สตรีจีนที่ไม่ได้รับการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาจีนมีจำนวน 2 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 6

สตรีจีนที่ได้รับการศึกษาเฉพาะภาษาไทยเพียงอย่างเดียวมีจำนวน 17 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 55

สตรีจีนที่ได้รับการศึกษาเฉพาะภาษาจีน เพียงอย่างเดียว มีจำนวน 3 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 10

สตรีที่ได้รับการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาจีนมีจำนวน 9 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 29

สตรีจีนที่ได้รับการศึกษาในด้านภาษาไทย มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันคือ ตั้งแต่ผู้ที่จบระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จนถึงระดับชั้นปริญญาโท ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มกรณีศึกษาตามระดับการศึกษาที่ได้รับ ดังนี้คือ กลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษา มี 7 ราย กลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาและทางสายวิชาชีพมี 7 ราย กลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและสูงกว่ามี 12 ราย ในรูปแบบเดียวกันสตรีจีนที่ได้รับการศึกษาในด้านภาษาจีน ก็มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันคือมีสตรีจีนที่ได้รับการศึกษาดังแต่ระดับชั้นซอเสี้ยวจนถึงระดับชั้นขอดง ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มสตรีจีนออกตามระดับการศึกษาที่ได้รับดังนี้ กลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาในระดับชั้นซอเสี้ยวมี 10 ราย กลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาถึงระดับชั้นเกาเสี้ยวมี 1 รายและกลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาถึงระดับชั้นขอดงมี 1 ราย ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มสตรีจีนดังกล่าวมีการศึกษาในด้านภาษาไทยมากกว่าในด้านภาษาจีน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบของการ

ศึกษา คือการศึกษาภาษาจีนยากกว่าภาษาไทย และไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษา นอกจากจะไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ¹ โรงเรียนที่สอนภาษาจีนก็มีจำนวนน้อย และหลังจากที่ศึกษาจนจบก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้น้อย ดังนั้นจึงมีสตรีจีนที่ได้รับการศึกษาเฉพาะภาษาจีนเพียงอย่างเดียว 3 รายเท่านั้น

ในการประกอบอาชีพ พบว่าสตรีจีนที่ตกเป็นกลุ่มกรณีศึกษา มีทั้งที่ประกอบอาชีพและไม่ได้ประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสตรีจีนบางรายที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งสามารถแบ่งกลุ่มสตรีจีนที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษาออกได้ดังนี้

สตรีจีนที่ประกอบอาชีพมีจำนวน 12 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 39

สตรีจีนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีจำนวน 13 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 42

สตรีจีนที่กำลังศึกษาอยู่มีจำนวน 6 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 19

สตรีจีนที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ได้ประกอบอาชีพ และที่ประกอบอาชีพมีอยู่ 5 รายที่ประกอบอาชีพภายในบ้าน ได้แก่กรณีศึกษาที่ 6 กรณีศึกษาที่ 7 กรณีศึกษาที่ 12 กรณีศึกษาที่ 16 และกรณีศึกษาที่ 18 ซึ่งรูปแบบในการประกอบอาชีพเป็นไปในลักษณะทำการค้าด้วยและดูแลบ้าน เรือนไปด้วยในขณะเดียวกัน

กลุ่มกรณีศึกษาที่มีทั้งหมด 20 คน เรือนนั้นสามารถแบ่งรูปแบบของครอบครัวออกเป็นครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายได้ดังนี้

ครัวเรือนที่เป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวมีจำนวน 13 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 65

ครัวเรือนที่เป็นลักษณะครอบครัวขยายมีจำนวน 7 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 35

จากข้อมูลพบว่ามีลักษณะครอบครัวที่เป็นแบบครอบครัวเดี่ยวมากกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะคู่สมรสส่วนใหญ่ต้องการแยกครอบครัวออกมาอยู่เป็นสัดส่วนของตนเอง และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งการอยู่กับคนหมู่มากย่อมมีโอกาสเกิดปัญหาได้ง่ายกว่า

¹

เกรียง เอี่ยมสกุล, ลูกจีนในประเทศไทย (พระนคร : วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2509), หน้า 49.

จากกลุ่มกรณีศึกษาสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ สตรีจีนที่อยู่ในระดับ
 รุ่นอายุที่ 1 มีอยู่ทั้งสิ้น 5 รายพบว่า มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40 ปี - 49 ปี และ
 50 ปี - 59 ปี โดยในช่วงอายุระหว่าง 40 ปี - 49 ปีมี 2 ราย และช่วงอายุ
 ระหว่าง 50 ปี - 59 ปี มี 3 ราย สตรีจีนที่จัดอยู่ในระดับรุ่นอายุที่ 2 มีจำนวน
 ทั้งหมด 19 ราย ซึ่งกระจายอยู่ในช่วงอายุต่าง ๆ ได้แก่ช่วงอายุระหว่าง 20 ปี -
 29 ปี มี 4 ราย ช่วงอายุระหว่าง 30 ปี - 39 ปี มี 7 ราย ช่วงอายุระหว่าง
 40 ปี - 49 ปี มี 6 ราย และช่วงอายุระหว่าง 50 ปี - 59 ปี มี 2 ราย สตรี
 จีนที่จัดอยู่ในระดับรุ่นอายุที่ 3 มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย ซึ่งทั้งหมดมีอายุอยู่ในช่วงกลุ่ม
 อายุ 20 ปี - 29 ปี สามารถแสดงให้เห็นได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มช่วงอายุและระดับรุ่นอายุ

กลุ่มช่วงอายุ	ระดับรุ่นอายุที่ 1	ระดับรุ่นอายุที่ 2	ระดับรุ่นอายุที่ 3	รวม
20 ปี-29 ปี	-	4	7	11
30 ปี-39 ปี	-	7	-	7
40 ปี-49 ปี	2	6	-	8
50 ปี-59 ปี	3	2	-	5
รวม	5	19	7	31

จากตารางแสดงให้เห็นว่า กลุ่มสตรีในระดับรุ่นอายุที่ 1 เป็นกลุ่มสตรีผู้สูง
 อายุ ซึ่งได้อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย เป็นกลุ่มสตรีที่มีจำนวนน้อยที่สุดในทุกระดับ
 รุ่นอายุ อาจจะเป็นเนื่องมาจากมีสมาชิกจำนวนหนึ่งที่ได้เสียชีวิตไป กลุ่มสตรีในระดับรุ่น
 อายุที่ 2 เป็นกลุ่มสตรีที่มีจำนวนสูงสุด และกระจายอยู่ในทุกช่วงอายุซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุ
 อยู่ในช่วงวัยกลางคน กลุ่มสตรีในระดับรุ่นอายุที่ 3 เป็นกลุ่มสตรีอายุน้อย ซึ่งสตรีที่มี
 อายุมากที่สุดในกลุ่มนี้จากการเก็บข้อมูลมีอายุเพียง 27 ปีเท่านั้น

ตารางที่ 4 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มช่วงอายุและระดับการศึกษาไทย-จีน

กลุ่มช่วง อายุ	ไทย					จีน					
	ไม่ได้รับ การศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา และสายวิชาชีพ	อุดมศึกษา และสูงกว่า	รวม	ไม่ได้รับ การศึกษา	ขอเสี้ยว	เกาเสี้ยว	ซอดง	เกาดง	รวม
20 ปี-29 ปี			1	10	11	10	1				11
30 ปี-39 ปี		2	3	2	7	4	1	1	1		7
40 ปี-49 ปี	3	3	2		8	3	5				8
50 ปี-59 ปี	2	2	1		5	2	3				5
รวม	5	7	7	12	31	19	10	1	1		31

จากตารางแสดงให้เห็นว่ามีสตรีสองกลุ่มอายุที่ได้รับการศึกษาถึงในชั้นอุดมศึกษา และสูงกว่าได้แก่ สตรีในกลุ่มอายุระหว่าง 20 ปี-29 ปี และสตรีในกลุ่มอายุระหว่าง 30 ปี-39 ปี โดยที่สตรีในกลุ่มอายุระหว่าง 20 ปี - 29 ปี มีจำนวนผู้ที่ศึกษาในชั้นอุดมศึกษา สูงสุด นอกจากนี้สตรีที่อยู่ในกลุ่มอายุทั้งสองนี้ไม่มีผู้ใดที่ไม่ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทย เลย และสตรีในกลุ่มอายุระหว่าง 20 ปี - 29 ปี มีระดับการศึกษาค่ำสุดอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาและสายอาชีพเท่านั้น ข้อที่น่าสังเกตอีกข้อหนึ่งคือ สตรีในกลุ่มอายุระหว่าง 20 ปี-29 ปี มีจำนวนผู้ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนเพียง 1 รายเท่านั้น กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 30 ปี - 39 ปี เป็นกลุ่มสตรีที่ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนสูงสุด นั่นคือ มีผู้จบการศึกษาระดับชั้น เกาเสี่ยวและชองตง ในขณะที่กลุ่มอายุอื่นได้รับการศึกษาเพียงระดับชั้นชอเสี่ยวเท่านั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะสตรีในกลุ่มอายุระหว่าง 20 ปี - 29 ปี และกลุ่มอายุระหว่าง 30 ปี -39 ปี อยู่ในช่วงสมัยที่เริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษาที่มีผลต่อสถานภาพและบทบาทของสตรี คือทำให้สตรีมีสถานภาพที่สูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของสังคม สตรีที่อยู่ในกลุ่มอายุดังกล่าวจึงได้รับการศึกษาสูง สำหรับสาเหตุที่กลุ่มสตรีอายุ 30 ปี - 39 ปี ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนสูงด้วยนั้น เป็นเพราะสตรีที่อยู่ในกลุ่มอายุนี้นี้เป็นสตรีที่อยู่ในระดับรุ่นอายุที่ 2 มีบิดามารดาจากประเทศจีน ดังนั้นจึงเห็นว่าภาษาจีนเป็นภาษาที่สำคัญที่บุตรหลานควรจะได้ศึกษาไว้ ดังนั้นสตรีในกลุ่มอายุนี้นอกจากจะได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทยแล้ว จึงได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนด้วย สำหรับสตรีในกลุ่มอายุ 20 ปี - 29 ปี ก็คือกลุ่มสตรีในระดับรุ่นอายุที่ 3 มีบิดามารดาเป็นคนจีนที่เกิดในประเทศไทย ดังนั้นความผูกพันกับประเทศจีนจึงมีน้อยลง การศึกษาภาษาจีนจึงไม่ใช่เรื่องที่สำคัญต่อไป ประกอบกับในยุคสมัยของคนจีนกลุ่มอายุนี้นี้ โรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนมีอยู่น้อยมาก โรงเรียนส่วนใหญ่มักสอนภาษาอังกฤษแทนภาษาจีน การศึกษาภาษาจีนจึงเป็นเรื่องยากและลำบาก ทำให้คนส่วนใหญ่นิยมศึกษาภาษาจีนน้อยลง สำหรับสตรีในกลุ่มอายุ 40 ปี - 49 ปี และ 50 ปี - 59 ปี มีรูปแบบของการศึกษาค่อนข้างคลึงกันคือได้รับการศึกษาในระดับต่ำทั้งทางด้านภาษาไทยและภาษาจีน ทางด้านภาษาไทยระดับการศึกษาชั้นสูงสุดที่ได้รับคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ทางด้านภาษาจีนระดับการศึกษาชั้นสูงสุดที่ได้รับคือ ชั้นชอเสี่ยว และมีสตรีจีนจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้รับการศึกษาเลย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้



เพราะ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่คิดว่าหน้าที่ของสตรีคือการ เป็นแม่บ้านอยู่บ้านดูแลบ้าน และบุตร เมื่อ เป็น เช่นนี้การศึกษาในโรงเรียนจึงไม่ใช่สิ่งที่จำเป็น เพราะไม่ได้ถูกนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ สตรีจึงควรที่จะอยู่ที่บ้านคอย เรียนรู้งานบ้านจากมารดา มากกว่า การไปศึกษาที่โรงเรียน

ตารางที่ 5 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มช่วงอายุและการประกอบอาชีพ

กลุ่มช่วงอายุ	ประกอบอาชีพ	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	กำลังศึกษาอยู่	รวม
20 ปี - 29 ปี	4	1	6	11
30 ปี - 39 ปี	5	2	-	7
40 ปี - 49 ปี	1	7	-	8
50 ปี - 59 ปี	2	3	-	5
รวม	12	13	6	31

ตารางที่ 6 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพและระดับการศึกษาทางด้านภาษาไทยและภาษาจีน

การประกอบอาชีพ	ไทย					จีน					
	ไม่ได้รับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาและสายวิชาชีพ	อุดมศึกษาและสูงกว่า	รวม	ไม่ได้รับการศึกษา	ขอเสีย	เกาเสีย	ชอดง	เกาดง	รวม
ประกอบอาชีพ	1	2	4	5	12	8	2	1	1		12
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	5	3	1	13	6	7				13
กำลังศึกษาอยู่				6	6	5	1				6
รวม	5	7	7	12	31	19	10	1	1		31

จากตารางพบว่าการเก็บข้อมูล กลุ่มกรณีศึกษาที่อายุระหว่าง 20 ปี - 29 ปี ส่วนใหญ่ยังคงกำลังศึกษาอยู่ ในกรณีศึกษาที่ 3 ผู้ให้สัมภาษณ์รายหนึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในกรณีศึกษาที่ 4 และกรณีศึกษาที่ 19 ผู้ให้สัมภาษณ์กำลังเตรียมตัวที่จะไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่าสตรีจีนในปัจจุบันมีโอกาสดังกล่าวที่จะได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น กลุ่มสตรีอายุระหว่าง 20 ปี - 29 ปี และ 30 ปี - 39 ปี ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพมากกว่าการอยู่บ้านทำหน้าที่แม่บ้าน ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มอายุระหว่าง 40 ปี - 49 ปี และ 50 ปี - 59 ปี ที่ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้ออกไปประกอบอาชีพ อยู่บ้านทำหน้าที่ดูแลบ้านและบุตรมากกว่า ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติกันมาว่าหน้าที่ของสตรีคือการเป็นแม่บ้าน ในขณะที่งานนอกบ้านคือหน้าที่ของบุรุษ นอกจากนี้จากตารางที่ 4 และตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพด้วย กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงส่วนใหญ่มักจะประกอบอาชีพมากกว่าการอยู่บ้านทำหน้าที่แม่บ้าน มีผู้ที่จบการศึกษาจากชั้นอุดมศึกษาเพียงรายเดียวที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ คือกรณีศึกษาที่ 17 ซึ่งความจริงผู้ให้สัมภาษณ์ในกรณีศึกษานี้เคยประกอบอาชีพก่อนการแต่งงาน แต่เนื่องจากความจำเป็นเพราะไม่มีผู้เลี้ยงดูบุตร ผู้ให้สัมภาษณ์จึงต้องลาออกจากงานที่ทำอยู่ การที่สตรีไม่ได้ประกอบอาชีพทำให้สตรีต้องพึ่งพามารดาในทางเศรษฐกิจ ทำให้บุรุษอยู่ในฐานะเหนือกว่าและมีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าสตรีซึ่งกลุ่มสตรีที่ตก เป็นกรณีศึกษาส่วนใหญ่ก็ยอมรับในความมีอำนาจที่เหนือกว่านั้น ถึงแม้จะมีภรรยาบางรายที่ไม่พอใจกับการกระทำของสามี แต่ก็ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงอะไรได้ สตรีส่วนใหญ่ต้องจ่ายอมเพื่อบุตรและครอบครัว

ตารางที่ 7 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรุ่นอายุและระดับการศึกษาไทย - จีน

ระดับ รุ่นอายุ	ไทย					จีน					
	ไม่ได้รับ การศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา และสายวิชาชีพ	อุดมศึกษา และสูงกว่า	รวม	ไม่ได้รับ การศึกษา	ขอเสี้ยว	เกาเสี้ยว	ชอดง	เกาตง	รวม
1	4	1			5	3	2				5
2	1	5	7	6	19	9	8	1	1		19
3			1	6	7	7					7
รวม	5	6	8	12	31	19	10	1	1		31

จากตารางแสดงให้เห็นว่า กลุ่มสตรีที่อยู่ในระดับรุ่นอายุที่ 1 ส่วนใหญ่จะไม่ได้
 รับการศึกษามีสตรีที่อยู่ในกลุ่มนี้เพียงรายเดียวที่ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทย และได้
 รับการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาเท่านั้น ในด้านภาษาจีนพบว่า สตรีที่อยู่ในระดับรุ่น
 อายุที่ 1 ได้รับการศึกษาถึงระดับชั้นขอเสี้ยว กลุ่มสตรีในระดับรุ่นอายุที่ 2 ส่วนใหญ่จะได้
 รับการศึกษามีสตรีที่อยู่ในกลุ่มนี้เพียงรายเดียวที่ไม่ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทย ส่วน
 ในด้านภาษาจีนพบว่า สตรีในกลุ่มนี้ได้รับการศึกษาสูงถึงระดับชั้นชอตง กลุ่มสตรีที่อยู่ในระดับ
 รุ่นอายุที่ 3 พบว่าสตรีที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้รับการศึกษาทางด้านภาษาไทยหมดทุกราย ส่วนใหญ่จะ
 ได้รับการศึกษาสูงถึงในชั้นอุดมศึกษาและสูงกว่า ส่วนในด้านภาษาจีนพบว่า สตรีในกลุ่มนี้ไม่มี
 ผู้ใดได้รับการศึกษาทางด้านภาษาจีนเลย

ตารางที่ 8 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรุ่นอายุและการประกอบอาชีพ

ระดับรุ่นอายุ	ประกอบอาชีพ	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	กำลังศึกษาอยู่	รวม
1	1	4		5
2	7	10	2	19
3	3		4	7
รวม	11	14	6	31

จากตารางแสดงให้เห็นว่า สตรีที่อยู่ในระดับรุ่นอายุที่ 1 ส่วนใหญ่จะไม่ได้ประกอบ
 อาชีพ มีสตรีที่อยู่ในกลุ่มนี้ประกอบอาชีพเพียงคนเดียวเท่านั้น และเป็นการประกอบอาชีพภายใน
 ครอบครัว สตรีที่อยู่ในระดับรุ่นอายุที่ 2 กลุ่มสตรีที่อยู่ในระดับรุ่นอายุนี้ มีทั้งที่ประกอบอาชีพ
 ไม่ได้ประกอบอาชีพ และกำลังศึกษาอยู่ ซึ่งรูปแบบของการประกอบอาชีพเริ่มมีการออกไป
 ประกอบอาชีพนอกบ้าน สตรีในระดับรุ่นอายุที่ 3 พบว่าสตรีในกลุ่มนี้ประกอบอาชีพกันทุกราย
 และมีอยู่ 4 รายที่กำลังศึกษาอยู่

ตารางที่ 9 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของครอบครัวและการประกอบอาชีพ

รูปแบบของครอบครัว	การประกอบอาชีพ			
	ประกอบอาชีพ	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	กำลังศึกษาอยู่	รวม
ครอบครัวเดี่ยว	9	5	5	19
ครอบครัวขยาย	3	8	1	12
รวม	12	13	6	31

จากการศึกษาจากตารางพบว่า กลุ่มกรณีศึกษาที่อยู่ในรูปแบบของครอบครัวแบบครอบครัวเดี่ยว ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพมากกว่าไม่ได้ประกอบอาชีพ ในขณะที่กลุ่มกรณีศึกษาที่อยู่ในรูปแบบของครอบครัวแบบครอบครัวขยาย ส่วนใหญ่จะไม่ได้ประกอบอาชีพทำหน้าที่แม่บ้านดูแลบ้านและบุตร สาเหตุที่เป็น เช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ การที่แยกออกมาอยู่ต่างหากของคู่สามีภรรยา ทำให้ครอบครัวต้องรับภาระทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น จากเดิมที่มีสมาชิกในครอบครัวหลายคนและช่วยกันจ่ายค่าใช้จ่ายในครอบครัวหรือใช้จ่ายจากเงินกงสี กลับกลายมาเป็นต้องรับผิดชอบภาระทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว ดังนั้นภรรยาจึงจำเป็นต้องช่วยเหลือสามีในด้าน เศรษฐกิจโดยการประกอบอาชีพ จากเดิมที่ทำหน้าที่แต่เพียงแม่บ้าน จึงพบว่ากลุ่มสตรีที่อยู่ในรูปแบบของครอบครัวแบบครอบครัวเดี่ยวมีการประกอบอาชีพมากกว่ากลุ่มสตรีที่อยู่ในรูปแบบของครอบครัวแบบครอบครัวขยาย นอกจากนี้ในรูปแบบของครอบครัวขยาย เครือญาติที่มีอิทธิพล เข้ามา เกี่ยวข้องด้วยมาก กล่าวคือพบว่าญาติผู้ใหญ่ไม่น้อยที่ไม่นิยมให้สตรีออกไปทำงานนอกบ้านหรือประกอบอาชีพ ทั้งนี้จากค่านิยมในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือว่าสตรีควรอยู่บ้านทำหน้าที่แม่บ้านและเลี้ยงดูบุตร เท่านั้น ส่วนการทำงานหารายได้ เป็นหน้าที่ของบุรุษแต่เพียงผู้เดียว